

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i32

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 32
August 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 32)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיגקייט

ארבייטער פון אלע
לענדער, פאראיי-
ניגט אייד, און די
וועלט וועט זיין
איינער!

בערלין החזקתי
ולא ארפת.
(אויב "ב"ו, 6).
ען טיין גערעכטיג-
קייט האט איר זיך
שטארק, און וועל
איהר גיט אפלייזען.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. III. No. 32.

New York, Friday, August 5, 1921

פרייטאג, דעם 5טען אויגוסט, 1921.

PRICE 3 CENTS

**ריינקאטמאכער יוניאן
לאקאל 20 פאדערט אויף
די באלעבאס צו בא-
נייען דעם אנרימענט**

וועט עס קומען אין דער אינדוסטריע
צו אן אפגעקומענע קאמף?

דעם 1טען אויגוסט איז אויסגעלאזט
דער אנרימענט צווישען אונזער ריינקאט-
מאכער יוניאן לאקאל 20 און די באלע-
באס פון דעם פאר.

איינער דער אנרימענט אין דעם טרייד
אין אויסגעלאזט, האט די יוניאן ארויס-
געשיקט צו די באלעבאס א קאפיטל פון
אלטען אנרימענט, צו באנייען איהם אויף
א צווייטע טערמין. האט די יוניאן זיך
די באלעבאס האבען זיך אפגערוקט און
באנייט דעם אנרימענט. אבער נישט אלע
האבען דאס געטאן. מאכען פון זיי האט
בען זיך גיט וויסענדיג נעמאכט, זיי האט
בען גיט געשטעלט.

צו באנייען דעם אנרימענט זיינען
אויפגעשטאנען געווארען איר אייגענע
נע באלעבאס, אי די "קאנטראסטאס"
אסאסיאציע. מיט דער "קאנטראסטאס"
טאגס אסאסיאציע "האט די יוניאן לער-
טע וואך געהאט א קאנפערענץ אין האטל
בראדוויי סענטראל, אבער עס איז דערפון
נאכנישט ארויסגעקומען, מען איז זיך צו
נאכגען מיט נאכנישט. ווי די באשטע פון
דער יוניאן, ברודער וועקסלער און ברודער
פרידמאן, גיבען אונז איבער, זיינען די
פארשעהער פון דער "קאנטראסטאס"
אסאסיאציע. אויף יענעם קאנפערענץ
געווען אזוי גיט פארנישט, אז די פאר-
שעהער פון דער יוניאן האבען געמוזט
פון קאנפערענץ זיך צוריקציהען. די פאר-
שעהער פון דער "קאנטראסטאס" אסא-
סיאציע, וואכען געפארעט אונטער, און
וואס די יוניאן קאן גיט נאכגעבען, און
פאלגליך איז פון דעם קאנפערענץ נאכנישט
געווארען, עס האט גיט געבראכט קיינע
רעזולטאטען.

א גרופע ריינקאט מאנופעקטורער
פון איסט בראדוויי האט דער יוניאן אפ-
געטאן א שפיעל. אין דעם טאג, וואס
(שלוס אויף זייט 14).

אינהאלט פארצייכנים
„גערעכטיגקייט“ נומער 32.

זייט 2, די וואך — מאקס ד. רעניש.
פייגט פון דרעסמאכער יוניאן לשקטל
צו — י. שעהנאליץ.

זייט 3, ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל
אין דער פרעסע. — א סטער רעפארמער.
זייט 4, פון ערוויקשענאל דעפארטמענט
פייגט פון דעם, באהרד פון דער קלוק-
מאכער יוניאן. — ל. לאנגער.

זייט 5, צוויי עקזעקוטיוו באהרד פייגט
פון דער ווייטמאכער יוניאן לשקטל 25.
— י. שעהנאליץ.

זייט 6, פרייד און ארגענטיזאציע פראגען.
— בערנארד שעהן און א. פילאדעל-
פיער.

זייט 7, א סטודענט געלעכער (סקיצע) —
לעאן קאמפאן. גיט ווייט פון ים —
(געיט) — א. ראדוויק.

זייט 8, פון רעקאמאנדאציע פארבייכעל.
זייט 9, רוסלענד און אפערקא. — ג.
מאביאס.

זייט 10, די גרויסע דעכטע. — דזש. העל-
לער.

זייט 11, זינט האטער האט געזונגען. — ג.
בובאלי. — אין קהלים בערדור
(פאליטיש). — דוד ברוין.

זייט 12, די היסטארישע שטעטל פלימונט.
— 5. הינרעס.

זייט 13, קורע שטעטל. שווערפייגטעס
זייט 14 און 15 — שווערפייגטעס.

זייט 16, לויכער דעם און די יוניאן האט
פארשעהער.

„פריפערדנעס“ ביי די ווייסט און דרעסמאכער אין פילאדעלפיה

די עקשנות פון די בעלעבאס וועקט אויף אלע ארבייטער פון מרייד. — די שטעלונג פון דער יוניאן געמעהטישען
פון אלע מיטגלידער. — די מיטגלידער זיינען אקטיוו און פילען אן די האללס צו יעדען מיטגליד, וואס די יוניאן רופט. —
פרעזידענט שלעזינגער איז מאנטאג ארויסגערוקען געווארען אין פילאדעלפיע.

זאל שטעהן מיט דער יוניאן פאר דער
אין לאזונג: „מיר ווילען פירען אין
טרייד, מיר ווילען אבער בארייט צו צאלען
יעדען פריי פאר אונזערעלעטען די מענשלי-
כע באדינגונגען, וואס די יוניאן האט פאר
אונז ערווארען דורך די לעצטע 6 יארהר.“
אינ'ם זעלבניגען גייסט איז אויך אויסגע-
טען געווארען די צווייטע זעהר וויכטיגע
פראגע צו ארגאניזירען די נאך-גיט ארגא-
ניזירטע שטערען.
דורך דעם לעצטען סינאן זיינען צוגעק-
מען פילע נייע שטערען אין דעם טרייד
אין וועלכע עס ארבייטען יוניאן און גיט
יוניאן ארבייטער, אונטער נישט-יוניאן בא-
דינגונגען. די יוניאן האט לאנג געוויסט
א פאסערענע פערזאן צו ארגאניזירען א
די שטערען. עס איז אבער שווער געווען
צו קריגען אזא פערזאן. איצט האט די
(שלוס אויף זייט 7).

פון דרעסמאכער פון בארד. צוויי פראגען
זיינען דאס פארהאנדעלט געווארען.
ברודער רייזבערג, דער מענשער פון
דער יוניאן האט אפגעגעבען א בארייכט
פון דעם קאנפערענץ, וואס איז אפגעהאל-
טען געווארען מיט דער אסאסיאציע
דזשולאי דעם 14טען און אויך דער ענט-
פער, וואס די קאנפערענץ קאמיטע פון
דער יוניאן האט געגעבען צו דער אסא-
סיע זייערע פארדערונגען, און נישט נאך
האט די מאסע מיטגלידער פון דיווע-
מיטינג געמעהטישען די שטעלונג פון די
יוניאן-פארשטעהער, דאס אזעלכע פאר-
רונגען קאנען נישט פארהאנדעלט אדער
ארבעטירט ווערען, ווייל דאס מיינט דער
נאכער לעבען פון דער ארגאניזאציע, נור
זיי האבען אויך באשלאסען: דאס יעצט
מעהר ווי אלע מאל זאל פארנעמען ווערען
אלע צווייטגלידען און אלע ווי איינער

אונזערע לעזער ווייסען שוין פון די
פינף פונקטען, וואס די ווייסט און דרעס-
מאכער פון פילאדעלפיה האט ארויסגע-
שטעלט דער יוניאן. זיי ווייסען אויך דעם
ענטפער, וואס פרעזידענט שלעזינגער, אין
קאמפן פון דער יוניאן, האט געגעבען יע-
נער אסאס, נעהמליך: „וועטען שטעלפער-
אין נישט וואס צו ארבייטירען.“ די
ווייסט און דרעסמאכער האלטען זיך
נאך דערווייל, ביי זייערע פארדערונגען, און
די עקשנות זייערע האט אויפגע-
וועקט אלע ארבייטער אין דער אינדוסט-
ריע. די ארבייטער, די מיטגלידער פון
דער ווייסט און דרעסמאכער יוניאן לאקאל
15, האבען מיט גרויס באנייטערונג גוט
געוויסט די שטעלונג וואס די יוניאן האט
גענומען. זיי זיינען זעהר אויפגעבראכט
קעגען דער אונזיגער עקשנות פון די בא-
לעבאס און מען ריכט זיך פאר קריג.
דערווייל, בעת די שורות ווערען געשרי-
בען, שווייגען נאך אלץ די באלעבאס
און מען ווייסט נאך נישט, וועלכע ריכ-
טונג די אפגעצויגענע סיטואציע וועט געה-
טען. אין דער לופט אבער, שמעקט עס
מיט פולווער פון ביידע זייטען. די לאנגע
קאן זיך ענדערען נאך דאמאלט, ווען די
באלעבאס וועלען קומען צו א באזונגע-
און צוריקרופען די ווילדע פארדערונגען,
וואס זיי האבען ארויסגעשטעלט דער יו-
ניאן, ווי זיי האבען שוין דאס איין מאל
געטאן, מיט א 6-5 חרשים צוריק. דער-
ווייל, אלץ, איז די לאנגע נאכע ערנסט.
לעצטען דאנערשטאג האט די יוניאן
גערופען א מעמבער-מיטינג, און נישט קר-
קענדיג אויף דער שטארקער היץ און אויך
וואס דער מיטינג איז געווען נאך דער אר-
בייט, וואס איז געוועהנליך די צייט פון
געהן א היים פאר קאפער, איז דער האל
געווען צו קליין און פילע מעמבערס האבען
געמוזט צוריקגעהן אבער די, וואס זיינען
געווען אין האל, האבען פארנעמען אויף
זייער מידקייט און דעם הייסען וועמער,
און געשפאנט אויסגעהערט דעם בארייכט

ביי אונזערע יוניאנס אויף דער פראווינץ

די רעזולטאטען פון פרעזידענט שלעזינגער'ס ריזע אין באלטימאר, וואשינג-
טאן און קליולאנד — דער סעטעלמענט אין שיקאגא.

„סטאפערדש“ אין א געוויסען שאפ און
דער טראבעל אין אויסגעליכען געווארען.
דער רעזולטאט איז, דאס איצט איז
וויכטיג שטעלען אין דער אינדוסטריע און דער
אלטער אנרימענט בלייבט ווייטער אין
קראפט, מיט די זעלביגע ארבייט באדינ-
גונגען ווי עס איז געווען ביז איצט. אונ-
טער די איצטיגע אומשטענדען האט מען,
נאכדעם, קיין בעסערען אויסגלייך גיט
געקאנט ערווארטען.

מיר האבען פארשפראכען לעצטע וואך
אין די „גערעכטיגקייט“ צו געבען די
וואך מעהר איינגעלייטען פון פרעזידענט
שלעזינגער'ס ריזע אויף דער פראווינץ
פאר די לעצטע פאר וואכען, און מיר טוען
דאס נאכע גערן.

ווי מיר האבען שוין אנגעדייט לעצטע
וואך, האט פרעזידענט שלעזינגער אין
באלטימאר געהאט א מיטינג מיט די בא-
אפטע פון דער קלאומאכער יוניאן. אויף
יענעם מיטינג האט ער זיך באקאנט מיט'
כאראקטער פון דעם טראבעל וואס דאס
איז אנטשטאנען צווישען דער קלאומא-
כער יוניאן און די קלאומאנופעקטורער.
דער טראבעל איז ארויסגעקומען פון א

ארגאניזאציע ארבייט צווישען די ווייסט און דרעסמאכער אין ניו יארק

אין די „גערעכטיגקייט“ פון לעצטער
וואך, האבען מיר איבערגעדריקט א בריף
וואס דער דזש. באהרד פון דער ווייסט און
דרעסמאכער יוניאן האט ארויסגעשיקט צו
די מאנופעקטורערס אין דער אינדוסט-
ריע, זיי רעמאנהענדירט ווענען געוויסע
פונקטען פון דעם אנרימענט אין מרייד.
אין דעם בריף ווערט געצויגען די אויף
מערקאמקייט פון די מאנופעקטורערס
צום פונקט 44 פון אנרימענט, אין וועל-
כע עס ווערט בפירוש געזאגט, אז יעדער
טייל פון נארמענט דארף געמאכט ווערען
פון יוניאן-לייט, אין שטערע וועמעס בא-
לעבאס ווינען אין פריינדליכע באציהונג
גען מיט די ווייסט און דרעסמאכער יוני-
אנס.

ווענען דעם זעלבען ענין האט די יוניאן
אויך ארויסגעשיקט בריף צו די שאפ-
מערלייט פון די ווייסט און דרעס-
מער, אין וועלכער עס ווערט ערקלעהרט
ווענען דעם בריף וואס איז אויסגעשיקט
געווארען צו די מאנופעקטורער און אויך
זיי, די שאפ-מערלייט און משהלייט, ווערען
אויפגעפארעט צו טאן זייער
פליכט אין דער אנגעלעגנהייט.
אין דעם בריף צו די משהלייט ווערט
צווישען אנדערס געזאגט:

משערלייט פון די קלאום, סקירט און ריפער שעפער!

איהר זייט אויפגעפארעט גיט צו לאזען קיינעם זיך זענען ארביי-
טען אהן א ווארקלינג קארד. זעהט אז אלע ארבייטער אין שאפ זאלען
זיין יוניאן לייט.
די משערלייט פון די שעפער ווערען געבעטען ארויסצוגעמען אר-
בייטער אין די שעפער פון די וואס געהען ארום און האבען נאך גיט קיין
פלאץ וואו צו ארבייטען. לאזט וויסען אין אפיש פון דער יוניאן, אויב
אין אייער שאפ דארף מען האבען נאך ארבייטער.
די דזשאנעס באהרד קלאום, סקירט און ריפער מאכער יוניאן.
י. פיינבערג, דזש. מענערשער.

א פארשטענדליכע מיט די בעלזאמנים אין דער ווייסט און סקוירט אינדרומען. בעלזערס וועלען מיר קענען באריכטען ערשט נעכסטע וואך.

ביים דאָרט ווינען דאָ אויסצולייכען סכסוכים צווישען די לאקאלע נומא און סכסוכים צווישען דער יוניאן און די בעלזאמנים. ער וועט דאָרט פראווען קומען צו באַטן.

פּרעז. שלעזינגער אין באַלטי מאָר, וואַשינגטאָן, קליוולאַנד און שיקאַגאָ

(שלוש פון זייס 1)

כער יוניאן און די באאמטע פון נאך איר דערע יוניאנס אין ניו יארק. פון וואשינגטאן איז שלעזינגער געפאָהרען אין קליוולאַנד, וואו ער איז נישט געווען שוין א לענגערע צייט און די קלאומאכער יוניאן פון דארטען האָט אלץ פארלאנגט ער זאל קומען אהין. דער אנרימענט אין דער קלאומ איז דוסטריע פון קליוולאַנד וועט זיך ענדירן נען דעם קומענדיגן דעצעמבער. אין דעם אנרימענט דארט איז דא א פונקט, אז דריי מאנאטען איידער דער אנרימענט געהט אויס, דארף מען שוין געהענען טראכטען וועגען זיין באנייאונג און אין קליוולאַנד טראכט מען שוין וועגען דעם. פּרעזידענט שלעזינגער האָט דארט געהאט מיטינגען מיט די באאמטע פון דער יוניאן און די פראנע איז אלזייט דיסקוטירט געווארען.

פון קליוולאַנד איז פּרעזידענט שלעזינגער אפגעפאָהרען נאך שיקאַגא. דארט האָט איהם ערווארט א היבש ביסעל אַר

יוניטי-נייעס

פילעלע פון אונזערע מיטגלידער, די וואס קאנען נישט זיך געהענען א רענעלען וואקיישאן, האָבען געלערענט די נוצען פון ארויספאָהרען אין יוניטי הויז, כאַטש פאר א „וויקענדר“ פאר אן ענדע וואך, פאר א פרייטאג שבת און זונטאג. און די וואס טוען דאס, זיינען העכסט צופרידען, — אין די פאר טעג באקאנען זיי זיך מיט אלע שיינקייטען פון דער רייכער נאטור אין פארעסט פארק, וואו עס געפינט זיך די פראכטפולע וועג-היים פון אונזער רע ווייטאן און דעסמאכער, און זיי קומען צוריק פול מיט באנייטערונג פאר דעם גרויסארטיגען פלאץ. אין די וואס קומען פון דארט ווי לאנג זיי זאלען דארט נישט זיין, קומען העכסט צופרידען. זיי דריקען איבערהויפט אויס צופרידענקייט, ווי אזוי דער פלאץ ווערט דעם סוף פון פארוואלטעט. אַט איז א באראקאטערישטיש שטריך, וואס ווייזט, ווי די באזוכער פון דער יוניטי טי-הויז האָבען ליב די יוניטי הויז און ווילען העלפען וויפיל זיי קאנען. א מיידעל וואס איז געקומען פאר איהר וואקיישאן אין יוניטי-הויז, האָט געהאט א דיספּויל מיט'ן באלעבאם פון שאפ ווער גען א האלבען טאג שכירות, און זי האָט דעם דיספּויל געוואונען. אבער די שכירות פאר דעם האלבען טאג האָט זי פאר זיך נישט גענומען — זי האָט עס אפגעגעבען צו קויפען ביכער פאר דער ליברערי אין דער יוניטי הויז.

די יוניטי הויז אין פארעסט פארק האָט א שיינע ליברערי מיט גוטע ביכער איבער פארשידענע פראגען, אבער די ליברערי דארף נאך אלץ פארגרעסערט ווערען און עס איז געווען לויבענסווערט די האנדלונג פון דער מיידעל וואס האָט עס געהאט אין זינען און געבראכט דעם האלבען טאג שכירות פאר דעם צוועק.

עס איז נאך פארבליבען א קורצע צייט פאר דער וואקיישאן-צייט, און זאלען וואס מעהר מיטגלידער פון די אינט. לאַ קאלס זיך באנוצען מיט דער געלענעהייט. עס איז ווערט אפילו צו מאכען אן אַט שטרענגונג און פאָהרען אין דער יוניטי-הויז פארבריינגען און זיך אויסרוהען אין דער עלכער צייט.

ווייסט און דרעם דושינג באָר מאַכט אלע אַנשטערענגונגען בעסער צו אַרגאניזירען דעם טרייד

(שלוש פון זייס 1)

וועלכער לעזט זיך ווי פאלגט: „דער ארבייטסגעבער שטימט איין, אז די העכסטמיטלינג, מאַסינג, פליטינג און די עמבראידעריס זאלען נעמאכט ווערען אין די שעפער, וואס זיינען קאנטראסט לויט פארבונדען מיט דער יוניאן.“ איהר ווערט דאריבער אויפגעפאָר דערט, דיעזע ארבייט צו מאכען נאך אין יוניאן שעפער. צוזאמען מיט דעם בריעף שיקען מיר אייך א ליסט פון די אלע יור-ניאן עמבראידערי שעפער, וואוהין איהר קאנט ארוישיקען די ארבייט, וואס איהר דארפט האָבען נעמאכט.

גלייכצייטיג ווילען מיר אייך אויך אויפגעקראַמט מאכען אויף דעם פאקט, אז דאס ארויסגעבען עמבראידערי ארבייט אין א נייטיגאן שאפ, איז א פארברעכען, טאקע לויט דעם זעלבען פונקט 44 פון אונזער אנרימענט, וועלכער לעזט זיך ווייטער ווי פאלגט:

„עס ווערט פארשטאנען און אנגענומען, דאס וויבאלד דער אנרימענט ווערט אויף אירענער וועלכען אופן נישט אויסגעפאלגט פון דעם מאנופעסטשורער, זאל די יוניאן פארהאלטען די גאנצע סומע געלט, וואס די מירטע האָט איינגעלייגט פאר סע-קיוריטי געלט א שטראף פאר נישט דורכפירן דעם אנרימענט.“

האָפענדיג, אז איהר וועט באלד שענע קען אויפגעקראַמט דעם צושריפט און גאָטומען אונזער גערעכטען פארלאנג, פארבליבען מיר מיט אכטונג, די דושינג באָר פאר דער דרעם און ווייסט מאכער יוניאן, דאָ. האָלפערין, דאָ. מענער. י. האַטמאן, מען. אינר, דעם. וועגען די אנדערע בריעף, וואס די יוניאן האָט ארויסגעשיקט, וועלען מיר רעדען א צווייטען מאל.

מען קאן זיך שוין רעדזשיסטרירען

אונזערע מיטגלידער קענען זיך שוין רעדזשיסטרירען פאר די קורסען און קלאָסען אין אונזער אַרבייטער אינווערזיטעט אין די יוניטי פענעטערס. פרעגט זיך נאך וועגען דעם אין עדיי קייטשנעל דעפארטמענט, 81 יוניאן סקווער, רום 1003.

בייטש-נאט סיגארעטס
20 for 15¢

א בריק צווישען קעשענעו, בעסאראביען, רומעניען, בוקאווינא און נויארק

די גרעסטע טייל פון די אומגליקליכע אידען, וועלכע ראמעווען זיך פון די פאגראמען אין אוקראינע און אין אנדערע טיילען פון דעם אמאליגען רוסלאַנד, לויפען קיין בעסאראביען, וואס באלאנגט איצט צו רומעניען. צעהנדליגע טויזענדער פון די ראויגע קרבנות וואלנערען זיך איצט אין קעשענעו און אין אנדערע רומענישע שטעטעס הונגעריגע, באַרוויסע, האלב-נאָקעט און אַזא אַראָד איבערן קאָפּ. זיי האָבען קרובים אין אמעריקא, וועלכע ווילען זיי העלפען, אבער די גרויסע שוועריג-קייטען פאר איבערשיקען געלט פון אמעריקא נאך רומעניען האָבען צוריקגעהאלטען די גרעסטע טייל פון דער דרינגענד נויטיגער הילף איצט זיינען אלע שוועריגקייטען אפגעשאפט געווארען.

די פאבליק נעשאנאל באַנק האט אפגעשאפט אלע שוועריגקייטען

מר. סעמועל בערגסאן, אסיסטענט קעשיער פון דער פאבליק נעשאנאל באַנק, וועלכער איז געווען דער ערשטער דורכצוברעכען א וועג פאר געלט-הילף פאר די אידען אין פוילען, האט איצט געעפנט אפסעס פון דער פאבליק נעשאנאל באַנק אין קעשענעו און אין בוקארעסט, און מיר האָבען איצט אלע בעקוועטליכקייטען פאר דער אריבערשיקונג פון געלדער קיין קעשענעו, בעסאראביע, גאנץ רומעניע און בוקאווינא.

די געלדער וועלען אויסגעצאָהלט ווערען אין —

רומענישע לעים אדער אין אמעריקאנער דאלארס = ווי איינער וויל שיקען!

נוצט אויס די גרויסע געלענעהייט וואס די פאבליק נעשאנאל באַנק נישט אייך און העלפט אייערע אומגליקליכע קרובים אין רומעניע און בוקאווינא.

די פאבליק נעשאנאל באַנק

און ניו יארק

דעלעגאט קארנער גודלאז סטריט

ברענט שעס:

מאנהעטען: בראַנקס: בראַדוויי און 25טע סטריט גרעהעם עוו. און סינעל סט. 1817 — דריטע עוועניו
הארלעם: מעדיסאן עוועניו און 116טע סט. פימקין עוועניו און וואסקינס.

ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

א ווארט פון באגרייטונג פאר דעם זיג פון דער קלאקסאכער יוניאן אין פילאדעלפיע. — די שטעט, די „געוועזענע“ ווייסט און דרעס מאנופעסטורערס אסאך זוכט „פאבליסיטי“. — וואס א שרייבער פון „פארוערס“ ענטפערט אויף אן איינלעדונג צו פארהערן אין די יוניאן הויז פון אונזערע ווייסט און דרעסמאכער.

פריהער, אבער וואס איז געווארען פון יענע, אמאליגע איינפלוסרייכע אסאך איינשטאנען? זיג זיינען, ווי די דייטשען זאגען, אויסגעשפילט!... מען קאן זאגן, אז היינט שטעהן זיי שוין אין דער ליכט פון געוועזענע. אט, אמאל איז געווען אן אסאך איינשטאנען...

אנטקעגען וואס איז דאס געקומען צו רייך? אנטקעגען דעם, וואס די אמאליגע ווייסט און דרעס מאנופעסטורערס אסאך איינשטאנען, וועלכע די וועלט האט שוין באזארגט אינגאנצען פארנעמען, ווייל זי האט זיך ארויסגערייט פון דער קאלי פון לעבען, האט זיך אפגערוקט אן א זיט און... געלאזט דעם אייבערן אן אין דער אינדוסטריע פארנעמען איר דער אסאך איינשטאנען, די נייע, די וועלכע זיינען בעסער צוגעפאסט צום מאדערנעם לעבען, — ווייל אט יענע אסאך איינשטאנען האט מיט א מאל געגרינדעט א „העלפֿבוירא“, פון וועלכער זי דענקט געוויס צו ענטוויקלען א נייע סעכע-אגענדי. ס'זאגט זיך אבער אויך זיין, אז די גאנצע צע זאך בלויז וויין אזא מיט אונזערע, כדי צו מאכען די וועלט פון איהר רעדן, מען זאל זיך דערמאנען, אז אמאל איז אין דער אינדוסטריע געווען אזא מיט אסאך איינשטאנען, און מען זאל מיינען אז זי לעבט נאך, אז זי איז נאך נישט אינגאנצען אראפ פון מארק, אונזער פון דער סצענע.

דאס איז אויך די מיינונג פון א מיט ארבייטער פון די טעגליכע צייטונג „די צייט“, וועלכער, ווי עס שיינט איז נאך באקאנט מיט דער לאגע. דער פארטער טעג פון „די צייט“ האט זיך פאראינטער-רעסירט מיט דער זאך און אין דער אויס-נאבע פון לעצטען פרייטאג שרייבט ער וועגען דעם ווי פאלגט:

דרעס און ווייסט אסאך באזארגט זיך פון סקעכס ביזצייטענס

זי עפענט כלומרשט אויף א העלפֿבוירא צו באזארגען די ארבייטער מיט דורשט און דער עיקר די באסעס מיט ארבייטער.

די דרעס און ווייסט אסאך איינשטאנען אין דעם דרעס-טרייד אלס די „געפאלענע גבריה'מע“. אמאל איז די אסאך איינשטאנען געווען איינ-פלוסרייך אין טרייד, האט געשפילט א ראָלע, נאך צוליב דער נייגעריגקייט פון איהרע געוועזענע פיהרער און ראטנעכער צו עקעמען געגען דער יונג יאן איז זי נעכאך געפאלען, האט נישט קיין דעה און קיין איינפלוס און איז טאקע די „געפאלענע גבריה'מע“.

פון צייט צייט צו צייט דערמאנט זי זיך אבער אן איהר יחוס, איהר ווילט אן זי קומען צו זיך. יעצט האט זי געפונען א נייעם „סקים“. זי האט כלומרשט געעפענט אן עמפלאַימענט בירא, צו באזארגען איהרע מיטגלידער מיט „כשר'ע, טרייע, איבערגעגעבענע און לאַיאלע ארבייטער“.

די פיהרער פון דער אסאך איינשטאנען האבען זיך ענטזאגט צו זאגען וואס זיינען די הויפט צוועקען פון דער עמפלאַימענט בירא. זיי האבען בלויז ערקלערט אז פאר דער קורצע צייט פון איהר עקזיסטענץ האט זי שוין יא-קיי באזארגט די מיטגלידער מיט ארבייטער וויפיל זיי האבען געדארפט. ליים קלערען אבער, אז עס איז יעצט ס'לעגט אן טרייד און דערפאר האט די אסאך איינשטאנען גארנישט געדארפט באזארגען קיינעם מיט ארביי-טער.

א פארטרעטער פון „צייט“ האט זיך געווען מיט איינעם וואס איז גוט בא-קאנט מיט דער לאגע און אט וואס ער האט געהאט צו ערקלערען וועגען דער זאגענאמער עמפלאַימענט בירא פון דער אסאך איינשטאנען:

„עס איז נעכאך פון רחמנות אויף דער אסאך איינשטאנען. זי זוכט אלע מיטלען ווי צוריק צו קריגען פרעסטיזש און געווינען דעם צוטריען פון איהרע אייגענע מיטגלידער. יעצט דיינקט זי אז זי וועט קענען געווינען דאס דורך אן עמפלאַימענט בירא. ווען ארביי-טער זאלען זיך ווענדען צו דער אסאך-טאיישטאנען וועט זיך די בירא פאר-וואנדלען ערשטענס אין א שווארץ-ליסט. ווען אן ארבייטער וועט זיך נישט אויפגעהערן ווי דער באס וויל — וועט ער וועגען איהם רעפארמען און די אסאך איינשטאנען וועט שוין האלטען אן אויב אויף איהם. צווייטענס וועט די אסאך איינשטאנען נאטירליכער ווייזע פאר-נעמען זיך אפיציעל מיט צושטעלען סקעכס. דער געפאלענע איז אבער נישט קיין גרויסער, ווייל די ארבייטער ווע-

וועגען די באגרייטונג פון דעם לעצ-טען קלאקסאכער סטרייק אין פילאדעלפיע. מען גענען די דורשטאכער און סאב-מאנופעסטורערס, איז גענוג געשריבען גע-ווארען, אין אונזער צייטונג, און אין אנדערע צייטונגען. עס איז נאך אבער נישט גענוג געשריבען געווארען וועגען דער באגרייטונג פון'ס סעלמענט, וועגען דעם זיג פון דער קלאקס און סקוירס מאכער יוניאן פון פילאדעלפיע. עס וועט דערי-בער נישט זיין אויסער'ן וועג, דא איבער-צוגעבען זי זעהר ווארימע באגרייסונג וואס איז ערשינען אין דעם פילאדעלפיער „פארוערס“ גלייך נאך'ן סעלמענט פון דעם קורצען אבער ווירקזאמען סטרייק.

אט וואס דער פילאדעלפיער „פאר-ווערס“ האט געשריבען אין א עדיטאָר יעל אונזער דער עפעל: „דער זיג פון דער קלאקס און סקוירס מייקערס יוניאן“.

דער גרויסער זיג פון דער קלאקס און סקוירס מייקערס יוניאן איבער די דורשטאכערס, סאב-מאנופעסטורערס, און די זאגענאמער „קאפארישטאן“ שפער, איז פאלשטענדיג. ער איז גרעסער און שעהער ווי די בעסטע פריינד פון דער יוניאן האבען ערווארט-טעט.

וואס די קלאקס און סקוירס מייקערס דארפען געדענקען איז, אז דער זיג וועט נאך דאן זיין א זיג ווען זיי ווע-לען איהם וויסען ווי אנצוהאלטען. אום דער זיג זאל זיין דויערהאפט, אום ער זאל זיך ארבייטער קענען געבען דאס, וואס זיי האבען געוואונען פאלשטע-דיג, דארפען זיי אויף א מאמענט נישט פארגעסען, אז זיך, מוזען זיי טרייע מעכערס, זיי מוזען קומען צו די מי-טונגען, מוזען געהען די נויטיגע אינ-טערעסען אין אלע יוניאן-אנגעלעגענ-הייטען און זיי מוזען היטען זייער אייגנדיקייט, זייער הארמאניע.

דער קלענסטער שפור פון שוואכ-קייט אין דער יוניאן מיינט אזוי פיל מעהר שטארקייט פאר זייערע אר-בייטס געבער, און פארגעסען זאלען נישט די ארבייטער, אז די ארבייטס גע-בער זיינען איבער אויף דער וואך, און יעדע געלעגנהייט נוצען זיי אויס פאר זיך.

מיר גראטולירען די קלאקס און סקוירס מייקערס יוניאן אלס א גאנ-צע און יעדען ארבייטער פון קלאקס טרייד באזונדער מיט זייער גרויסען זיג. שעהן געקעמפט און שעהן גע-זיגט!

דאס זיינען, ווי איהר זעהט, ווארימע ווערטער וואס קומען פון הארצען. דער שרייבער פון יענע שורות איז אין פילא-דעלפיע. ער איז געווען געהענט פון דעם פלאץ וואו דער זיג איז אויסגעקעמפט גע-ווארען, ער האט פון געהענטען באטראכט אלץ וואס ס'איז דאָרט פארגעקומען אין פערלויף פון דעם קורצען אבער העכסט ווירקזאמען קאמף און דאס האט ביי איהם ארויסגעוועפן די באגרייטערונג פאר דעם „גרויסען זיג“.

זאלען די קלאקס און סקוירס מאכער פון פילאדעלפיע זיך גוט אריינגעמען אין זיינע די עטליכע פריינדליכע ווערטער פון ווארגונג, וואס אין דעם קורצען עדיטאָר יאל געפינען זיך. זאלען זיי ווירקליך זעהן אז דער זיג זאל זיין דויערהאפט; אז די רעזולטאטען פון דעם קאמף און זיג זאלען זיין די בעסטע פאר דער קלאקס און סקוירס מאכער יוניאן, און פאר די ארבייטער וואס זיינען באשעפטיגט אין די שפער.

* * *

אמאל, מיט א פאך יאהר צוריק, האט עקזיסטירט אין דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע פון ניו יארק א מאנופע-טורערס אסאך איינשטאנען, וואס האט גע-האט אן איינפלוס אויפ'ן גאנצען טרייד. דאס איז געווען דעמאלט, ווען יענע אסאך-טאיישטאנען איז געווען מיט דער ווייסט און דרעסמאכער יוניאן אין פריינדליכע בא-ציהונגען; דאס איז געווען אין יענע ציי-טען איהרע די פיהרער פון יענער אסאך-טאיישטאנען האבען זיך געלאזען פארדרייען זי קען פון עפעס א לאיער וואס האט זיך געמאכט זיין אויפגעבט צו ברעכען די אידישע יוניאנעס. נאטירליך, יענער לאיער וועט דאס נישט דערלעבען צו זעהן. די אידישע יוניאנעס וועלען איהם געוויס אריבערלעבען, אבער ווי זאגט מען דאס, אז א קאן אמאל אויך עפעס קאליע מא-כען. און קאליע געמאכט האט ער נישט די יוניאנעס, נאך דוקא די מאנופעסטור-ערס אסאך איינשטאנען, וועלכע האבען זיך געלאזען פארפיהרען פון זיינע קריגערישע אדער בעסער געזאגט, מייוועלשע פלענער. די יוניאנעס זיינען געבליבען יוניאנעס, זיי זיינען נאך איצט אפשר שטארקער ווי

לען זיך וועגיג וואס ווענדען צו דער אסאך איינשטאנען.

ווי איהר זעהט, פארשטעהט דער פארטרעטער פון „די צייט“ די לאגע גאנץ ריכטיג און ער נישט די זאך איבער ריכטיג ווי עס איז. עס איז טאקע ווירקליך ווי ער שרייבט, עס איז נעכאך א רחמנות אויף דער אסאך איינשטאנען, וועלכע זוכט מיט אלע מיטלען צו מאכען פון זיך רע-דען „און צוריקגעווינען פרעסטיזש און געווינען דעם צוטריען פון איהרע איי-גענע מיטגלידער“.

אריבער אסאך, נעכאך!...

* * *

אין ניו יארק, פארוערס „אסאך“ איז מיט א שטיקעל צייט צוריק ערשינען אן ארטיקל: ווידער זומער וואקשישאן און ווידער אין די יוניאן הויז, פון ה. ל. ס. וועלכער האט כשר פארדינט צו ווערען איבערגעדרוקט, ווי ער שטעהט און געהט, אין דער אפטיילונג.

אט איז דער ארטיקל:

„מיר האבען דא א טיך, שיעלעך, בערג הויכע און מיט וואלד בא-וואקסען; לאַנקעס גרויסע און כריי-טע און בויער אלערליי; און וונג-ליכט גיסט זיך דא פון הימעל; און ער-טער איז שטילען שטילען, וואו צו-לעהן און טרויערען האבען מיר א סך, א סך; — קומט צו אונז! קומט איהר וועט דאך זיין ווי ביי זיך אין דער היים. קומט!“

אזא ברויערלע האב איך באקומען. מ'לעדט מיך ערגעץ וואו צו פאר-ברענגען מיין זומער-וואקשישאן.

איך קוק אויפ'ן ברויערלע און קלער: מסתמא א פארמער. ער אדווער-טירט פאר מיר וויינע ביזנעס...

מיין קוק פאלט אויף נאך א פאך שורות אין ברויערלע: קומט צו אונז; קומט. איהר וועט זיך דא קענען באַדען, פאָהרען אויף שיעלעך, שפילען באָלונג, ביים באָל און טעניס, און איהר'ס דא קענען מא-כען גימנאסטיקע, און מיר האבען דא טאג-וואלען, און איהר וועט הערען שעהן זינגען און פראכטפולע בילדער און נאטורסצענען וועט איהר זעהן. קומט! היינט דאס עסען — היימישע עסענס און אין גאנצען 18 דאלאר א וואך.“

געוויס א פארמער — טראכט איך. אבער ווער איז אונזערגעשריבען? ניין, נישט קיין פארמער — עס איז נאך די דרעסמאכערס יוניאן, די ווייסט-מאכערס יוניאן, דער דזשאנט באַדער פון דער דרעס און ווייסט אינ-דוסטריע.

דאס רופט מען מיך אין „יוניאן הויז“, אין דער שוין גאנץ פאפולערער „יוניאן הויז“.

איהר זיט נאך קיינמאל נישט גע-ווען דארטען? — מענט איהר טאקע פאָהרען. איך בין שוין געווען דארטען פאר א יאהרען און פאר צוויי יאהרען און וועל אויך זיין היינטיגען יאהר.

ווארים די „יוניאן הויז“ האט אין זיך א כח, שוין נישט געדענדיג וואס דאס געפינט זיך אין די „בלויז בערג“. פאר וואס זיינען די ארבייטער-מיינלעך פון די דרעס און ווייסט שער פער אזוי באגרייטערס פאר זייער „יר-ניאן הויז“? וואס ליגט אין דעם? וואס שטעלט די „יוניאן הויז“ מיט זיך פאר?

הערט וואס די אקטיווע מיטגליד-ער פון די דרעס און ווייסט מאכערס יוניאנעס האבען וועגען דעם צו זאגען: „עס איז גאָר נישט אזוי לאַנג צוריק ווי א זומער-וואקשישאן פאר אן ארביי-טער איז געווען אן אומדערגרייכבארער לוקסוס; איינער פון יענע לוקסוס-וועגען וועלכע קיין פשוט'ער ארביי-טער האט אפילו נישט געוואגט צו טרוי-מען. דאס בעסטע, וואס דער פשוט'ער ארבייטער האט זיך אין יענע יאהרען געקענט פארניגען אַנשטאט א וואקשי-שאן, איז געווען דאס צונויפנעמען די גאנצע פאמיליע אָדער א גרופע בא-קאנטע, און „אויספאָהרען“ קיין קוני-וואלאנד, אָדער אין אן אנדער פלאץ, וואוהין עס האט געקאסט א ניקעל אָדער העכסטענס צוויי ניקעלס קאר-פער, און וואו מען איז מעהר פאר-שווארצע און פארשוויצע געוואָרען איידער דער „וואקשישאן“ איז ווערט געווען.

דאס איז געווען אמאל. שפעטער, ווען די ארבייטער האבען שוין אָנגעהויבען צו קענען זיך פאר-ניגען א ביסעל מעהר, האבען זיי אָנגעהויבען צו פאָהרען אין די „קעמפֿליס“, דאס, פארשטעהט זיך, איז שוין בעסער געווען איידער דאס אויספאָהרען קיין קוני-וואלאנד. אבער קיין אמת'ער וואקשישאן איז דאס אלץ

נישט געווען. נישט מחמת די קעמפֿליס בערג טוינען נישט, נאך דערפאר, ווייל די ארבייטער זיינען אלס „זומער-באָדערס“ אין די זומער האָטעלען צונויפ-געפאקט געוואָרען ווי הערינג אין א מעסעל. דער האָטעל קיפער זוכט דאָך בלויז פראָמיט.

„דער איינצעלנער וועג ווי אזוי אן ארבייטער קען האָבען אן עכטען ווא-קשישאן, איז אן אייגענע זומער היים, „אָבער ווי פאנטאסטיש, כמעט ליי-גענדאַריש האָט געקלונגען דויער גע-דאנק ערשט מיט א פאך יאהר צוריק! און דאך איז די „יוניאן הויז“ היינט א פאקט, דאס איז געשאפען געוואָר-ן פון די ארבייטער פון דער ניו יארקער ווייסט און דרעס אינדוסטרי!

„דעם בעסטען ענטפער דאָרויף קריגט מען, ווען מען זעהט מיט די אייגענע אויגען די יוניאן הויז, אין פאָרעס פארק, פענסילוועניא, און מען פארברענגט דאָרט כאָטש א פאך שטונדען. מיר וועלען דא אויסוועכ-ען נען בלויז אייניגע פון די שטריבען און באקוועמליכקייטען פון אט דעם גרויס-פרייזשען מאַיאַנעס, וואס איז היינט אונזער יוניאן הויז.

„ריכטיגער וואָלט אייגענטליך גע-ווען דאס צו רופען „יוניאן וויללעדזש“ נישט יוניאן הויז, ווייל דאס איז נישט איין הויז, נאך א קייט פון גאנצע 12 הייזער אָדער קאטעדראלעס, אלע בא-קווען געבויט, מיט גראַמע, לופט-וויילעדזש אין איינגעמונט און א וואלד. היינטער דעם וויללעדזש, עט-ליכע צעהנדליג פוס אראָפּ א באַרג, געפינט זיך דער טיך, וועלכער איז אינגאנצען איינגעפאסט אין א ראַהם פון בויער, און באצויבערט אלעמען מיט זיין שענקייט און קלאַריט. אויף איין זייט פונ'ם טיך געפינען זיך די „לאַקערס“, אַרום געווערען אין צאָהל, און א ספעציעלער אַרומגעצאָמער פלאץ פאר די, וואָס קענען נישט שווי-מען. אויף דער צווייטער זייט געפינט זיך דער „דאק“, מיט אַרום 50 שיפ-לעך, וועלכע זיינען תמיד צו דינסט פון די, וואָס ווילען פארברענגען אויפ'ן וואַסער. אויסער די דאָזיגע באקוועמ-אויך א טאָנץ זאָל, א קאָנצערט זאָל און אַפּענע פלעצער פאר פארשידענע געיס און אויך א ספעציעלע אונג-טעריכטער אין אַט די אלע אַטלעטי-שע איבונגען. עס איז איבעריג צו זאָ-גען, אז יעדער קאטעדראל איז באַזאָרגט מיט הייסע און קאלטע וואַסער, באַדע-צימערען, עלעקטרישע באַלייכטונג און אנדערע באקוועמליכקייטען. אויך פאַרמאָגט דער וויללעדזש אן אייגענעם פאַסט-דאָפּס, טעלעפאָן באַדינונג, א ביבליאָטעק, לעזע-צימערען און גלאַס רוהע צימערען.

„די עס צימערען זיינען פשוט קע-ניגליך, און וועגען דער שפייז איז גע-ניג צו זאָגען, אז אלץ ווערט צוגעגרייט פון עקספערטען — נישט אויף צו מאַ-כען פראָמיט, נאך צו געבען פון דאָס שענסטע און בעסטע.

„ביי דעם היינטיגען הויכען יקרות אויף לעבענסמיטעל, איז אזא פיהרונג פון דער יוניאן הויז פארבונדען מיט זעהר גרויסע אויסגאבען. דאך ווערט געדעכנט נישט מעהר פון 18 דאלאר א וואך — כמעט א העלפט פון דעם פרייז וואָס ווערט געדעכנט אין אנדערע זר-מער פלעצער, וועלכע קענען אפילו נישט חלומ'ען צו פארגלייכען זיך מיט אונ-זער יוניאן הויז.

אָבער דאָס דורכצופיהרען מיט מעהר ערפאלג און וועגיגער געלד-פאָר-לוסט, איז אַכטאָלונג נויטיג די מיט-ווירקונג פון אלע אונזערע טויזענדער מעמבערס, יעדער פון וועלכע טראָגט אויף זיך א טייל פון דער פארשאַנט וואַרמליכקייט פאר דער צוקונפט פון אונזער יוניאן הויז און האָבען דעם פולען גענוס פון פארברענגען א ווא-קשישאן ביי זיך, אין אן אייגענער היים און פאר העלפט פון דער פרייז, וואָס דאָס דארף היינט געסטען ערגעץ אזי דערש, אין א וועלכען עס איז ביזנעס-האַטעל.“

אט אזוי האָבען צו מיר געדערט די מיטגלידער פון דער דרעס און ווייסט מאכערס יוניאן און צונעלייגט צו דעם:

„אונזער יוניאן הויז האָט א חוץ אלעס א נשמה — איהר פארשטעהט, א נשמה!“

און עס איז אמת.

און מען דארף זיין א גולן, אָדער א גולד'טע, נישט צו פאָהרען אַהין.

איך וועל פאָהרען.

יע, דער שרייבער איז „פארוערס“ האָט ווירקליך רעכט. מען דארף טאקע זיין א גולן אָדער א גולד'טע, נישט צו פאָה-רען אַהין, כאָטש אויף א קורצע צייט. די מיטגלידער פון אונזערע לאַקסאָלס האָבען געפאסט דעם וועלכען באַשלוס ווי דער שרייבער פון דעם ארטיקלען אין „פאר-ווערס“, — געהאָלד, אז זיי פאָהרען אַהין פארברענגען זייער וואקשישאן...

ווער פליכט, ווי דאס האבען געטאן די
ארבייטער פון דייטשלאנד, ענגלאנד און
שטערע לענדער, און ווי אפרומען
בא א ל. ד. די הונדערטער מיליאנען אין
רוסלאנד וועלען בארעכטיגט צו אונזער
הילף.
צו פאר שטארקע דייטשלאנד צו גענען,
קאן די אמעריקאנער ארבייטער-באווע-
גונג נישט טראגען אויף איהר געוויסען
די הונדערטער מיליאנען פון מיליאנען מענטשן.
זי קאן אויף זיך נישט נעמען די שוין
דערליכע פארמאגטעליכקייט פאר
דער קאמפאסטרע, וואס וועט אנטשטע-
הען אין רוסלאנד אויב די אמעריקאנער
ארבייטער וועלען זיך באלד נישט אפרו-
מען.

**פראנצויזישע ארבייטער און די
קאמוניסטן.**
די אנהענגער פון דריטען אינטערנא-
ציאנאל וועלען געשלאגען געווארען אויף
דער נאציאנאלער קאנווענציע פון דער
פראנצויזישער ארבייטער פערדעראציע,
דער קאמפאסטרע קאנגרעסלען צוויי וואך
בען און אין געפיהרט געווארען מיט
גרויס ביטערקייט. די נאכפאלגער פון
מאסקווער אינטערנאציאנאל האבען גע-
קראגען 1325 שטימען און די געגנער -
1572.
די איש איז געווען קלאהר און אויס-
געשפראכען: דער קאמפאסטרע דריטען
אינטערנאציאנאל איז אנטפיהרט געוואר-
ען פון וואס, פערזענלעך פון אלגעמיי-
נע ארבייטער פארבאנד, וועלכער האט
פאר די לעצטע פאר יאהר ביטער גע-
קעמפט געגען דעם קאמוניסטישען
טעראציאנאל.

מיטינג פון דרעסמאכער יוניאן לאקאל 22

נעם איירזשענטס, נישט געקאנט געפינען
גענוג קאנדידאטן אויסצופילען די קווא-
טא, און די מיטגלידער פון דער קאמפאס-
טרא האבען זיך אנטזאגט ווייטער צו בלייבן
בען אין איהר, איז באשלאסען געווארען
צו ערוועהלען א נייע קאמפאסטרע וועלכע זאל
נאכזוכען פאסערע קאנדידאטן און
אריינברענגען איהרע רעקאמענדאציעס
צום נעקסטען מיטינג פון דער עקזעקוטיוו
באקארד, כדי אויסצופילען די קוואטא,
וועלכע מיר וועלען בארעכטיגט אריינצו-
שטעלען צו דער דושיאנט באקארד. די קא-
מפאסטרע באשטעהט פון 5. וויינבערג, 5.
שאפירא, ד. האלבערדער, ה. ליניעל און
שוועסטער קלארא גאלדבערג.
ברודער שעהנאלץ האט אינפארמירט
דער עקזעקוטיוו באקארד, אז אזוי ווי ער
געהט אוועק דעם שבת אויף זיין וואקי-
שאן, האט ער געבעטען ברודער סענדלער,
ער זאל איהם פארטרעטען ביי די עקזע-
קוטיוו באקארד מיטינגען. ער האט אויך
געלאזט וויסען דער עקזעקוטיוו באקארד,
אז ער האט געמאכט אלע נויטיגע פאר-
בארייטונגען כדי די פארשידענע קאמפ-
טעס זאלען אומגעשטערט קאנען אונטע-
האלטען זייער ארבייט און די ארבייט אין
אפם וועט אויף א האר נישט פארנאכאל-
טען ווערען צוליב זיין אפועזענטי-
דערמיט האט זיך דער מיטינג געשלא-
סען.
י. שעהנאלץ, סעק.

**דעליווי באקארד זאגט יוניאנס
א דעה ווי זיי זאלען ערוועהלען
זייערע קאמפאסטרע, יוניאנס און
צופרידען.**

די ריליווי באקארד האט דא היינט
ארויסגעגעבען א באפעל, אז סאי די
קאמפאסטרע און סאי די יוניאנס מוען
אויף אן אנדער שטייגער ערוועהלען זיין
ערע קאמפאסטרע צו באשטימען די ווייטער
רע קאנדידאטן פאר דער ארבייט. די
יוניאנס וועלען שטארק אונצופרידען
מיט דעם. אין די קאמפאסטרע דארפן הא-
בען פארטרעטער אויך די ארבייטער,
וועלכע וועלען נישט קיין יוניאן לייט און
די וואהל פאר די קאמפאסטרע לייט דארף
דעריבער זיין אזוי פארשטערקט, אז אויך
די ניסיונאל לייט זאלען זיך קענען בא-
טייליגען. „אבער דאס מיינט דאך צו
נעמען ביי אונז דאס רעכט זיך צו פיה-
רען ווי מיר וועלען און באשטימען“,
טענה'ען אויף דעם די יוניאנס, אבער זיי
וועלען מוען נאכקומען דעם באפעל
פון ריליווי באקארד.

ביי אונז א מיליאן דאלאר א טאג, ד. ה.
איהר חוב איז שוין, ווי זי וואלט ביי אונז
אלע מאן געליהען א נייעם מיליאן דא-
לאר. און שוין ווי צוהאלען צוהאלט מען
אונז נישט, קאנען די בעלי חובות אונז
זענען אויסגעבען די געלדער אויף אר-
בייטען און פלאנען. די באפעלערונג
פון אמעריקא טראגט דעם גאנצען יאך
פון די פראצעסען, וואס די רעגירונג
דארף צוהאלען אויף די פארשידענע ליי-
בערטי הילות, ד. ה. אויף די געלדער,
וואס די אייראפעער האבען ביי אונז גע-
בארגט כדי צו בויען שיפען און ארגאני-
זירען ארבייט. קומט עס אויס, הייסט
עס, אז די אמעריקאנער מאסען צוהאלען
שטייערען כדי צו שטיצען דעם מיליטא-
ריזם אין אייראפא!

דער הונגער אין רוסלאנד און די אמע-
ריקאנער ארבייטער.
צו האווערס מיליאנען וועלען ווירק-
ליך אויסגענוצט ווערען אין דעם קאמפ
געגען הונגער, וואס הערשט איצט אין
רוסלאנד, איז דערווייט נאך שווער צו זאגן
נען. איין זאך איז זיכער: צעהנדליגע
מיליאנען מענטשען אין רוסלאנד וועלען
אויף דעם שוועל פון הונגער-טויט צוליב
דער נישטגעטעניש, און דער הונגער
וועט זיין נאך גרעסער איבעראיאקא-
סירען מען וועט באלד אהין אריינשיקען
גענוג תבואה אויף צו פארזייען די פעל-
דער.
די ארגאניזירטע ארבייטער דארפען
מאן איין זאך - האנדלען באלד.
צו זיי וועלען איינשטימיג מיט דעם
איצטיגען רעזיש אין רוסלאנד צו נישט,
מווען די אמעריקאנער ארבייטער מאן

א יוצונג פון דער דרעסמאכער יוני-
אן לאקאל 22, איז אפגעהאלטען געוואר-
ען, דינסטאג, דזשוליי דעם 26טען,
1921, אין 16 וועסט 21סטע סטריט, אונז-
ער דעם פארזיך פון ברודער לואיס שא-
פירא.

דער רעפארט פון פריהערדיגען מיטינג
איז גוטגעהייסען געווארען אזוי ווי גע-
ליינט.
א פארשלאגן איז געמאכט געווארען,
אז צוליב דעם הייסען וועטער זאל די
עקזעקוטיוו באקארד האבען זיצונגען איין-
מאל אין צוויי וואכען. אבער געהענע-
דיג אין באטראכט, אז די פארשידענע
קאמפאסטרע וועלען נאך ביז איצט נישט ריכ-
טיג ארגאניזירט און עס איז דא וויכטיגע
ארבייט, וואס דארף האבען די אויס-
געקומאסטייט פון דער עקזעקוטיוו באקארד
יעדע וואך, איז דער פארשלאג נידערגע-
שטימט געווארען.
דער רעפארט פון דער דושיאנט באקארד
פון 20טען דזשוליי איז דיסקוטירט גע-
ווארען פונקט נאך פונקט און איז גוט-
געהייסען געווארען אלס א גאנצער.
די מעמבערש פון קאמפאסטרע האט אריי-
געבראכט דעם רעפארט פון איהר ער-
שטען מיטינג, וואס איז געוואלטען גע-
ווארען דזשוליי דעם 20טען, ביי וועלכען
וואהלען פאר א שטענדיגען טשערמאן
און סעקרעטאר פון דער קאמפאסטרע איז גע-
מאכט געווארען. ברודער דושיאנט ראבי-
נאוויץ איז ערוועהלט געווארען אלס
טשערמאן און ברודער י. שעהנאלץ אלס
סעקרעטאר. אין דעם רעפארט זאגט זיך
א יוצונג יעדען מיטוואך אונטען.

מיטגלידער פון דער קאמפאסטרע פאר
מעמבערס מיטינגען, האבען זיך בא-
קלאגט, אז כאטש די קאמפאסטרע איז נישט
איינמאל געווען געווארען צו האבען
א יוצונג, איז דאך קיין מיטינג נישט גע-
האלטען געווארען. די עקזעקוטיוו באקארד
האט אינסטרוירט דעם סעקרעטאר צו
רופען נאך א מיטינג פון דער קאמפאס-
טרא און די יעניגע, וואס וועלען צו דיען
מיטינג נישט קומען, וועלען באשטרעבט
ווערען מיט דעם, וואס אנדערע וועלען
אויף זייערע פלעצער ערוועהלט ווערען צו
דער קאמפאסטרע.

נעמענדיג אין באטראכט, אז מיר הא-
בען נאך ביז איצט נישט אריינגעשיקט
אונזער קוואטא פון ביזנעס איירזשענטס
צו דער דושיאנט באקארד, ווייל פון דער
צאהל קאנדידאטן וואס האבען געמאכט
אפליישיגאנס פאר דעם אסט האט די
קאמפאסטרע, איבער די אנטשעלונג פון ביז-

ווער אן ערנסטע און זי קאן מיהרען צו
שטוינענדיגע ענטוויקלונגען. די גאנצע בא-
פעלערונג פון דעם „אין וועק אין די
דערפער, ווייל דאס לעבען אין שטאדט
איז אפגעשטעלט געווארען“, ליינענען מיר
אין איין קייבל באריכט. די שטאדט
איז פארפלייצט מיט סאלדאטען, וועלכע
אונטערגרייפן יעדען פארזיך צו מאכען
א רייזע. צו פארענערען דאס בילד האט
דער פאפאס געמאכט דעם סטרייט א טע-
מא פאר א פלעצער פאר אפסטאליכער
מפלה אין וועלכער עס ווערט באווייזט
דער פאפאס, אז „דאס לאנד פון קריסטלי-
כערומקייט און די וויינעלע פון אלע
גוטע מידות איז אפארוואנדעלט געווארען
אין א בלוטיגען פעלד פון בירגער קריג“.

העכערער געריכט ווענען פיקעמען.
די געזעצלעכע טעטיגקייטען פון אר-
גאניזירטע ארבייטער האבען באקומען נאך
א שווערען קלאפ. די אפלייטאנטלונג פון
ניו יארקער סופרים קארט האט דורך
ריכטער סעמעל גרינבאום, באווייזט די
באשע פון א קליידער פירמע פאר אן
אינדזשענירשאן געגען דער אמאלנאמי-
טער, וואס פארוועהרט די ארבייטער צו
פיקעמען, און האט בטל געמאכט דעם פסק
דין פון א נידעריגערען געריכט, וועלכער
האט זי געטאנצט צו באווייזען אזא אינ-
דזשענירשאן. ריכטער גרינבאום האט בא-
ווייזט דעם אינדזשענירשאן, ווייל ער
דענקט נישט אז די סטרייטערס האבען זיך
אויפגעטוהרט, ווער פון און אירעל גע-
גען דעם אנקלאגענער ארבייטער, מיי-
נענדיג, נאטירליך, די סטרייט ברעכער.
דער געריכט געהט אן אלס א פאקט
די באהאפטונג פון דער פירמע'ס לאיערס,
אז נואלדרימלען וועלען אנגענומען גע-
ווארען געגען די סטרייטברעכער, וואס
דארף געריכט באווייזען, ווען ער ווייסט
אויסווענג אז „די אמאלנאמיטער קלא-
היינט וואקסערס איז נישט קיין געוועהנ-
ליכע סטרייט יוניאן, נאר א רעאקאלע
אפזיכונג פון יוניאניזם דורך די רעווא-
לוציאנערע עלעמענטען צווישען די שניי-
דער, וועלכע פערדיגען אפען די אונטער-
פון נואלדרימלעכע אלס א מיטעל צו דער-
גרייכען זייער ציל“.

ס'איז קיין צווייטעל נישט, אז די דא-
זיגע האנדלונג פון דער אפלייטאנטלונג
פון סופרים קארט איז פון דער גרעסטער
וויכטיגקייט פאר די שניידער ארבייטער
אזוי גוט ווי פאר דער אלגעמיינער ארביי-
טער-באוועגונג. די פאראוואנדלונג, די פאר-
לוימדונגען און לינענס, וואס די לאיערס
פון די שניידער מאנופעסטורערס האבען
פארשפרייט געגען די ארבייטער אין דעם
מאך פון לעצטען גרויסען קאמפ, האבען
געפונען א פרוכטבארען באקארד אין די
מחות פון געוויסע ריכטער. די דאזיגע
ריכטער דארפען שוין אפילו קיין באווייזען
נישט, זיי נעמען עס אן אלס א פאקט,
אז די אמאלנאמיטער איז „נאך גור“, אז
זי איז אן ארגאניזאציע וואס פערדיגט און
פראקטיצירט נואלדרימלעכע. מען קאן זיך
פארשטעלען ווי יושר'דיג א ריכטער קאן
זיין, ווען ער באהאפטעט אז „קאנספירא-
ציעס ווערען אפסטאליכע געמאכט אין דער
געהיים און קיין דירעקטע באווייזע קאן
מען נישט קריגען“, מיינענדיג מיט דעם
די אמאלנאמיטער, און אז דער געריכט
דארף דעריבער אנדלען לויט זיין איבער-
צייגונג, אפילו אויב ס'פעהלען שטענען
מ'וועט, נאטירליך, נישט לאזען שטענען
די קייס ביים פסק פון ריכטער גרינבאום.
איינמאל פאר אלעמאל וועט מען זוכען
פערשטעלען די רעכט פון די ארביי-
טער צו פיקעמען, ווען די קייס וועט אפע-
לירט ווערען צום העכסטען געריכט. די
ארבייטער וועלען וויסען איינמאל פאר
אלעמאל צו זיי האבען א רעכט צו סטריי-
קען און פיקעמען צו נישט; צי א געריכט
ווערט אנגעפיהרט לויט געזעץ, צי לויט
קלאנגען, פראפאגאנדע און פאראורטיי-
לען.

אמוזאפענט זיך אלדער צוהאלט.
לעצטע וואך האט סענאטאר ברא-
אין באראקסערסטישער רעדע געזאגט זיין
נע קאלענען אין סענאט, אז אמעריקא קאן
צווינגען די אייראפאישע מלוכות צו
אנטווארטען זיך, אפילו אויב די געפאל-
טע קאנפערענץ אין וואשינגטאן וועט נישט
ברענגען קיין שום ערשולאסען. זי קאן
דאס מאן דורכדעם, וואס זי זאל באשטע-
הען, אז די אייראפאישע רעגירונגען זאל
לען גלייך צוהאלטען אונז די רייזע
חובות, מיט דעם פראצענט, וואס קומט
אונז דאס וואלט שוין מיליאן פארקלע-
נערט די אנטווארטענען, ווייל אייראפא
וואלט פשוט נישט געהאט גענוג געלט
פאר מיליטערישע אויסטובען. לויט די
ציפערען, וואס סענאטאר ברא-אין האט אן-
געגעבען, קומט אויס, אז אייראפא לייזט

טעאטער-מוזיקער און אייסקריים.
געוויס איז נישטא קיין דירעקטע
שייכות צווישען די צוויי, מע קען זיך
אבער נישט העלפען צו פארבינדען זיי,
ווייל ביינע האבען לעצטע וואך פארנומען
דעם אויבלייטאן אין די טישיקאווע נייטס.
די שול פירער איז ניו יארק האבען
אנגעהויבען א קרייזצוג געגען די הויכע
פרייען אויף אייסקריים סטראס, קענדי
און „פאנרעיס“, די ערוואקסענע האבען
אויפגענומען דעם קאמפאסטרע פון די קליינ-
און פוקט אויס אז זיי וועלען האבען
ערשטלעך פילע מאנופעסטורערס פון
אייסקריים און פילע אייסקריים פארלארס
האבען שוין געלאזט וויסען דעם עולם,
זו זיי האבען פארפילענערט די פרייען.
זיי נייען צו, אז אפילו מיט די קלענערע
פרייען וועלען זיי מאכען נישטאשעריגע
פראמיטען, און אייניגע האבען אפילו
אויסגעזאגט פון חדר, אז זיי האבען ביז
שטער „נעמאכט“ וואסערען דריי הונדערט
פראצענט פראמיט פון אט די אלע זיסע
זאכען.

די קינערלאך, זאלען לעבען, האבען
אויפגעטאן א זאך, וואס ווערען עלטערען
האבען נישט געקאנט אויסטאן. די פריי-
זען אויף זיסע קינער זאכען וועלען געמא-
לען און - מערהוידען! קיין שכירות
וועלען דערביי נישט געהעכערט געווארען.
די געשוואלענע פראמיטען פון די זיסע
כונעס-לייט מאכען מעגליך א פארקלע-
נערונג אין די פרייען קאן א פארקלע-
נערונג אין שכירות, און דער עולם ווייסט
עס.

נאנצ אנדערש איז די לאגע אין דער
טעאטער אינדוסטריע. די אייגענטימער
פון די טעאטער, מואווינג פיקטשור
הייזער און עהליכע פארוויילונגס-פלע-
צער, הויבען נישט אן צו וועלען פאר-
קלענערען די פרייען אויף בילעטען און
דער עולם וויל נישט צוהאלטען די פריהער-
דיגע פרייען, פאר די לעצטע זעקס חדשים
איז די טעאטער ביזנעס געווען נישט נאך
גוט, און די אייגענטימער ביי די „באקס
אפטיסעס“ וועלען געמאלען א היבש ביסעל.
די טעאטער מענעדיזשערס האבען ענדליך
אויפגעוועהן, אז מע מוז פארקלענערען די
פרייען, אזוי האבען זיי טאקע באשלא-
סען, אבער, מעשה שטאל טראקט, האבען
זיי באשלאסען קודם כל צו שניידען די
שכירות פון זייערע מוזיקער, כדי די פאר-
קלענערטע פרייען זאלען הילף נישט
קלענער מאכען זייערע פראמיטען.
אלס א ערוואלט פון אזא סלוגער און
„פראקטישער“ פאליטיק מער די טעאטער
מענעדיזשערס שטעהט ניו יארק ערב א
סטרייט פון אלערליי טעאטער אנגעשטעל-
טע, וועלכע ווילען נישט זיין דאס כפרה
הינדעל פאר די אייגענטימער, וואס מוען
נעכאר פארקלענערען די פרייען כדי דער
עולם זאל נישט אויפהערען באזוכען זיי.
ערע הויזער, אויב אזא סטרייט וועט
אויסברעכען, וועלען מיר מכתמא הערען
אינטערעסאנטע און פיקאנטע זאכען ווע-
נען דער פארוויילונג-אינדוסטריע.

א סטרייט געגען מארד.
דער נאציאנאלער ארבייטער פארבאנד
אין איטאליע האט גערופען א גענעראל
סטרייט אין רויס אלס א פראטעסט געגען
די פאנאמען וואס די פאמפאסטי מאכען
אויף ארבייטער, באזונדערס געגען די
לעצטע פאנאמען, אין וועלכע א צאהל
ארבייטער וועלען דערהינגען געווארען.
די רעגירונג האט אוועקגעשטעלט מאשין-
ביקסען און „טענקס“, אין די סטראטענישע
פונקטען פון שטאדט, כדי צו „פארהיטען“
אומברענגונג.

די וואס האבען נאכגעפאלגט די גע-
שעהנישען אין איטאליע פאר די לעצטע
פעליכע חדשים, האבען געפיהלט, אז אזא
גענעראל סטרייט איז אומפארמיגליך.
פאר נאכאנאנען האט זיך די איטאליענישע
ארבייטער באוועגונג צוריקגעהאלטען פון
ערשטערע א סטרייט געגען די שווארץ-
מאהדיגע טעטיגקייטען פון די עקסטרע-
מע נאציאנאליסטען, וועלכע וועלען שטרי-
קערהייט געשטימט געווארען פון דער רע-
גירונג. ארבייטער פיהרער האבען
עס באטראכט פאר נישט-פראקטיש ארויס-
צורופען אזא סטרייט, ווייל דאס, האבען
זיי געזאגט, וואלט געגעבען דער הייפער
קריטישער רעגירונגס-ליסטע אין איטא-
ליע אן אויסרייז צו אונטערגרייפן די
וואקסערע סאציאליסטישע און ארביי-
טער באוועגונג.

די געשעהנישען פון די לעצטע פאר
וואכען, די ערשטענדיג פון אומשולדיגע
פענער און פרייען אין געמאכטע און
סאנאטוראט, האט אבער איבערפילט דעם
בעכער פון געלד, און די ארבייטער בא-
וועגונג פון לאנד האט ערשטערע א סטרייט
געגען מארד. לויט די ערשטענדיגע בא-
ריכטען פון איטאליע איז די לאגע דאס

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1136.
B. SCHLESINGER, President S. YANOVSKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas. ABRAHAM TUVIN, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, \$1.00 per Year.

Vol. III, No. 32. New York, Friday, August 5, 1921

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

א פאפעציעלער מיטינג פון דער עקזע-
קוטיוו באאָרד פון דער ווייסט מייקערס
אגאַנצן, לאַקאל 26, איז אָפּגעהאַלטען גע-
וואָרען פרייטאָג, דעם 22סטן דעצעמבער,
1921, אין 16 מיט 26 פּערסאָנען, אונ-
טער דעם פּרעזידענט פון ברודער פּעס וועג.
עו שוועסטער פּענע וויינשטיין און
ברודער אברהם פינעל איז געגעבען גע-
וואָרען אַן ערלויבניש אַפּוועזענער צו ווין
פאַר דער צייט פון וויער וואַקיזשאַן.
דער סעקרעטער פון דעם דרושינט
באָאָרד, ברודער מאַקאָ, האָט צוגעשיקט
אַ געשריפט, ציהענדיג די אויפגערוקאמ-
מייט פון דער עקזעקוטיוו באָאָרד צו אַ באַ-
שלוס וואָס איז געמאַכט געוואָרען פון
דעם דרושינט באָאָרד ביי ווין מיטינג,
דעם 18טען דעצעמבער, אַז מיר דאַרפֿען
פריינשיקען אונזער קוואַטאַ פון דריי בוי-
וועהלט געוואָרען אלס אַ מיטגליד פון דער
עקזעקוטיוו באָאָרד און די נייע עקזעקוטיוו
האַט זיך גענויטיגט אין אַ סעקרעטאַר, אַ
חילץ אַ טרעזשורער, וואָס זאל אַכטונג גע-
בען אויף דער פּאַנאָניעלער זייט פון דער
אגאַנצן, און לעצטע וואָך, ביי איהר ווע-
גענטליכען מיטינג איז ברודער שעהנעמאָל
ערוועהלט געוואָרען אלס סעקרעטאַר-טראַ-
זשורער פון לאַקאל 22. מיט'ן אָנגעמען
דעם אַמט פון איהר סעקרעטאַר-טראַזשור-
ער וועט ווין אומגעפֿער פאַר אַהעם פאַר-
צוועלען אלס סעקרעטאַר פון אייערע מיי-
טינגען, ווייל די עקזעקוטיוו באָאָרד מיי-
טינגען פון לאַקאל 22 און איהרע קאָמיטע
מיטינגען ווערען אָפּגעהאַלטען אין די
וועלכע אַווענטען אין וועלכע איהר האָט
אויפֿגע עקזעקוטיוו באָאָרד און קאָמיטע
מיטינגען.

רער רעפארט פון דעם דושיגט באארד
פון דעם 2טען דזשון איז פארטגעזעצט
עוואָרען.
דיווע רעפארט, וועלכער איז אויפגע-
נומען געוואָרען ביים לעצטען מיטינג פון
דער עקזעקוטיוו באארד, אנטהאלט דעם
אשלוס פון דעם דושיגט באארד וועגען
זייענעם פון לאקאל 60, שוילדערען
דעם מיסקערס וויזאן. אזוי ווי ביים
לעצטען מיטינג איז מען וועגען דעם נים
עקסומען צו קיין באשטימטען באשלוס, איז
זי פראגע ווידער באשטראכט געוואָרען.
בעכער אזוי ווי די עקזעקוטיוו באארד האט
זיך דערוואוסט, אז די באשטימטע לא-
גען וואס זיינען פארבונדען מיט דעם
דושיגט באארד, האָבען נידערגעשטימט
דעם פארשלאג אריינצונעמען דעם דער-
מאנטען לאקאל, איז באשלאסען געוואָרען
זי אנצוגעבעהייט איצט צו לאָזען שטעלע
אויס דער פארשטענדיגונג זי ווידער צו

אנט מיט די ארגאניזשמענטס ווענען א
עקסערטאר:
אין נאוועמבער 1920, נאך די וואה-
ל פון אן עקזעקוטיוו באאָרד פאר לאַ-
קאָסל 25, איז דער דער לאקאל איז צעטיילט
וואווארן, איז די פראגע ווענען א סעקרע-
טאר באטראכט נעוואָרען און ברודער
ענהאלטן איז דאן אנגעשטעלט נעוואָרען
לס סעקרעטאריעטער. נאך דער
צעטיילונג פון לאקאל 25, האט לאקאל 60
רוועהלט זיינע אייגענע באשטעט. די
נאנציעלע אנגעלעגנהייטען פון לאקאל
2 און 25 זיינען נאך אלץ געפירט נעוואָר-
ען צוזאמען און ער איז געווען דער מיט-
וואָר. ביז צו די לעצטע וואהלען האט
לאקאל 22 געהאט זיין סעקרעטאר, וועל-
ער האט באדארפט אנוועזנד זיין ביי די
מיטינגען פון זיין עקזעקוטיוו באאָרד און
צורייכענען איהרע פארהאנדלונגען. ברוד-
ער ענהאלטן אבער האט אויסער אכ-
טנג צו געבען אויף די פינאנציעלע אפ-
לעגנהייטען פון ביידע לאקאלעס, אויך
דארפט זיין אנוועזנד ביי די מיטינגען
דער עקזעקוטיוו באאָרד פון לאקאל
און איהר העלפען אין דער ארבייט פון
הערע פארשידענע קאמיטעס, און אויך
העלפען די קאמיטעס פון לאקאל 22.
ביי די לעצטע וואהלען פון לאקאל 22
דער פריהערדיגער סעקרעטאר ניט ער-

נאך א לאנגליכע דיסקוסיע איז בא-
שלאסען געווארען, אז די עקזעקוטיוו
באָרד זאל נאכגעבן דעם פארלאנג פון
דער באַסאָנאָל מייקערס יוניאָן אַנצו-
שליסן זיך און אונזער ארגאניזאציע אלס
א ברענטש. עס איז אויך באַשלאָסען גע-
וואָרען, אז א קאָמיטע זאל ערוועהלט ווע-
רע און זאל זיך צוזאמענשטעלן מיט א
לייכע קאָמיטע פון זייער לאַמאל צו בא-
טראַכטען די איינצעלהייטען וועגען דער
אָנשליסונג. די קאָמיטע וואָס איז ער-
וועהלט געוואָרען באַשטעהט פון די שוועס-
טער טשאַנאַוויץ, גורמאן, שאַפיראָ, מאַנ-
דעל און וויינשטיין.
א צושריפט איז ערהאלטען געוואָרען
פון לאַמאל 22 בעמענדיג אונזער עקזעקו-
טיוו באָרד אַנטייל צו נעמען אין א
דזשינט קאָנפערענץ פון די לאַמאלען 22,
25 און 60 צו באַטראַכטען די פראַגע ווע-
גען איבערגעבן די יוניטי הייז צו דעם
דזשינט באָרד.

ביי די קלאַזקטאנע

די איצטיגע לאַגע אין פילאדעלפיע אין
קלאַק טרייד, איז נישט זעהר גלענצענדיג.
איצט, נאכדעם ווי מיר האָבען געסע-
טעלט מיט א זיג פאר די אַרבייטער, איז
אָבער דערווייל אין די שעפער גאָר קיין
אַרבייט נישטאָ. צי איז דאָס דערפאר,
ווייל עס בייטען זיך די סטיילס, צי עס
איז גלאט נישטאָ קיין אַרבייט, איז
שווער צו זאָגען. אָדער, אפשר, איז עס
גאָר עפעס אַ טריק פון עמיצען... אונזער
זינאָן איז דערווייל אויף דער וואַך און
מיר ווילען באַרוהיגען אונזערע מיטגליד-
ער, דאָס אויב עס איז יאָ דאָ וועלכער

איצטיגע לאגע אין פילאדעלפיע אין . פרידאוויל ריזנוואס מומינט

בכטיג פאר די לעזער פון די „געזעכטיגקייט
אויב איהר האט געמופט פון אייער וואוינונג, אדער איהר האט
מופען, לאזט וויסען אין אונזער אפיס אייער נייעם אדרער. אזוי
וועט איהר נישט באקומען די צייטונג.
 נאמען
 אלטער אדרעס
 נייער אדרעס
 לאקאל נומ. לעדזשער נומ. . .
אדרעסירט:
GERECHTIGKEIT
31 Union Sq., New York.

י. שעה נחאלץ, סעקסערמאר.
די עקזעקוטיוו באאדער האט באשלאָסן
סען אנמייל צו נעמען אין דיעזן קאנפער
רענז און ווערעלסט קאמיטע פון דריי,
באשטעהענדיג פון די שטעטער מאגיסטראט,
פראפארטור און ליווי צו געהן צו דעם
קאנפערענץ.
עס איז באשלאָסען נעוואָרען, אז דער
נעקסטער מיטינג פון דעם רעזולט באאדער
זאל געהאלטען ווערען דאָנערשטאָג.
דערמיט האט זיך דער מיטינג גע-
שלאָסען.

ו די , געדעכטיגקייט
 יעד וואויננ, אדער איהר האלט
 אפס אייער גייעם אדרער. אויב
 זונג.

 לעדזשער נומ. . . .
 :
 GERECI
 31 Union Sq.,
 100

7. לוגיסטיקה, ספקרס

א מידעל'ס געלעכטער

(פסקי)

פון לעאן קוסמאן.

אפט, ווען גיטל ראדאווויץ, א מיר דעל מיר אין די צוואנציגער קומט שפעט אהיים פון א שפאציר מיט א חבר'טע, אדער פון עפעס א פארזאמלונג, טרעט אריבער דעם שוועל פון איהר קליינעם, שטאלען, דייניקען חדר, ווארפט זיך אראפ פון זיך די קליידער, כאפט א קוק אין שפיגלע, און ווארפט זיך אריין אין דעם שטאלען איינערנעם בעסטע, — דע מאלט פאסירט עס, אז זי שלאפט אזוי גיך נישט אין און טראכט אומגעפעהר אזוי:

ווען זי וואלט געווען געראטען אין איהרע חב'ר'טעס, אין די מידלעך, וואס זי קען אין שאפ, און די אלע, וואס הערען נישט אויף צו דענקען און צו טראכטען ווי אזוי מען „קעמט" אריין א באך, דאן וואלט זי געוויסן שוין לאנג גליקליך געווען. איהר דירה וואלט באשטאנען נישט פון איין קליין צימערל, נאך פון א פלעט פון פירסינע חדרים, דאס בעט וואלט נישט געווען אזוי שמאל און הארט, איהר קאפ וואלט גערוהט אויף דער שטארקער ברוסט פון א מאן און דערביי אין א צימער וואלטען געשלאפען א פאר מלאכים-קינדערלעך...

יא, אזוי וואלט עס געוויסן געווען. זי געדיינט דאך גוט ווי שעה, יונג און פריש זי איז געווען, ווי צעהנדיגער בחורים פלענען ארום איהר פארדען און אין ליבע זיך איהר ערקלערען, אוי, דאס ערקלערען זיך אין ליבע! דאס איז דאך געווען זי ליבע! אומגליק און איהר איהר אומגליק... זי האט זי ארגומען פארטריבען מיט א געלעכטער... זי פלעגט זי לאזען שטעהן צומומעלט און צומישט, זיך אויסלאזען הויך און גענוג, ברייט און קלינגענער, אפילו קיין „גור באי" נישט זאגען און אוועק, אום זי מעהר נישט צו באגעגענען...

אזוי איז, דאכט זיך, געשעהן מיט אלע? ... ניי, איין אויסנאם געווען... א, דער אויסנאם האט איהר זעהר שווער רע ליידען פארשאפט! זי פיהלט נאך היינט דעם וועהמאן...

זי האט תחילת נישט געוואוסט, אז זי באזיצט אזא ווילדע אייגענשאפט צום לאזען. זי פלעגט אין דער פריהסטער יונגענדיג איבערהויפט זעהר וועניג לאזען, ווייטער פון א שמייעל, א העלען קינדער שמייעל ארום איהרע רונדע, פולע ליפען, פלעגט עס זעלסטען ביי איהר געהן. זי האט אלץ אין דער וועלט גענומען ערנסט. שלעכטע נארישע וויצען האט זי נישט פארשאנען. נאטען, פיינעס הומאן האט זי וועניג געהערט, און דאס וואס זי האט געהערט פלעגט זי באטראכטען מיט א שמייעל. אמת, זי מירמאנט זיך, אז בעת זי איז נאך א קליין מידעלע געווען, פלעגט זי נישט קאנען פארטראנען נאריש קאמישעס, אומגעלומפערטעס. איהרע קליינע חב'ר'טעס פלענען פון דעם לאבען, נאך זי פלעגט זיך ערנערען. עפעס האט איהר פארדראסען און נישט געוואוסט איי- בער וואס.

צום ערשטען מאל האט עס פאסירט, ווען זי איז אלט געווען א יאהר זעכצען זיבעצען. זי איז שוין דעמאלט געווען פול אנטוויקעלט. בחורים האבען שוין א פאר מאל אויף איהר אויגען געוואר- פערט. זי האט זיך דעמאלט באקענט מיט אן אינגעל פון א יאהר אכצעהן-דייניגען. שלאנג, בלאנד, נאטורלעך און שוויינענדיג. זי ווייזט ארומגעגאנגען מען און נעכט און געשווינען, זיך געקוקט אין די אוי- גען און געשווינען. האט מען שוין יא פארפיהרט א געשפרעך, איז עס געווען איבער וואלד און פויגלען, פלעך און בלומען, לבנה און שטערן — זאכען, וואס זיינען פאר ליבעלעכע תמיד ניי און מאדערן... מען איז געגאנגען נאךהערס נעבען אייגאנדער, אבער די שולמעלען האבען זיך נישט באריהט... ווען-לייט ווען פלעגט זיך באגעגענען זייערע פיינער און א צימער טאן... האט מען זיך גע- זעצט אויף א שטיין, אויף א בערגל, איז פארבליבען א מחיצה צווישען זיי. אמת, אפט, זעהר אפט, האט זי געפיהלט ווי איהר הארץ קלאפט ראשער, שטארקער אויך אזוי דאס הארץ פון דעם אינגעל... א הייסער וויינער הויך געהט איבער פון איינעם צום צווייטען און צינדט אן די באקען, דעם קאפ, די געהירען... זיי טראנען זיך אוועק אין א נאנץ אנדער וועלט, א וועלט פון ריטע און לאנגען מעלאדיען, נייע, צימערדיגע געהען אין זיי אויף, טראנען זיך איבער-זייערע קעפ און שטארבען אפ ביי זייערע פיס... אין אזא מאמענט האט איינמאל פאר- סירט, אז דער שוויינענדיגער אינגעל איז ריינענדיג געווארען. ער האט זי איהר... דער האט, זי געלעבט, אומפארשטענדליך זיך אויף איהם אין די

אויגען. זי האט איהר האנט פון זייער נישט ארויסגענומען און האט פון א זייט אויף איהם בליקען געווארפען. ער איז דרייטער געווארען, אנגענומען איהר צווייטע האנט און ווייטער גערעדט. זי האט אלץ געשווינען, איהם באטראכט און געהאכט. זי האט געהערט ווי ער רעדט עפעס פון ליבע, מלאכים און גע- טער, ווי די זון געהט איהם אויף, ווען איהרע אויגען קוקען אויף איהם... ווי די זון געהט איהם אונטער, ווען זי געהט פון איהם אוועק... ער האט גערעדט אפ- געהאקט, נאך לאנג, פיל גערעדט... וואס ווייטער האט זי זייער ווערטער אלץ ווער- גינגער געהערט. זי האט באמערקט ווי זיין געזיכט בייט זיך, ווערט אזוי מאדע- נאריש, אומגעלומפערט... זייער אויגען דום, קעלבערדיג... און זיין נאנצע גע- שטאלט אזוי פארלארען, יעכערליך... עס האט איהר אנגעהויבען פרעסען ביים הארצען, שטיקען... זי האט געזוכט לופט, באפרייאונג... און פלוצלונג — זי ווייסט אליין נישט ווי דאס איז געשעהן — האט זי אויסגעבראכען אין א ווילדען, הילענדיגען געלעכטער... זי האט גע- לאכט לאנג און מיט טרערען געקוקט אויף איהם און געלאכט. קיין זאך אין דער וועלט האט זי שוין פון לאכען נישט געקאנט צוריקהאלטען. און ער, דער ארימער אינגעל, איז געבליבען שטעהן פארגליווערט, מיט אן אפגענעם מויל, און געווארט... עס האט אויסגעזעהן, אז ער ווארט, דאס אטאט וועט איהם די ערד- איינשלינגען אונטער דעם דונער פון איהר געלעכטער...

יא, ער איז פארשינגען געווארען... זי האט איהם געלאזען שטעהן און איז אוועק. זי איז דעמאלט געווען צו גרוי- זאם, זי פיהלט עס איצט, איצט, ווען די געפיהלען זיינען שוין נישט אזוי אימפול- סיוו און דער קאפ בארעכענט שוין מעהר...

דערנאך האט זיך דאס אייגענע איי- בער'הארט מיט אנדערע אינגלאך און בחורים. אלע האבען זיך איהר אין ליבע ערקלערט, איינער באלד, א צווייטער שפעטער. אלע, אלע, אפילו די צו וועל- כע זי האט געפיהלט אכטונג, איבערזע- בענהייט, זיינען איהר פלוצלונג געווארען קאמיש, לעכערליך אין זייער ליבעס-ער- קלערונגען. אלעמען האט זי מיט א גע- לעכטער געענטפערט און זיי געלאזען שטעהן. א, ווי אומגעלומפערט זיי הא- בען אויסגעקוקט! פארוואס, צום טייר פער, האבען זיי נישט געקאנט שוויינען? פארוואס האבען זיי מיט זייערע נארישע רייד מחלל געווען דאס צארטע, הייליגע געפיהל? צי דען נויטיגט זיך ליבע אין ווערטער, ערקלערונגען? ... אוי, ווי מע- גען פארשטעהען שלעכט ליבע!

יא, איינער פון זיי איז דאך געווען

אנדערש. דאס איז געווען א בחור פון מיטלען וואוקס, מיט שווארצע פייער- דיגע אויגען, א בלייך פנים, אין מיטען פון די צוואנציגער און שטארק ריידער- דיג. דאס איז טאקע געווען נישט לאנג צו- ריק, דער לעצטער אלעמאלס. זיי הא- בען זיך געטראפען ערנעץ אויף אן אווענט. ער איז באלד פון איהר נישט אפגעטראטען און איהר אונטערהאלטען מיט רייד. און גערעדט האט ער אזוי שעהן, געשליפען, אינטערעסאנט ווי קיי- גער פריהער. און איבער זאכען, וואס זיינען איהר אלץ ניי געווען. אפילו אל- טע באקאנטע זאכען האבען אין זיין מויל א נייע געשטאלט, א נייעם איי- האלט באקומען. און אזוי אלע מאל, כמעט יעדען טאג, ניי, יעדען אווענט, יעדע נאכט. זי האט געפיהלט אז ער ליבט זי, ציטערט אין איהר געזענווארט, נאך גערעדט האט ער תמיד איבער אבי- סטראקטע זאכען, וועלט און קונסט- פראבלעמען, נאך איבער זיין אייגען פראבלעם, איבער זיין ליבע צו איהר האט ער קיינמאל נישט גערעדט. יעדעס מאל, פאר'ן שווערן זיך, פלענען זיי זיך די הענט געבען, זיך א וויילע אנטקוקען, קע- טי, אז ער פלעגט עפעס וועלען זאגען, נאך באלד א מאך טאן מיט דער האנט:

„א נומע נאכט.“ „א נומע נאכט.“ און אזוי טאן איין, טאן אויס, אוי, ווי זי האט געוואלט, ער זאל אנהויבען איינמאל ריידען איבער זיין ליבע, באציי- הונג צו איהר! ניי, זי שווערט, אז זי וואלט פון איהם נישט געלאכט... זי איז זיכער, אז ער וואלט נישט אויסגעקוקט אזוי נאריש... אין זיין מויל האט דאך אלץ אין דער וועלט אזוי ניי אויסגע- זעהן... נאך ער האט נישט גערעדט. ער האט שטערליך געשווינען און איהר הארץ פייגליך געמאכט. פארוואס האט ער געשווינען? ... ער, וועמען זי האט געוואלט ער זאל ריידען? ...

איינמאל האט זי שווער אליין נישט אנגעהויבען ריידען. זי האט איהם גע- וואלט זאגען איבער איהרע געפיהלען צו איהם... זי האט שוין דאס מויל גע- עפענט און עפעס א ווארט ארויסגעערט און פלוצלונג האט זי זיך צולאכט! ... ווילד, היסטעריש האט איהר געלעכטער געקלונגען... נאך קיינמאל האט זי אזוי מאדע נישט געלאכט. אז זי האט אויפ- געהערט, האט זי געפיהלט א וויי- טאג אין ברוסט און דאס שלאגען פון איהרע שלייפען... זי האט ביי- בעטיין אום אנטשולדיגונג. ער האט איהר פארצייהט און קיין ערקלערונג נישט געבעטען. נאך זיין געזיכט האט אן אים דער אויסדרוק באקומען. ער איז פלוצלונג טרויעריג געווארען. ער האט שנעל גענומען פון איהר אפשייד און איז אוועק.

ער איז שוין אבער נישט צוריקגעק- מען. א, ווי דאס האט איהר געשמערצט און שמערצט איהר נאך היינט. ווען זי זאל איהם היינט באגעגענען וואלט זי איהם געגעבען אן ערקלערונג פאר איהר געלעכטער. זי איז זיכער, אז ער וואלט זי פארשטאנען... איינער מוז איהר דאך פארשטעהן...

נישט ווייט פונ'ם ים

פון א. ראדוצקי.

מיר וואוינען נישט ווייט פונ'ם ים, און זעהען אזוי זעלמען דעם ים, און הערען אזוי זעלמען זיין שמים, די שווימענדע, ברויענדע שמים.

נאך ווען די זון אינ'ם גלאנץ פון איהר היין נעמט די לופט און דעם ווינט אין באוויי, און זי ברענט און זי בריהט און זי ברענט און צוגליהט די שמייערנע שטאדט, און צושמעלצט דעם אספאלט און צעמענט, ווי אין אן אויווען, צוזשארעט, צוברענט ווערט יעדע רום, יעדע שטוב, יעדע הויז און עס מרייבט ווי מוראשקעס ארויס די מענשען אין דער אפען. — נאך אוי, עס פייערט און פולווערט אזוי! עס גליהט און עס בריהט, דאן פליהט מען אין ווילדען געלויף, פונ'ם פלאס, מיט דער באהן, מיט דער קאר און טראמוויי אהינצו, דארט אויף דער פריי, צום קיהלענדען ברעג פון דעם ים.

און דער ים, אזוי ווייט, אזוי ברייט! עספאנגען די געסס איז ער גרייט. ער זעהט זיי זעלמען אזוי פיל; און אפענט אזוי פריש, אזוי קיהל איהם ארם נישט די זון וואס זי גליהט — ער מאניעט, ער רופט, און ער ציהט...

„פריערדנעס" ביי די ווייסט און דרעסמאכער אין פילאדעלפא

(שלוס פון זייט 6.)

עקזעקוטיוו באקארד רעקאמענדירט צו גע- איינעם פון איהרע בעסטע און עפעניסטע מעמבערס פאר אן ארגאניזירער. דער גורל איז געפאלען אויף דעם סעקרעטער, פון דער יוניאן, הערמאן בערענשטיין.

דער מיטינג האט איינשטימיג אָנגענו- מען די רעקאמענדירטע און בר. בערענ- שטיין, אלס איבערגעבענער יוניאן-מאן, אלס פרייוויליגער באשאפטער פון דער יוני- אן פונ'ם ערשטען טאג וואס ער איז געוואר- דען א יוניאן-מאן, האט זיך געמוזט אונ- טערווארפען אונטער דעם אלגעמיינעם נא- שלום און איז לעצטען מאנאטאג אריין אין אפיס. בערענשטיין איז גוט באקאנט צו די פילאדעלפיער ווייסט און דרעס מא- כער און צוזאמען מיט דער ארגאניזיר- שאןקאמיטע וועט ער זיכער זיין ער- פאלגרייך דעם טרייד בעסער צו ארגאני- זירען. עס איז צו האפען, אז אויך די מער- בערס פון דער יוניאן וועלען איהם געבען די בעסטע הילף. די יוניאן פאדערט אויף אלע ארבייטער, וואס ארבייטען אין נישט-יוניאן שטעלען צו קומען און אָנגע- בען דעם נאמען פון זייער שאפ און העל- פען די שטעלען אָרגאניזירען.

מאנאטאג בייטאג איז פרעזידענט שלע- ינגער ארויסגערופען געווארען אין פיר- לאדעלפיע. ער האט באקומען א טעלע- גראם גלייך צו קומען אהין און ער איז באלד אָפגעפאָהרען. די טעלעגראמע איז געקומען פון דער ווייסט און דרעסמאכער יוניאן.

בעת די שורות ווערען געשריבען וויי- סען מיר נישט, וואס דארט האט אזוינס פאסירט, צי עס האט זיך געצייגט וועל- כע נישט איז ענדערונג אין דער לאנע מצד די באלעבאטיס, אדער עס האט פאסירט עפעס אנדערש. ווי עס שיינט, קאן מען פון דארט יעדע מינוט ערווארטען נייעס און עס איז העכסט-ווארשיינליך, אז ווען די שורות וועלען געלעזען ווערען, וועט די דאזיגע סיטואציע שוין האבען אָנגענו- מען אן אנדער געשטאלט. ווי עס שיינט, וועט פרעזידענט שלעזינגער דארט מאכען נאך א פארזוך צו סעטלען אויף א פריד- ליכע זאפן, און אויב דאס וועט זיך נישט איינגעבען, וועט דאס מיינען א קאמף, און ער וועט יענעם קאמף אליין העלפען פיהרען ביז צו א זיגרייכען ענד.

טרייד און ארגאניזאצאנס פראגען.

(שלוס פון זייט 1.)

ריכטיגען ענטפער אין דער ריכטיגער צייט. און ווער ווייט, וואס עס קאן פאסירען ביז וואנען דיזער ברויעל וועט זיין אָפגע- דרוקט? איין זאך אבער האבען מיר שוין אויפגעטאן. פאר א לענגערע צייט האט אונזער יוניאן זיך גענויטיגט אין א גוטען אָרגאניזירער. פילע קליינע שטעלען זיינען לעצטענס ערעפענט געווארען און נישט קר- קענדיג דאס אויך יוניאן ארבייטער ארביי- טען דארטען, זיינען אָבער די באדינגונגען אין דיזע שטעלען זעהר קלעניגלעך. עס איז אָבער אלץ שוועריגקייטען צו קריגען אזא פערזאן, ביז וואנען אונזער עקזעקוטיוו באקארד האט באשלאסען צו „דערפאסען" איינעם פון אונזערע עלטסטע מעמבערס, א מאן וואס איז נישט נאך באקאנט מיט'ן טרייד, נאך האט געהאלפן טאן אָרגאני- זאצאנס ארבייט פון דעם ערשטען טאג וואס ער איז געווארען א מעמבער פון דער יוניאן. דאס איז אונזער סעקרעטאר הער- מאן בערענשטיין. און ער איז טאקע גלייך צוגעטראטען צו דער ארבייט. אין דער ערשטער וואך זיינען שוין צענדליגע „אָפען- שטעלען" אונטערוואכט געווארען און איי- ניגע זיינען טאקע שוין אָרגאניזירט געווא- רען. פילע שאפ מיטינגען ווערען אָפגע- האלטען יעדען טאג.

מיט איין וואָרט, עס איז לעבעדיג אין די רייען פון דער פארשלאסענער ווייסט און דרעס מאכער יוניאן.

א פילאדעלפיער.

פרייד און ארגאניזאציע פראגע

כע מיטגינגען זיינען אפגעשליסען געווארען דאנערשטאג, דזשוליי דעם 21טן און דאנערשטאג, דזשוליי דעם 28טן און אלע ווי איינער האבען נישט נאך נומערהייטען די שטעלונג פון פרעזידענט שלעזינגער און די קאנפערענץ קאמיטע, דאס אזעלכע פאדער רונגען קאנען נישט נאך נישט נאכגעגעבען ווערען, נאך ווי זיינען א באליידיגונג פאר אן ארגאניזאציע וואס נאך צו פארהאנדלען, נאך ווי האבען אויך באשלאסען, דאס אויך אונזערע ברויטענבער וועלען טרייען דורכ-פירען ווער באשלוס, צו געבען ווי דעם (שלום אויף ווי 7).

אונזערע לאסט יוניאנס אויף דער פראווינץ

(שלום פון ווי 1)

בר. פערלשטיין, פארבראכט א שטיק צייט, באשפערעכענדיג טרייד פראגען מיט מר. בלעקען און מיט ווי דזשענעראל מענער דזשער. מר. פילערטאן און וויין פעקטארי סופעראינטענדענט מר. קארמארי. דער סעטעלמענט אין ווייסט און סקוירס טרייד פון שיקאגא. די ווייסט, דרעס און סקוירס מאנופעקט טשורער פון שיקאגא האבען זיך, אפנים, פארקוקט אויף די מאנופעקטשוקער פון אנדערע שטערט און ווי האבען פארלאנגט אז די ארבייטער פון זייערע שפער זאלען ארונטערלאזען 25 פראצענט פון די שכירות, און די לאזע דאס דאס געווען נאנט ערנסט. פרעזידענט שלעזינגער מיט א קאמיטע פון דער יוניאן, האט געהאט מיט יענע באלעכאטס אייניגע קאנפערענץ צען און עס איז געלונגען צו קומען צו א פרידליכען אויסגלייך. דער אלטער אנדער מענט אין דעם טרייד בלייבט ווייטער אין קראפט ביז דעם 15טן דעצעמבער פון דעם יאהר.

אס ווי די נייעס וועגען דעם סעטעל-מענט איז געשעלרעט געווארען, איז א ספעציעלע טעלעגראמע צום היגען, פאר-ווערטס, וועלכע איז געשיקט גע-ווארען פון מאריס וויסקינד, א מיטארביי-טער פון דעם שיקאגאער, פארווערטס, לויטעט:

„דא האבען זיך ערפאלגרייך געענדיגט די קאנפערענצען צווישען דער היגער דרעס און סקוירס מאכערס יוניאן און די מאנופעקטשורערס אסאסיאציע, וואו בענדזשאמין שלעזינגער, דער פרעזידענט פון דער אינטערנעשנאל ליידים נאך מענט וואירקערס יוניאן, איז געווען דער ווארט-פיהרער פאר די ארבייטער. די בעלי בתים האבען געוואלט א רעדאקטאן אין ווייזשעס פון 25 פראצענט און אויס-געלאזט האט זיך, אז ווי האבען די פא-דערונג צוריקגעצויגען. עס וועט, אלזא, קיין פארקלענערונג אין די ווייזשעס נישט זיין. דער נאנצער אנדערע צווישען דער יוניאן און די בעלי בתים איז פארלענעט געווארען אויף 5 מאנאטען.

עס איז געווען א שווערע קאמף ביי די קאנפערענצען ביז דער יוניאן איז גע-לונגען דאס צו קריגען. די יוניאן בא-טראכט עס פאר א גרויסען זיג.

דא איז אויך געווען א מאס-מיטינג פון די ארבייטער, וואו געלעזינגער האט אפגעגעבען א באריכט און ווי האבען עס אויפגענומען מיט גרויס באנייטערונג. אויסער שלעזינגער'ן האט ביים מיטינג אויך גערעדט דזשאהן פיסאפאטריק, דער פרעזידענט פון דער שיקאגאער פערעריי-שאן און לייבאך.

עס פרעהט אונז, וואס די אונגעצויגע-נע לאזע אין דער ווייסט און סקוירס אינדוסטריע פון שיקאגא איז געשטעלט געווארען אויף א פרידליכען אופן, און אויף דעם זעלבען שטייגער, ווי עס וועט געמאכט געווארען די סעטעלמענטס אין אנדערע שטערט.

רונגען. און פרענט שוין נישט, אונזערע ווייסט און דרעס מייקערס האבען אויס-געלעבט! ווער קוקט דאס אויף די גרויסע היצען? עס איז גענוג א קליין נאמיין אין די טעגליכע ווייפערס און די האלט זיינען קליין ווען א מיטינג ווערט גערופען. אזעל-

און נאך עפעס: גראדע דער פאקט, וואס 7 לאקאלע וועגען געווען זיכער אז זייערע קאנדידאטען זיינען „ערוועלט“ נאך איי-דער מען האט געשטימט פאר זי, האט זיי געגעבען א גוטע געלעגענהייט זיך צו פאראייניגען אין נידערשטימען די „רע-פארמער“ פון די 2 לאקאלע 1 און 9. אבער דער שרייבער פונ'ם עדיטאריעל סייטשט אויס, אז די מעמבערס האבען נומערהיי-טען די אפאיינטמענטס פון לעצטען יאהר. ער פארנעמט אפילו דאס פאקט, אז 24 הונדערט מעמבערס האבען גראדע גע-טימט פאר די „רעפארמער“ און געגען די אלטע וואס זיינען געווען פאראינטער-סירט אין „אפאיינטמענטס“.

יא, די עלעקשאן איז געווען אן ער-פאלג. ס'איז אמת אז קיין נייע מענשען זיינען נישט ערוועהלט געווארען. זאגט איהר דאך אליין אז די מעמבערס האבען נישט געהאט פון וועמען אויסצוקליבען. דער פאר האבען אבער 10 טויזענט מעמבערס געוויזען אז זיי זיינען פאראינטערסירט אין די פיהרונגען פון דער יוניאן און דאס ווי ווילען זיין אפטייל, ווען מען גיט זיי נאך א געלעגענהייט דערצו. אין דעם הינזיכט איז די עלעקשאן געווען א פאל-שטענדיגער ערפאלג.

בערגארד שעהן, מענערדזשערסערקטאר לאקאל 1.

א בריוועל פון א אויסגעוואכטען פון דער פארשלאפענער פילאדעלפיה

מיין ליבער הער רעדאקטאר!

איך האב אייך שוין פילע מאל פאר-שפראכען, צו זיין גוט און פרום און שריי-בער בריוולאך. אבער, ווי זאגט מען, צו-זאגען און ליב האבען קאסט קיין געלט נישט. און דערצו זיינען מיר טאקע נאך נישט קיין פארשלאפענע, און זיינען זעהר שטארק באשעפטיגט. איבערהויפט יעצט, ווען אונזערע בעלי הבתים פון דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע נויטיגען זיך נעבאך אי א לעסאן, ווי צו זיין ביזנעסלייט... דוכט זיך א גאנץ פשוט'ע זאך אין אמע-ריקא, מען נעמט צוזאמען עטליכע דאלאר, מען „רענט א שאפ“, און מען פאנגט אן צו מאכען פארשידענע ווייסטלאך, גרויסע און קינערשע קליידלאך, און געפאטערט אז עס. דאכט זיך גאנץ פליין: געהט עס אוועק גוט, קאן מען טאקע לעבען א גוטען טאג, אפשאפארען א שעהען היים, אן אוי-טאמאביל, און נאך אנדערע גוטע זאכען. אין אונזער שטאדט פון „בראדערלי לאוו“ מאכט מען ווייסטלאך, קליידלאך, און דאס גלייכען. האט די „גוטע מאמע“ אונזער אינטערנאציאנאל, אייניגע יאהרען צוריק ערקלערט, דאס ווען מען ארבייט ביי קליידער, דארף מען אליין אויך זיין אומשטאנד צו קאנען אנטאן א לייטשישען בנד, און אויך האבען וואס צו עסען, און האבען א שטענדיגע וויינקעל וואו אויסצו-רוהען זיך, און אום דאס אלעס צו קריגען מוז מען זיין פאראייניגט און קעמפען דא-פיר. אונזערע פילאדעלפיער ווייסט און דרעס מייקערס האבען דאס גאנץ גוט בא-גריפען און טאקע אויפגעבויט א גאנץ שטארקע יוניאן, און פילעס אויפגעטאן פאר די טויזענטער פרויען און מענער פון דעם טרייד.

אונזערע בעלי הבתים האבען אבער דאס קיינמאל נישט געקאנט פארטראגען וואס הייסט, ארבייטער ווילען נאך לעבען ווי מענשען? און טאקע געניסען א ביסעל לע פארזעניגען אויך פון צייט צו צייט? און ווי האבען אלע געווארט אויף א געלע-גענהייט זיך אפצורעכענען מיט זייערע אר-בייטער.

אזא געלעגענהייט, האבען זיי געמיינט, איז געקומען לעצטען ווינטער און אנטשטאט „לעב און לאז אנדערע אויך לעבען“, הא-בען זיי ארויסגעשטעלט דער יוניאן א פארערוג: „אלעס פאר אונז אליין!“ ווי-ער מאכט אים? „ווייניגער געזאגט און מעהר געארבייט“...

נו, האט אבער אונזער ווייסט מאכער יוניאן לאקאל 15 ערקלערט, דאס מען מוז האבען צוויי צו מאכען א באגריין. און ווען דער סטריקסירקולאר און סטרייק מאשינער איז שוין דעמאלט געווען פאר-טיג, זיינען אונזערע בעלי הבתים געקומען צום פארשטאנד און איינגעווייליגט צוריק צו רופען זייערע פאדערונגען.

צייגט זיך אבער ארויס, דאס אונזערע בעלי הבתים האבען א גאנץ קורצען זכרון. בלויז אייניגע מאנאטען זיינען אוועק און זיי מיינען שוין ווייטער, דאס יעצט אז די געלעגענהייט צו צוברעכען די יונגן! ווי זיינען שוין ווייטער ארויס מיט 5 פאדע-רע

וועגען די וואהלען אין דער קלאקמאכער יוניאן

פיער איז געזאגט געווארען פאר און געגען דעם עלעקשאן פאר ביזנעס איי-דזשענטס, בעפאר עס איז ענדליך דורכ-געפיהרט געווארען די אלט-נייע רעפארמע. דאן איז אבער אלעס גערעדט געווארען בלויז פון טעאריע. איין צד האט ארנא-מעטירט אז עלעקשאן דארף זיין, דער צווייטער ווידער האט גענויבט אז עלעק-שאנס זיינען א געפאהר. עס קאן נאך חס וחלילה אומבריינגען די יוניאן...

איר, זייענדיג איינער פון די וואס מען האט א נאמען געגעבען „רעפארמער“, בין געווען איבערצייגט אז נישט נאך עס איז נישט קיין געפאהר אין עלעקשאן, נאך פארקעהרט, עס איז א נויטווענדיגקייט פאר דער קלאקמאכער יוניאן. און יעצט ווען די עלעקשאן איז שוין פאראיבער, קאנען מיר נעמען „סטאק“ און ווירטליך אויסנעמינען, איז נויטיג עלעקשאנס אין דער קלאקמאכער יוניאן אדער נישט?

נו, וואס האט פאסירט? נאך לאנגע דיסקוסיאנען ראפיר און דאנענען, וואס האבען געדויערט מאנאטען לאנג, איז בא-שלאסען געווארען וואהלען, און אין א משך פון 2 וואכען צייט איז ארווערטייגט געווארען אין דער פרעסע פאר קאנדידא-טען פאר ביזנעס איידישענטס. מעמ-בערס האבען געמאכט אפליקיישנס די עקזאמיניישאן קאמיטע האט בראקירט און עלעקשאן האט שטאטגעפונען. אלעס אין דער קורצער צייט. ס'איז געווען א פיינער שפייעל אנגעטאן די „רעפארמער“. ווי האבען אפילו נישט געהאט קיין צייט צו אנטווערען פאר זייערע קאנדידאטען, ווייל ווי האבען דאך נישט געוואוסט ווער עס וועט דורכגען די עקזאמיניישאן קא-מיטע און וועמען מען וועט צוריקווייזען. אורדי האבען ווי אויך נישט געהאט גענוג צייט צו ברענגען זייערע געהאטע צום שטימ-קאסטען. דאך האבען זיך אין די וואהלען באטייליגט באלד 8 טויזענט מעמ-בערס.

נאך א זאך. די דזשיינט באגאר, וועלכער האט אראנזשירט דעם עלעקשאן, האט זי ווי עס ווייזט אויס געריכט אז בלויז עטליכע הונדערט מענשען וועלען קו-מען שטימען, און אנטווערען, זיינען גע-מאכט געווארען קליינע פארבארייטונגען. ערשט נאכדעם ווי די „רעפארמער“ הא-בען געפאדערט אז מען דארף נאך פויליג פלעצער, און מעהר מענשען אין די עלעק-שאן קאמיטע, איז קוים אראנזשירט גע-ווארען 7 פויליג פלעצער און עס איז צוגעגעבן געווארען איין מעמבער פון יע-דען לאקאל אין די קאמיטע, וואס שוין מיט דעם אלעס וואלט קוים געווען גענוג צו עמפאנגען 3 טויזענט מענשען ביים שטימ-קאסטען. און דאך האבען 7 טוי-זענט און 6 הונדערט מעמבערס געשטימט אבער א פאר טויזענט זיינען מיר געווא-רען ווארטענדיג און האבען אינגאנצען נישט געשטימט.

דאס צייגט אז די קלאקמאכער זיינען גראדע פאראינטערסירט אין די פיהרונ-גען פון דער יוניאן, און נאך מעהר, מען קאן פון דעם זעהן, אז ווי זיינען אומצו-פרידען מיט די אלטע פיהרונגען.

איר שטימט נישט איין מיט 5 פ—, דער שרייבער פון עדיטאריעל אין לעצטען נומער „נערעכטיגקייט“, אז די מעמבערס האבען אינדאסירט די אפאיינטמענטס פון לעצטען יאהר, און דעם ארגומענט, אז „די מעמבערס האבען נישט געהאט פון ווע-מען אויסצוקליבען“, באנוצען מיר אויך. עס פרענט זיך נאך, ווער איז שולדיג אין דעם, וואס לאקאל 17 האט אויסגעפעהלט איין קאנדידאט און די אנדערע 6 לאקאלע האבען ארויסגעשטעלט בלויז די ריכטיגע צאהל מענשען? זיכער נישט די „רע-פארמער“, ווייל ווי האבען דאך געטרייט איינצורעדען מעהר מעמבערס זיי זאלען אויסמאכען אפליקיישנס, און אין זייערע אייגענע לאקאלע איז ווי דאס אויך גע-לונגען. מען קאן אויך נישט זאגען, אז די לאקאלע האבען נישט גענוג מעמבערס, וואס זיינען פאסיג פאר דעם אמת פון ביזנעס-איידישענטס. שולדיג זיינען בלויז די מענ-שען, וועלכע „דיסקאדערשען“ אנדערע פון לויפען פאר ביזנעס איידישענטס.

נאך אלעמען קאן מען נישט ערווארטען פון מענשען וואס גלויבען אז „עלעקשאנס טויג נישט“, אז ווי זאלען זוכען צו מאכען דעם עלעקשאן פאר אן ערפאלג, אפילו ווען עס ווערט שוין יא דורכגעפיהרט דער בא-שלוס פון דער יוניאן. און דער שיק-זאל האט עס אזוי געפיהרט, אז גראדע די מענשען וואס גלויבען נישט אין עלעק-שאנס פאר ביזנעס איידישענטס, האבען געדארפט זיין די גאנצע אראנזשירער פון דעם עלעקשאן! נאך מעהר, די צייט געווען אזוי קורץ, אז פילע מעמבערס, וועלכע וואלטען זייערע אלס ביזנעס

דראגיסטען און דאקטוירים

גיבען זייערע קינדער

עקם - לאקם!

דעם בעריהמטען אבפיהר-מיטעל

זיי ווייסען וואס גוט איז

רומלענד און אמעריקא

פון ג. מאַביאָס.

די טובה וואס קאן ארויסקומען פאר
רומלענד פון איהר נייסטען
הונגער-אומגליק

אין יעדען אומגליק איז דא א שטיי-
קעל גליק, און אין דעם גרויסען הונגער-
חורבן, וואס איז באפאלען די פילגעפלאגטע
טע באלשעוויסטישע רומלענד, עפענט
זיך א מעגליכקייט, וואס קאן ברענגען א
טובה אלע רומלענדער פאלקער.
אין דער גרויסער נויט, וואס טראגט
באמת א קאטאסטראפאלען באדאנקטער,
האט זיך די סאָוועטען-רעגירונג געווענדט
מיט א נעשריי נאך הילף צו דער נאנצער
אויסערליכער וועלט. צווישען אנדערע
אויף צו אמעריקע, דער אמעריקאנער פאר-
נאכט-סעקרעטער הוואווער, וועלכער איז
אויך דער הויפט פון דער אמעריקאנער
הילף-אדמיניסטראציע פאר אייראָפּא, האט
האט אויף דעם הילף-דורף פון רומלענד
געענטפערט, אז ער איז גרייט צו שיקען
שפייז און מעדיצינען פאר א מיליאן רוי-
טישע קינדער און קראנקע, בתנאי אז די
מאסקווער רעגירונג זאל באשרייבן די
אמעריקאנער בירגער, וואס זיצען דארט
אין געפערנדיגן, צו דערוועלכער צייט האט
סעקרעטערי אוו סטיוו, וואס, אפיציעל איז
נאָמען פון דער אמעריקאנער רעגירונג,
געשיקט א נאָמע צו דער סאָוועטען-רעגיר-
ונג מיט דער אייגענער פאָדערונג: צו
באשרייבן די אמעריקאנער ארעסטירטע.
רומלענד'ס ענטער איז געווען די פולע
גרויסקייט נאָכצוקומען די פאָדערונגען פון
אמעריקע.

דער רעזולטאט דערפון וועט זיין, אז
א מיליאן רויטישע קינדער און קראנקע
וועלען געהאלפן ווערען. דאס וועט שוין
זיין א גרויסע שטיצע פאר רומלענד איין
איהר שעה פון לייד און נויט. אבער דאס
וועט נישט זיין דער איינציגער רעזולטאט.
מען קאן ערווארטען נאך אנדערע וויכטיגע
אנטוויקלונגען אין צוזאמענהאנג מיט אס
דער דערנענטערונג צווישען אמעריקע
און רומלענד.

פון אלע דעמאקראטישע לענדער איז
די אפיציעלע אמעריקע בייז לעצטענס גע-
ווען אס גענערשישטען געשטימט צו סא-
וועטן-רומלענד. מען האט געהאט אז
ווען די דעמאקראטישע ווילסאן אדמיני-
סטראציע וועט אראפ פון בענקעל, און עס
וועט קומען א נייע, וועט זיך די דאזיגע
באציאונג ענדערען. עס איז אבער נע-
בליבען ביים אלטען. די רעפובליקאנישע
רעגירונג איז קיין האר נישט פריינדליכער
צו סאָוועטען-רומלענד, ווי די דעמאקרא-
טישע איז געווען. סעקרעטערי אוו סטיוו
יהוה האט מיט עטליכע חשים צוריק גאנצ
קלאר געלאזט וויסען, אז אמעריקע וועט
נישט האבען צו טאן מיט רומלענד כל זמן
דאס וועלען הערשען די קאמוניסטען.

די דאזיגע שטעלונג פון דער אמערי-
קאנער רעגירונג האט אבער נישט געקאנט
אפשטען די סימפאטיעס, וואס געוויסע
קרייזען ליבעראלע אמעריקאנער האבען
געפיהלט צו רומלענד, סימפאטיעס נישט
אזוי אפשר מיט דעם באַלשעוויס, ווי
מיט א לאנד וואס איז חרוב געווארען,
וואס קאן נישט קומען צו זיך, ווייל מען
לאזט עס נישט, וואס האט א רעכט אהן
אויסערליכער אריינמישונג זיך צו אנט-
וויקלען אזוי, ווי עס וויל אליין, אבער
ווי די אינערליכע אומשטענדען דיקטירען.
אויך האט די אפיציעלע שטעלונג נישט
געקאנט בעיאיינפלוסען יענע אמעריקא-
נער קרייזען, וואס האבען געוואלט, אז
באציאונגען צווישען אמעריקע און רוס-
לאנד זאלען ווידער איינגעשטעלט ווערען
צוליב זייערע אינטערעסען. רומלענד איז
א רייזער מארק פאר אלע ארייסקלען,
וואס די אמעריקאנער אינדוסטריע פרא-
דוצירט, און בעת ענגלאנד און דייטשלאנד
פארכאפן אלץ מעהר אס דעם מארק,
קוקען די אמעריקאנער פאבריקאנטען מיט
אויגען פון קנאה, און ווילען נישט וויסען
פון דער „פרינציפיעלער“ געגנערשאפט
צום באַלשעוויסטישען רעזשים. ביזנעס
איז ביזנעס. און אויב מען קאן מאכען
פיינע פראפאגאנדע פון די באַלשעוויקעס,
פארוואס נישט? ספעציעל, ווען ענגלאנד
און דייטשלאנד טוען עס.

אס די עלעמענטען, די ליבעראלע צו-
ליב יושר און די פאבריקאנטען צוליב
זאל אזא פאראייניגונג פלוצלונג פארלי-
רען איהר ניצליכקייט פאר רומלענד פאר
אלע צייטען, אפילו ווען עס הערשט נישט
די שרעקליכע נויט אין רומלענד? לא-
מיר האפען, אז דער אינצטיגער הונגער,
שוידערליך ווי ער איז, וועט מאכען א
סוף פון דעם וואנהייניגען ברודערקריג
צו דער מלחמה צווישען סאציאליסט און
סאציאליסט, און רומלענד וועט ענדליך
ארויפגעהן אויפ'ן וועג, וואס מיהרט צו
וויקליכער פרייהייט און הארמאניע.

ווי טאקע שולדיג? ניין, זיי פאדערען
ווייטער באשרייאונג, אום מיליאנען קינדער
זאלען נישט טוען אויסשטארבען פון הונ-
גער! וואס-זשע איז עס אויף אזא אופן,
אויב נישט די געמיינסטע, די נידערמער-
מינסטע דיקטאטור? איז דאס דער לע-
סטע און דעמאקראטישע, וואס אונזערע
אמעריקאנער רעגירונגס-פאָדערשטעלער ווי-
לען דאס געבען דעם רויטישען פאלק?

יא, א גלענצענדע געלעגנהייט האט
געהאט אמעריקא צו געבען דעם רויטישען
פאלק א לעסטן אין אמת'ע דעמאקראטי,
און וויזוען איהם די נאנצע שרעקליכ-
קייט און פאראכטליכקייט פון דער דיק-
טאטור, אונטער וועלכער עס ליידעט.
אבער די געלעגנהייט איז שערליך פאר-
נאכלעסיגט געווארען דורך די גארשיקטע,
קרעמלישקייט פון אונזער אינצטיגער רע-
גירונג אין וואשינגטאן. זי האט נאך
אויפגעטאן דאס, וואס סיי מיט איהר
אינצטיגען ענטזאגען זיך צו העלפען
און סיי מיט איהר באלידיגטע אייג-
נוויליגונג, צו געבען די גרויסע הילף,
האט זי טאמערליך אנערקענט די פולע
געווענליכקייט פון דעם רויטישען סאָווע-
טען-רעזשים. מעהר נאך, זי האט געווי-
זען, אז צווישען איהר און דעם סאָווע-
טען-רעזשים איז אין עצם נישטא גלייך דיי-
רעסטער חילוק. ביידע זיינען גלייך דיי-
טאטאריש, גלייך דעספאטיש, כאַטש אונ-
טער פארשידענע שלאנווערטער.

א כשר-פאָדערונג מפה
אלץ לאַסן, דער גרויסער פאטריאט,
דער הונדערט-פראָצענטניגער אמעריקא-
נער, שטעלט זיך ארויס אלס פשוט'ער
כאכאריש, אלס גרעסער, ווי דאס זיינען
אונזערע מעהרסטע פאליטישענס. וואס
פאר א טראומה פאר דעם סאציאליזם,
פאר דעם פרייען געדאנק, וועלכען לאַסן
און קאמפ. האבען דאס זיך אָנגענומען
אויסצואַסטען פון אמעריקא! און וועל-
כע שערליכע מפה פאר דעם פאטרי-
אָטיזם, אין וועמענס מאנטעל דער רע-
פובליקאנער סענאטאר האט זיך איינגע-
וויקעלט! וואס פאר א גרויסער לעסטן
דאס וואלט געקאנט זיין פאר דאס אמע-
קאנער פאלק ווען עס וואלט ווירקליך גע-
האט אויגען צו זעהן און אויערען צו
הערען. עס איז אבער א סברא, אז דאס
אמעריקאנער פאלק קימערט זיך וועניג
זענען אזעלכע קליינגיקייטען. עס איז
צו שטארק פאראן אין בילכערע זאכען,
אין א דעמאָסטיקאציע פון פייט, אין
ביידע באל און נאך אזעלכע זאכען. עס
האט נישט קיין צייט פאר אזעלכע קליי-
ניגקייטען, ווי ווען מען כאַטש א לאַסן
פאָדער א סמאל ביי דער האנט.

נאך וועלכע עס זאלען נישט זיין די
רעזולטאטען פון דיווע כאכארגעשיכטע
אין גרויסען און נאנצען, אבער פאר די
קאריערע פון לאַסן גופא וועלען זיי און
מוזען זיין ענטשיידען. און דאס איז
כאָטש איין קליינער טרייסט. ער, וועל-
כער האט אונטערגענומען די נאנצע הע-
צע געגען סאציאליזם, ווייל איהם האט
זיך אזוי גענוג ארויסצוגעפאן אויף
דעם גאנצער-מאָרן, אז לינט איצט א
צושטעטערטער, א פארשפייגענער, אזוי,
דאס סוף כל סוף וועט ער אינגאנצען מר-
זען פארלירען זיין פאליטישע קאריערע.
אפשר וועט ער קענען ווערען א דעמק-
טיוו, וועמען ער האט געהאלפן צו בא-
פעסטונג פאר זיך דזשאבס פאר'ן נאנצען
לעבען, און מיט נאנצ פעטע סאלאריס.
עס קאן זיין, אז אס דיווע שאַרפער איי-
סטיקט, אז ער וועט אמאל מוזען זיך אָנ-
שליסען און דעם דעמקעטיוו-ברודער-
שאַפן, האט מעהר געוויקט אויף איהם
צו שאַפן דעם דעמקעטיוו-ביל, ווי די
זיכער-סערוויס מלחמה, וועלכע האט אזוי
שטארק פארבלענדעט די אויגען פון דעם
חכם.

א גומער ביישפיל.
איצט, אז און רומלענד בושעוועט
דער שרעקליכער הונגער, האט מען זיך
פארנעמען אן אלע פאטריאטישע צאנ-
קערייטע, אן אלע האַרשפאלטערייטע, און
אלע צוואמען, מיט פאראייניגטע כחות,
האט מען זיך א געהענט צו ראטעווען
רומלענד און דאס רויטישע פאלק. די
סאָוועט-רעגירונג האט פארנעמען אויף א
וויילע אן איהר אַמביציע צו זיין די אייני-
ציגע רעגערין פון רומלענד, און האט זיך
געווענדט צו אלע פעהיגע מענטשן, אונ-
געזאכטע צו וועלכער פארטיי זיי געהערען,
צו העלפען דעם רויטישען פאלק אין זיין
גרויסער נויט. דאס איז גרויס, דאס איז
שעה. און עס איז קיין פראגע נישט, אז
די געגרינדעטע אונפארמירטע קאמיטע-
וועט אויפמאכן דאס, וואס די רויטישע רע-
גירונג וואלט קיינמאל נישט געקאנט אויפ-
טאן. די דאזיגע קאמיטע האט אויך
געקאנען די פולסטע פרייהייט צו האַנד-
לען, ווי זי פארשטעהט אס בעסטען. עס
שטעלט זיך די פראגע, אויב אזא פאר-
אייניגונג פון אלע קלוגע און נוסע מענ-
שען, וואס מיינען נאך דאס וואוילזיין
פון רומלענד, איז נישט און נויטיג פאר
דער אינצטיגער שוועריגער צייט, ווארום

ווענען געפאנגענע, קאן מען שוין אויך רע-
דען ווענען אנדערע זאכען, ווענען האנדעל,
למשל, געוויס ווייס מען דאס אין ווא-
שינגטאן, און עס לייגט זיך אויפ'ן שכל,
אז וואשינגטאן האט זיך אָנגעכאפט און
דער פראגע פון די געפאנגענע טאקע, כדי
מעגליך צו מאכען דעם געהויב פון פאר-
האנדלונגען מיט מאַסקווע ווענען האנדעל
און אנדערע אנגעלעגנהייטען.

אזוי איז עס געווען אין דעם פאל
פון ענגלאנד. צווישען ענגלאנד און רוס-
לאנד איז איצט דא א האנדעלס-קאמפאך,
און דאס ערשטע ברעט צו דער דאזיגער
האנדעלס-בריק איז אויך געווען די פרא-
גע פון די ענגלישע געפאנגענע אין רוס-
לאנד.

דאס ווייס מען זעהר נישט בלויז
אין וואשינגטאן, נאך אויך אין מאַסקווע,
און אזוי ווי אין מאַסקווע וויל מען זעהר
שטארק איינשטעלען האנדעל מיט אמערי-
קע, האט מען זיך דאָרט צוגעוואלט אָנ-
צונעמען די פאָדערונג פון מר. הוואווער
צו באשרייבן די ארעסטירטע אמעריקאנער
בירגער. אס די אָנגענומען איז אויך שוין
גלייכצייטיג אן ענטפער צו סעקרעטערי
יוהאָנסן פארלאנג, און אלץ צוזאמען
מיינט עס, אז אפיציעלע פארהאנדלונגען
וועלען זיך אייניקען געהויבען צווישען
מאָסקווע און וואשינגטאן. געהויבען וועט
מען זיי טאקע צוליב די געפאנגענע,
אבער ענדיגען זיך קאנען זיי מיט עפעס
אנדערש.

דא קומען שוין אין קאנטראסט די
דערמאנטע אינדוסטריעלע אינטערעסען,
וואס פארנעמען אויף קיין מינוט נישט וואס
פאר א וואונדערבארער מאַרק רומלענד
קאן זיין פאר אמעריקאנער סחורות.
אלס א פארשטעהער פון אס די אייני-
טערעסען קאן סאכאנס ווערען דער דער-
מאנטער סענאטאר פראנס פון מערילאנד.
ער איז ספעציעל געפאָהרען קיין רומלענד
צו באקאנען זיך מיט דער לאנגע אויס'ן
רומלענד איז, אויסצוגעניצען צי לענין און
טראַפּיק האבען טאקע הערנער אויף זייער
רע קעפ, אָדער זיי זיינען פשוטע מענ-
שען מיט מענשליכע פארלאנגען און
מענשליכע פארשטאנדען.

דער רעזולטאט פון זיין רייזע איז
זעהר גינסטיג פאר רומלענד. ער איז נישט
נאך פאר באניצען האנדעל מיט רומלענד.
ער איז פאר פאליטישע און אנדערע
אנערקענונג פון דער סאָוועטען-רעגירונג,
און פאר דעם, אז אמעריקע זאל רומלענד
געבען די הילף. צי ער וועט אויספיר-
רען איז נישט וויכטיג. וויכטיג איז דאס,
וואס איצט וועלען די ליבעראלע און איי-
דוסטריעלע קרייזען נאך שטארקער ווערען
אין זייערע פאָדערונגען, אז אמעריקע זאל
אופהערען צו באַקאנטערען רומלענד.
נאך א סענאטאר פראנס ערשט אויפ'ן
וועג אהער, און שוין האט זיין ערשטער
באריכט ווענען דעם וואס ער האט אויס-
געפונען אין רומלענד, געהאט די וויר-
קונג, אז פיער סענאטארען, אָנגעזעהענע,
איינפלוסריכע זיינען ארויסגעקומען פאר
דער איינשטעלונג פון האנדעלס-פארהאנדל-
ניסע צווישען די פאראייניגטע שטאטען
און דער סאָוועטען-רעפובליק. דאס זיך
נען סענאטאר קעפער פון קענעס, סע-
נאטאר סענקער פון פארענא, סענאטאר
באָרא פון איידעהאָ און סענאטאר
דזשאָהנסאן פון קאליפאָרניא.

די רעגירונג וועט איצט האבען ווייניג
גער גורנד צו בלייבען גענערש צו אס
דעם פארלאנגען. די באַלשעוויקעס געמען
דאך אן אמעריקע'ס בארינגונגען. זיי בא-
שרייבן די אמעריקאנער געפאנגענע. זיי
וויזוען דאך דערמיט, אז זיי זיינען נאך-
נישט אזוינע רוצחים. פארקעהרט, זיי
האנדלען ווי נאנצ „ציוויליזירטע מענ-
שען“.

אין יעדען אומגליק איז דא א שטיי-
קעל גליק. די הונגער-קאטאסטראפא קאן
רומלענד ברענגען א גרויסע טובה, זי קאן
פיהרען דערצו, אז א האנדעלס-קאמפאך זאל
געשאפען ווערען מיט אמעריקע. דאס וועט
זיין פון געוואלטיגער נוצען פאר רוס-
לאנד. מיט אמעריקאנער לאַקאמאטיווען,
רעלסען, אנריקולטור-מאשינען, מעדיצין
נען, קליידער, שיד א.א.וו. קאן רוס-
לאנד געראטעוועט ווערען, קאן זי ענדליך
ארויסטרעטען אויפ'ן וועג פון פרייער אר-
געליכער אנטוויקלונג.

אינטערעסען, הערען נישט אויף צו אַניטי-
רען פאר דער באנייאונג פון האנדעלס-
באציאונגען צווישען אמעריקע און רוס-
לאנד. די אינצטיגע אמעריקאנער רעגיר-
ונג קאן נישט אינגאנצען אינגאריינען די
פארלאנגען פון אס די עלעמענטען. זיי
זיינען גערעכטע פארלאנגען, און סוף כל
סוף קאן אמעריקע נישט אָפּשטעהן פון
דער אלגעמיינער טענדענץ צו מאכען שלום
מיט די באַלשעוויקעס און אנערקענען, אז
רומלענד איז דא אויף דער מאַפּ און אז
די באַלשעוויקעס זיינען פאָרט די פאָרט-
שע רויטישע רעגירונג.

ספעציעל, ווען לעצטענס זיינען פאָר-
געקומען געוויסע ענדערונגען אין די באַל-
שעוויסטישע פאליסיס, ענדערונגען, וואס
קאנען לייכט ווערען א מין ברוך פון דער
ביזאנטיגער אפיציעלער גענעראלשאפט
מער אמעריקע צו האבען צו טאן מיט דער
באַלשעוויסטישער רומלענד, צו א פאר-
שטענדיגונג און א דערנענטערונג מיט
איהר.

די סאָוועטען-רעגירונג האט די מעלה,
וואס זי איז רעאליפאליטיש. זי רעכענט
זיך מיט אומשטענדען, זי האט דרך ארץ
פאר בארינגונגען. אין געהויב האבען די
באַלשעוויסטישע פיהרער: לענין, טראַפּיק,
טשיטשעוו, גענלויבט, אז מען קאן מיט
אמאל אָפּשאַפן דעם קאפיטאליזם איי-
נאנצען, און מאכען דעם געוואלטען שפונג
פון אן אנטוויקעלטער האַלד-פרימיטיווער
ווייטשאפט צו פולען סאציאליזם. נאך
הענט צו פיער יאהר פראקטישע ערפא-
רונג האבען אבער באוויזען, אז דאס איז
אוממעגליך. און אס די פיער יאהר הא-
בען זיך די באַלשעוויקעס איבערצייגט, אז
מיט א דעקערט, מיט א געזעץ, און אפילו
מיט א קאנסטיטוציע קאן מען נישט אָפּ-
שאַפן ערשטענס דעם פאקט, אז רומלענד
איז נאך א גאנץ ווייניג אנטוויקעלט
לאנד אין אינדוסטריעלע הינזיכט; צוויי-
טענס, קאן מען נישט איבעראנדערשען די
מענשליכע נאטור, וועלכע איז אין רוס-
לאנד גאנץ ווילד, גאנץ אומציוויליזירט.
לענין האבונדערט פארשטעהט עס, און
דערפאר איז ער וויליג איינצוגעהן אויף
קאמפראמיסען. ער איז פאר דער טייל-
ווייזער צוריקאיינפיהרונג פון קאפיטא-
ליזם, נישט אין דער מאַס, ווי עס שטעלט
זיך פאר א סענאטאר פראנס, וועלכער
קערט זיך איצט צוריק פון א באַזוך אין
רומלענד, און וועלכער איז איבערצייגט,
אז רומלענד געהט בכלל צוריק צו קאפי-
טאליזם, אבער יעדענפאלס איז לענין
גרייט צו מאכען א וויכטיגען שריט צו-
ריק. אס דער שריט איז צו א צושטאנד,
וואס איז אמעריקע צום הארצען. פריי-
וואט אייגענטום ווערט ווידער אנערקענט,
פריוואט-אינדיאטיוו ווערט אפילו ערמור-
מינט.

דאס אלעס האט צוגעגרייט דעם בא-
דען פאר א מעגליכער פארשטענדיגונג
צווישען אמעריקע און רומלענד. מען
האט געארבט געפיינען א וועג, ווי אזוי
אזא פארשטענדיגונג זאל זיך קאנען אָנ-
הויבען.

די פראגע פון די אמעריקאנער גע-
פאנגענע איז דא געקומען צו הילף.
ווען א לאנד אָנערקענט נישט קיין רע-
גירונג פון א צווייטען לאנד, וויל עס
נאָרמיט האבען צו טאן מיט דער רע-
גירונג. די אמעריקאנער רעגירונג האט
ביז איצט קיינמאל נישט געוואלט זיך אָפּ-
ציעל ווערען דירעקט צו דער סאָוועטען
רעגירונג מיט דער פאָדערונג, אז די אמע-
ריקאנער רעגירונג אנערקענט די עקזיס-
טענץ פון דער סאָוועטען רעגירונג, אז די
לעצטע איז די הערשערין פון רומלענד.
ווען די קרובים פון די אמעריקאנער
ארעסטירטע אין רומלענד האבען זיך גע-
ווענדעט קיין וואשינגטאן מיט בקשות צו
טאן עפעס פאר דעם באפרייאונג פון זייער
רע געהענטע, האט מען פון וואשינגטאן
טאן זיך געווענדט צו אינדיקעטע ווענען,
דורכ'ן רויטען קרייז, דורך נייטראלע
לענדער א.ד.ג. דאן האט מאַסקווע
נאָרמיט געוואלט טאן. מאַסקווע האט גע-
פאָדערט אז מען זאל זיך ווערנען צו איהר
דירעקט. אין וואשינגטאן האט מען עס
א לאנגע צייט נישט געוואלט. דאס וואלט
דאך געהייסען צוצוגעבען אז עס איז דא
א באַלשעוויסטישע רעגירונג, אז זי האט
די מאַכט אין רומלענד.

אבער די קרובים פון די ארעסטירטע
האבען געפאָדערט זייערע, און די הינע
רעגירונג האט זיי נישט געקאנט אינגאריי-
רען. דעריבער איז געקומען די אָפּגעלע-
ווענדונג פון סעקרעטערי אוו סטיוו, וואס
צו דער באַלשעוויסטישער רעגירונג ווענען
באשרייבן די אמעריקאנער געפאנגענע.
אבער אזא ווענדונג איז טאקע א פאק-
טישע אנערקענונג פון דער עקזיסטענץ פון
דער סאָוועטען-רעגירונג און אז מען רע-
כענט זיך שוין מיט איהרע פארשטעהער

GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1136.
H. SCHLESINGER, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
Vol. III, No. 32. New York, Friday, August 5, 1921.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1913.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

נסיונות, ווי דער ביזנעס-אידווענט, ווייל ער, מעהר ווי אלע אנדערע, קומט אין טאג טעגליכע באהיירונג מיט דעם באס און מיט א סביבה, וואס קען נישט פארענטהאלטן צו האבען איהר געוויסע ווירקונג צום שלעכטען פאר די שוואכליכע, פאר די באהיירונג פאר די שוואכליכע, פאר די מענשען מיט אויסגעלייטערטע, מעסט-נע-שטעלטע איבערצייגונגען, פאר די וועלכע זיינען שוין, ווי מען זאגט, "אויספירביר" טע סאלדאטען" אין דער גרויסער מלחמה צווישן ארבייט און קאפיטאל.

האטווער באגרייט זיך אין רוסלאנד הערשט א שרעקליכע הונגער עפידעמיע. צוואנציג מיליאן נפשות געהען אויס פון הונגער אין דעם בוכשטענליכען זין פון ווארט. מענשען אין די טויערנער פאלען ווי פליגען. עס איז א שרעקליכע, שוידערליכע אונגליק. אפילו א פארברעכען, פאר וועלכע די שולדיגע וועלען שפעטער מענען אפ געבען דין וחשבון. אבער דאס אלץ שפעטער. איצט איז נישט די צייט פאר דעם איצט ברענגט א העלישער פיער, און יעדער בראווער, ערליכער מענטש מוז העלפן. נאכדעם ציהט דעם אלערסגלעכען שרייט: עס ברענגט! העלפט מענשען! שטעט נישט ווי גלייכניגליכע צושויער צו דעם שוידערליכען העללישען ספעקטאקל! ער ווענדעט זיך צו דער גאנצער צער וועלט, מעהר פון אלע צו אמעריקא, וועלכע קען העלפן מעהר ווי אלע אנדערע, ווייל זי האט מעהר ווי אלע אנדערע. קומט האווער, דער שפייזער פון בעלגיע, און פון פילע אנדערע הונגעריגע לענדער, און שטעלט זיך דינגען מיט די וועלכע פארלאנגען הילף, און מאכענדיג טאנע הילף. איז דאס נישט העכסט קלער מעריש? איז דאס נישט ברוטאל? דאס געהען אויס מיליאנען מענשען פאר הונגער, קומט האווער און זאגט: "איהר ווילט אונזער הילף, סא מוזט איהר פריי לאזען אונזערע אמעריקאנער, וואס איהר האלט אין די פרויזאנס!"

דאס איז געווען אזא גרויסע געלעגענהייט צו ווייזען דעם רוישישן פאלק אז דער אמעריקאנער איז נישט אזא קרעמער, אזא דאלארקעכט, ווי מען האט איהם פארשירען איבער דער וועלט, און אין רוס לאנד איבערהויפט. עס איז דא געווען א גרויסע געלעגענהייט צו ווייזען אז אין דעם דאלארלאנד, אמעריקא, שלאגט א גרויסע מענטשליך הארץ, וועלכע איז בארייט צו געבען באלדיגע הילף צו די מיליאנען לידערע און וויל נישט אין אזא מאכענט וויסען פון קיין פאליטיקס. קומט דער קרעמער האווער און שטעלט א תנאי, אז די באשעוויסטשע רעגירונג מוז באפרייען צווערשט די עמליכע אמעריקאנער געפאנגענע, און דאן ערשט וועט ער קומען מיט זיין הילף.

נאטירליך, ווען די אמעריקאנער רעגירונג וואלט געהאט אנערקענט די איצטיגע באשעוויסטשע רעגירונג, אלס די ריכטיגע רעגירונג אין רוסלאנד, וואלט די דאזיגע פארעוונג שוין געהאט עפעס א זין, כאטש אויך דא וואלט זי געווען העכסט גרויס. אבער וואס פאר א זין האט דער תנאי, אז די רוישישע סאָוועטע רעגירונג זאל באפרייען די עמליכע אמעריקאנער פרויזאנערס, איצט, ווען די אמעריקאנער רעגירונג אנערקענט נישט די סאָוועטע רעגירונג אלס די לאגישע רעגירונג, ווען זי אנערקענט איהר אלס א מאכט, וואס האט זיך מיט געוואלט ארויסגעצוואונגען אויפ'ן רוישישן פאלק? וואס האט דאס דאס רוישישע פאלק פאר א שייכות מיט דער סאָוועטע רעגירונג? ווארום זאלען צוואנציג מיליאן שטארבען פון הונגער, אויב די רוישישע געוואלט מאכט זאל זיך ענטזאנען צו באפרייען דעם דאזיגען אמעריקאנער וואס זיינען פארשפארט אין די באשעוויסטשע אס-טראנע? האט נישט האווער, און דאס זעלבע אויך אונזער סטייטס-סעקרעטאר יוהא, מיט דיער גרויסער באהיירונג, נישט ווילענדיג אנערקענט, אז די באשעוויסטשע רעגירונג איז אן אמטלעכע רוסלאנד — עטוואס, וואס זיי האלטען די גאנצע צייט אין איין לייקענען?

ווען די פארעוונג וואלט כאטש נישט געשטעלט געווארען אין אזא ברוטאלער פארם, — וואלט עס נאך געווען פאר שטענדיק. מען האט גענוג צו דער רוישישער רעגירונג, וואס זי איז אזוי "מערקווייג" וואס זי איז אזוי "מערקווייג" אויב עס וועט אונז ווי ער לויבט אזוי זיך אויסצורייסן. וואס דער פאלץ פון געזעץ פארנעהמט דער הפסד ווילען פון עמליכע מענשען, וועלכע, וואס זיי ווילען, דאס טוען זיי. שלעכט, ווער פיל אנדערש. דא הערשט דער געזעץ, דא הערשט די גערעכטיגקייט. וואס-זשע טוען האווער און יוהא אין באצוג צו רוסלאנד, פארדערען זיי דאס געזעץ, גערעכטיגקייט? פארדערען זיי אז די ארעסטירטע אמעריקאנער זאלען געשטעלט ווערן צום פראצעס? אמער, וואס?

הענדיג זיך דער איידווענט אין דעם רוסלאנד, הויבט אן ערוואכען א פארדאכט אין גאר פילע ארבייטער-קעגן: איז נישט ווער ביזנעס-אידווענט מעהר דער איידווענט פון דעם באס, ווי ווערער? און איינמאל הויבט אן אויסצושפראכען אזא פארדאכט, ווערט די ארבייט פון דעם ביזנעס-אידווענט אלץ שווערער און שווערער, ביז זי ווערט ממש אונערטעגליך. עס טרעפט אפט, אז דער ביזנעס-אידווענט מוז פסק'ענען גענען די ארבייטער, אמאל צוליב פאליס, און אמאל צוליב דעם, וואס די ארבייטער זיינען טאקע אונטערטעגליך, וואס דאס טרעפט, לידער, נישט זעלטען... איז דא די ארבייטער האבען דעם פולען צוטריו צום ביזנעס-אידווענט, איז עס נישט אזוי געפעהרליך. באלד מוז ער זי קומען צו דער איבערצייגונג, אז ער איז געווען גערעכט. נאך, אויב נישט, מוז דער איידווענט, אויב ער וויל בלייבן בען זיין זעלבסט-אכטונג, פארלאזען זיין אכט, ווייל נוצליך צו זיינע ארבייטער און צו זיין יוניאן קען ער מעהר נישט זיין.

דער ביזנעס-אידווענט מוז זיין אן ערליכער מענטש, א מענטש וואס קען ביי שטעהן אלערליי נסיונות. מיר האבען באשעס, וועלכע זיינען קליינליך און נידריג גענוג צו פרובירען אונזער צו דעם ביזנעס-אידווענט. און אמאל מיט א שטייכל, און אמאל נאך מיט עטוואס ערנערס, מיט א סוט פאר דער פריי, מיט אן איינלאדונג צו א לאנטש וכדומה. דער ביזנעס-אידווענט, וואס איז נישט אויף דער וואך, קען אמאל גע-שטרייכעלעט ווערען פון אזעלכע, "פריינד-ליכקייטען" און "גוטשקייטען" פון דער זייט פון באס. דאן איז זיין נוצליכקייט פאר דער יוניאן געענדיגט. זיין ארבייט פאר איהר איז דאן א קללה, און וואס נישט דער יוניאן וועט באפרייט ווערען פון אזא ביזנעס-אידווענט, אלץ געווינטער פאר איהר. די פארעמלעכע צווישען איידווענט און באס, אבער ווי טארען קיינמאל נישט ווערען צו פריינדליכע, ריכטיגער, זייער באציהונגען טארען קיינמאל נישט ארבעטן דעם גרעניץ פון העלפן. קייט, און קיינמאל, קיינמאל טאר דער ביזנעס-אידווענט נישט פיהלען זיך פאר-פליכטעט צום מאנופעקטורער פאר איר גענע וועלכע פערזענליכע טובה, געוויס, איינע פון די מיליאנען, וואס זאלען שיען דעם ביזנעס-אידווענט פון אזעלכע נסיונות איז, אז די יוניאן זאל איהם בא-צעהלען פאר דעם זיין ארבייט אזוי גוט, אז ער זאל נישט נויטיגען זיך קיינמאל אין "טובות" מצד פון באס, אבער דאך איז דאס נישט אימער קיין זיכערער מיטעל, אויב דער ביזנעס-אידווענט איז בלויז אן אידעאל, און נישט א רעגירונגליכער מאכט, און זיך נישט צו לאזען קארומפירען פון אלע אזעלכע טובות. ער מוז זיין ווירקליך דורכגעדרונגען מיט דעם גרויסען אידעאל פון אונזער יוניאן; ער מוז מיט לויב און לעבען זיין איבערגעגעבן צו דער זאך פון די ארבייטער, און אין דערזעלבער צייט צו זיין נישט קיין בלינדער פאנאטיק-קער, נאך א בארעכענטער און סאקטישער מענטש, און צו ערפילען זיין גרויסע העכסט-פארנאנטמליכע אויפגאבע.

איינע פון די טרויעריגסטע פאסירונגן גען, וואס קען זיין פאר א יוניאן, איז, ווען דער ביזנעס-אידווענט ווערט, נאך דעם, ווען ער האט געדינט יאהרען-לאנג דער יוניאן, אלץ א מאנופעקטורער. דאס מיינט צו זאגן, אז זיין אכט אין דער יוניאן האט איהם געדינט אלס ליי-טער זיך ארויספארלאזען צו דעם שטעל פון א מאנופעקטורער, פון אן עקספארט אסאך פאר ארבייטער. אזא פאסירונג ווערט העכסט דעמארגאליזירענדיג אויף דער יוניאן. פילע קומען צום געדאנק, און נישט מיט אונטערטעג, אז דער און דער האט קיינמאל נישט געמיינט ערנסט די פארטיידיגונג פון די ארבייטער-אידעאלע-סען, נאך מעהר פון אלץ געהאט אין זיך נען זיינע אייגענע אינטערעסען. צוליב אזא מין ביזנעס-אידווענט לידערען פילע אנדערע, וועלכע זיינען ערליכע און ברא-ווע קעמפער. זיי זיינען אלע אזוי, "איינער איז נישט בעסער פון צווייטען", הערט מען זאגען די ארבייטער. דערפאר איז עס פון אן אונזערער וויכטיגקייט צו קלייבען און צו ווערען דעם ריכטיגען ביזנעס-אידווענט, עס איז נישט גענוג בלויז א "גלעטע צינגעל", אום צו זיין פאסיג צו דיען אכט. עס איז נויטיג, אז די ארבייטער זאלען קענען דעם בא-ראקטער פון דעם ביזנעס-אידווענט פאר א לענגערע צייט, אז זיי זאלען נישט דא-רפון לידען פון איהם שפעטער קיין חרפות.

געוויס איז דאס וואס מיר זאגען דא ווענען די פליכטען און אויפגאבען פון דעם ביזנעס-אידווענט מעהר אדער ווע-ניגער אונזערבאר אויף יעדען יוניאן-בא-אמטען. דאך שיינט אונז, אז קיינע פון די באשטעטע איז נישט אויסגעוועלט אזעלכע

זיי האבען אוראיי געטראכט: "קיין גרוי-סע גליקען פון דעם דושטען קען מען נישט ערווארטען. קיין איבעריגען כבוד פון דעם האט מען אויך נישט. ס'איז שוין גענוג צו בלייבען אין שאפ". דאס, קען זיין, איז די הויפט-אורזאכע, ווארום מאכענדיג נייע, פעהיגע און פאסענדיגע מענשען פאר דיעזען אכט האבען זיך נישט פארגעשלאגען אלס קאנדידאטען. ווא-רים מיר קענען ביי זיך נישט פועל'ן צו גלוי-בען, אז אין די אלע לאקאלע וואס זאלען קלייבן נישט זיין גענוג מענשען, וואס זאלען קענען זיין גוטע, פעהיגע ביזנעס-אידו-וענטעס. דאס וואלט געמיינט כמעט ווי א באהיירונג-קאנדידאט פאר דאס די אלע לאקאלע. און מיר ווייסען, אז דאס איז בשום אופן נישט דער פאל. געהמט, למשל, לאקאל 17. קענען מיר אליין גאר פילע זעכסערס, וועלכע וואלטען זיכער געווען גוטע און פעהיגע ביזנעס-אידווענטעס. און דאך האבען זיי זיך נישט פארגעשלאגען אלס קאנדידאטען. מיר קענען נישט געבען אויף דעם קיין אנדער ענטפער, ווי דעם, וואס מיר האבען שוין אנגעגעבען, און דאס איז ווייל ביי א צייט איז דער אכט פון ביי-נעם איידווענט נישט באטראכט געווארען פון דער גרויסער מיטגלידערשאפט מיט דער נויטיגער אכטונג. מיר האפען, אז מיט דעם ווידער-איינפיהרונג פון דעם וואהלען-סיסטעם וועט דער אכט פון ביי-נעם איידווענט ווערען פיל חשוב'ער, און ביי די נעקסטע וואהלען וועלען די סאמע בעסטע און די סאמע פעהיגע ערשיי-נען אלס קאנדידאטען, און וועלען געבען א שטארקען פייט די אלטע, און אפשר טאקע, זיי באזינען אין די וואהלען.

דער ביזנעס-אידווענט. דער נאמען געפאלט אונז נישט. ער געפאלט אונז פונקט אזוי ווענען ווי דער אמאליגער נאמען, "וואקסען". וואקסען דער נאמען איז נישט צוגעפאסט צו איי-נעם, וועלכער דארף רעפערענטירען די יוניאן נישט בלויז אין איהרע ביזנעס, נאך אויך אין איהר נייט, איהרע אידעען, איהרע העכסטע שטרעבונגען, איז אלע סכסוכים צווישן ארבייטער און באס. וואלט אונזער יוניאן געווען בלויז א ביי-נעם-קאנדידאט, וואלט דער נאמען ביזנעס-אידווענט געווען ווי אנגעמאכט-טען. אבער אונזער יוניאן איז נישט אזא קערפערשאפט. די מאכט פון אונזער יוניאן און פון אונזער גאנצער מעמבערשאפט איז בשום אופן נישט, ביזנעס-ענד נאטהייג באט ביזנעס. צוואמען מיט אונזערע טעגליכע אינטערעסען איז פארבונדען דער גרויסער אידעאל פון דער ענדליכער בא-פרייאונג פון די ארבייטער נאך אין גאנצן צען פון דעם יאך פון קאפיטאליזם, די גאנצע העכסטע שטרעבונג, וואס דער קענער ארבייטער קענען האבען. דערפאר איז עס נישט זעהר צוגעפאסט, אז דער מאן, וועלכער רעפערענטירט אזא יוניאן, זאל טראגען דעם גאנצן וואקסענדיגן נאמען, "ביז-נעס-אידווענט". עס וואלט ווירקליך כראי-געווען צו פארטראכטען זיך און פרובירען אויסגעפיען א מעהר פאסענדיגן נאמען פאר דעם אכט.

אבער ביז דער פאסענדיגער נאמען וועט אויסגעפונען ווערען, און מיר בעמען אזוי זענען לעזער צו פרובירען צו ענטדעקען דעם ריכטיגען פאסענדיגן נאמען און אונז לאזען וויסען ווענען דעם-וועלען מיר פר-ברען אין קורצען שילדערען די גרויסע אויפגאבע פון דעם ביזנעס-אידווענט. ער מוז זיין א מענטש מיט גרויס טאקט. ער מוז אימער האבען אין זינען די איי-נעם-טעסען פון די ארבייטער; ס'איז אבער קיינמאל נישט דעלאטען צו אזא לאנגע, אז ער זאל מווען זיין, ווי, "אויף מעסערס" מיט דעם מאנופעקטורער. מען קען נישט פארהאנדעלן מיט איינעם, מיט ווע-מען איהר זייט אפגענע פיינרשאפט. פארדאכט, ווי דאס מען אויסזעהן, דארף דער ריכטיגער ביזנעס-אידווענט אויפפאסען צו שטעהן אויף א מעהר אדער וועניגער פריינדשאפטליכען פוס מיט די גענען וועמען ער פיהרט אן א מאגנעט-ליכען קאמף. דאס קען פיהרען אן פיהרט אויך אפט צו פילע מיספארשטענדניסע צווישן דעם ביזנעס-אידווענט און די ארבייטער, וועמען ער פארטרעט. זע

א דאנק מיט אביסעלע קריטיק אלס צוגאב.

צוליב א געוויסער סבה האבען מיר נישט געהאט טאן דאס, וואס מיר טוען דאס גאנצע יאהר, יעדע וואך. אביסעלע איז דאס געווען צוליב דער מערדערשער היץ פון לעצטער וואך, וואס האט זיך געפיהלט גאנץ שטארק אפילו אין די קעמפער בערג, וואו דער קנעכט, דער רע-דאקטאר, פארוויילט איצט. מיר האבען דארום געבעטען אונזערע קאלענען אין דער רעדאקציע, ל. פינקעלשטיין און מאקס רעניש, צו טאן אונז די געפליגליכע און פארנעהמען אמאל דעם עמור. זיי האבען געדאווענט, און געדאווענט גאנץ שעה, און דערפאר ניבן מיר זיי דא בפרהסא אונזער הערליכען דאנק.

צו דערזעלבער צייט מווען מיר אבער ערשלערען, אז מיר וויינען נישט אין גאנ-צען איינמאנשאפטען מיט קאמערדא-פי-נעלשטיין אין זיין פירוש אויף די וואה-לען פון די ביזנעס איידווענטעס אין דער קאנדידאטען יוניאן. ער מאכט צו קליינ-געלד דעם פאקט, וואס אכט טויזענט מעמ-בערס פון דער יוניאן האבען געשטימט אין די וואהלען. דאס איז נישט ריכטיג און ווייט נישט גרויסמוטיג. אכט טוי-זענט! דאס איז דאך באלד א וועקסט-חלק פון דעם גאנצען יוניאן, און דאס איז דער בעסטער באווייז, אז די גרויסע מאסע פון דער יוניאן האט זיך געפיהלט שטארק פאראינטערעסירט אין די וואהלען.

און דאס, וואס זיי האבען געשטימט פאר די מעהרסטע, "אלטע", קען עס זי נישט נאך געמאכט ווערען צום פאר-ווארף, נאך פארקערט, זיי דארפען דער-פאר געלויבט ווערען. זייער שטימען פאר די מעהרסטע אלטע צייטן קלאר, אז די וואטערס האבען נישט געמיינט צו שפילען א צו-ליהכעם-פאליטיק גענען די פריהער דינע אפוינטמענטס, און אויסערוועהלען דוקא אנדערע מענשען, נאך זיי האבען געשטימט פאר די סאמע בעסטע, זיי הא-בען ערפילט געוויסענהאפט זייער פליכט, אלס וואטערס. ס'איז פאר וואס האבען צו זיי גענוג? אונז אונז איז זייער וואוט אן אלטע סכסכה צו די, וועלכע האבען ביז איצט געהאט די שווערע און פארנאנט-ווארטליכע אויפגאבע צו מאכען די אפוינטמענטס און אויך צו די, וועלכע האבען געדינט דער יוניאן אלס ביזנעס-אידווענטעס. און צו מאכען פון דעם אן אנקלאגע גענען די אכט טויזענט ווא-טערס, איז זיכער נישטא דער מינדעסטער גרונד. און דער פאקט, דאס אזוי פיל, ווי אכט טויזענט האבען זיך באטייליגט אין די וואהלען, באשטעטיגט פאלשטענדיג די באהיירונג פון פילע מענשען מעמ-בערס אין דער יוניאן, אז די גרויסע מעמ-בערשיפ וויל אליין באשטימען, ווער עס זאלען זיין די ביזנעס איידווענטעס, די פארטרעטער פון דער יוניאן.

נאטירליך, עס איז נישט געווען ווע-נען וואס צו מאכען אזא געפיהלעך, ווי אייניגע האבען עס געמאכט. ווי מיר הא-בען עס שוין ערקלערט ביי פארשידענע געלעגענהייטען, איז די דעמאקראטיע אין דער יוניאן אויף א האר נישט פארשוועכט געווארען אויך די אפוינטמענט-סיסטעם. אבער, אז עס האט זיך שוין אזוי געמאכט, און די וואהל פון ביזנעס-אידווענטעס איז ווידער איינגעפיהרט געווארען, איז נישטא זיך וואס צו געהען צום הארצען פון דעם. דאס, וואס די וואהלען קאסטען עטליכע טויזענט דאלאר, דאס איז נאך נישט אזוי געפעהרליך. דאס אליין איז שוין ווערט דאס געלד, וואס די ביזנעס-אידווענטעס וועלען דורך די וואהלען זיך פיהלען אבי-סעל חשוב'ער, אפשר, ווי ביי איצט. אפשר וועלען זיי דורך די וואהלען זיך פיהלען מעהר יוניאן-באמאטע, ווי בלויז "מענשען, וואס האבען א דושאב". און דאס איז דוקא פון א גאנצן באזונדערער וויכטיגקייט פאר דער יוניאן.

און עס קען זיין, אז סאקי דערפאר, ווייל דער אכט פון ביזנעס-אידווענטעס דורך אפוינטמענטס איז באטראכט געווא-רען בלויז אלס דושאב, זיינען אין מאנע-לאקאלע נישט געקומען די ריכטיגע מע-שען אלס קאנדידאטען פאר דיעזען אכט.

זינט האַמער האָט געזונגען

פון נ. בוכוואלד.

טען אליין איז דאָס צוזאמענגעקליבען נע-
וואָרען מער ווי אַ צעהנטליק פון דעם
גאנצן גאָלד זינט האַמער האָט געזונגען.
דער גאנצער זיין אָדער אומזין פון
אונזער צייט האָט זיך ווי פארקערטערט
אין אַס דער פיראמירע. ווי אַ בויזער
קאָשטער שטעהט זי איבער דער מענש-
הייט און פאר'סמ'ט איהר סאמע אטעם-
צוג. אייראפא צאפלט זיך אין דער
אנאניע פון הונגער, צושטערונג, עקאנא-
מישען צוזאמענברוך און פינסטערע
האַפנונגסלאָזיגקייט. די הוימען פאר'
בלייבען צושטערט, די פאבריקען זיינען
אין רואינע, די באפעלקערונג האָט ניט
קיין ארבייט און קיין עסען, ווייל ס'איז
נישטאָ קיין גאָלד, ווייל מען האָרט צאָה-
לען גאָלד צו דעם זינער פון אלע זינער —
אמערקע.

די שווארצע גבורה פון געלען גאלד
שטעהט איצט אומין איהר גאנצער נאקעט'
קיין. דער אומזין פון גאלד איז איצט
בולטער ווי ווען ס'איז. און אזוי פאר'
פלאנטערט זיינען די מענשען אין זייערע
גאָלדאבערגליבענע, אז זיי שטרעבען
נאָך גאָלד, קעמפן פאר גאָלד, כאַטש
דאָס איז ניט די באדערפניש פון זייער
לעבען.

אין אמעריקע איז דער אינדוסטריע-
לער קהיים מיט אלע זיינע שרעקליכקיי-
טען אַ דירעקטער רעזולטאט פון אַס
דער משונגענער גאָלד זאמלונג. און וואָס
מעהר גאלד מיר קריגען אריין אלץ האפ-
נונגסלאָזער ווערט די לאַגע, ווייל מעהר
גאלד פאר אונז מיינט מעהר רואינען פאר
דער וועלט און וואָס מעהר די וועלט ווערט
רואינירט אלס וועניגער קאָנען זיי ביי
אונז קויפן און אלץ גרעסער ווערט דער
קריזיס. אבער דער קולט פון אלערהעל-
סטען אונזין איז אונזער קולט און מיר
פארערען גאלד און מיר זאמלען גאלד,
אַהן אַ זין, אַהן אַ צוועק, גענען אונזערע
לעבענס אינטערעסען, גענען אונזער זי-
כערקייט אין דער צוקונפט. ווי פאר'
שאלטענע, ווי פארהיפנאָמיזירטע טוען
מיר דעם באסעהל פון עפעס אַ בייזען
גייסט און בויען אלץ העכער און העכער
די פיראמירע, וועלכע וועט אונז ענדליך
דערשטיקען.

ס'וועט קומען אַ צייט, און זי איז
שוין גאָהענט, ווען דער מענש וועט זיך
באפרייען פון דעם גאלד טייוועל, ווען ער
וועט ארויספלאַנטערען זיך פון דעם גאלד-
קאשטאר און פון דעם שפיץ פון גאלד-
בארג, וואָס איז אַ צעהנטליק פון דעם
גאָלד זינט האַמער האָט געזונגען, וועט
זיך דערהערען דער האַמערשער געלעכ-
טער פון דער מענשהייט, וואָס איז ענ-
ליך געקומען צום זינען. שוין הערט מען
דעם געלעכטער און אַ געוויסען ווינקלעך
פון דעם ערדקולען. דער געלעכטער
וועט זיך פארשפרייטען — געלעכטער
איז אנשמעקער.

זינט זינלאָזע קבורות-הויפּענס, שרייבט ה.
ג. וועלס אין זיין באַרימט ווערק "אָט-
ליינס אָו היסטאָרי", — האָבען אין
דעם משך פון דריי לאַנגע ממשלות אויס-
געצערט די קוואַלען פון לאַנד און עקיפ-
טען איז געבליבען פארוויסמעט ווי דורך
אַ מלחמה.

באַטראַכט די מאָדערנע פיראמירע
אין וואָל סטריט און איהר וועט זיך גאָר
ניט חירוש'ן אויף דער גינאנטישער
משונגע פון די פרעה'ס, נעאַפּס, רעפּרע-
זאָן מיצערניס, און איהר וועט גלייכען
די לעגענדאַרע שוידערהייטען. די גאָלד
פיראמירע, וואָס וועט 250 סאַן און
האַלט אין איין שטייגען, איז פיל מעהר
ווי די עגיפטישע פיראמירע אַ מאָדער-
נעמט פון מענשליכען אונזין, אַ געלענע-
הייט צו פלאַנען און פארשקלאפּען די
מענשהייט. ווייל וויסען זאָלט איהר, אַז
עקזיסטענצען ווערען פארניכטעט, פּעל-
קער ווערען אויסגעצערט, לענדער ווערען
פארוויסמעט כדי די דאָזיגע פיראמירע
גרעסער צו מאַכען. אין יעדע ווינקלעך
פון ערד קונעל הונגערען מענשען, גיסט זיך
שווייט, גיסט זיך מענשליך בלוט, שטאַר-
בען קינדער פון אויסצעהרונגען — כדי
די פיראמירע אין וואָל סטריט זאָל ווע-
רען גאָר גרעסער ווי אַ צעהנטליק פון
דעם גאנצען גאָלד זינט האַמער האָט גע-
זונגען. די רעגירונגען האָבען, דירעקט
אדער אומדירעקט, פאר'משכנ'ט די עס-
זיסטענצען פון זייערע פעלקער אויף דורות
און דורות ביי אונזערע באַניצערן אין אונז-
ער טראַגיקער רעפּרעזענטאַטאָן פאר יאָה-
רען און יאָהרען וועט די מענשהייט זיך
פלאַנען כדי אונז צו שיקען גאָלד. יעדע
שיף ברענגט נייע טאָנען גאָלד, און יעדער
אונז ניי גאָלד באַצייכענט גיסט דער-
עסען. נישט דערשלאָסען, נישט דער-
לעבען. די טייוועלעשע בלאַקאָדע גי-
נען רוסלאַנד, די משונגענע צושטע-
רונג פון דייטשלאַנד'ס עקאנאָמישען
נעבוי, די שחיתות אין אינדיע, אין עגיפ-
טען, די באַלטישע אין האַלייט, אין
סיינט דאָמינגאָ, די מיליטערישע באַווי-
פונג אין פראַנסקרייך, דער ענדלאָזער צע-
טל פון מאַרד, ברוטאַליטעט, פאַרראַט,
פון טראַגיקעס און יסורים איבער דער
גאנצער וועלט — דאָס איז אלץ צאָה-
לעכע פיראמירע אין וואָל סטריט, דאָס
איז אלץ אין דעם גאנצען פון דער רייזער
גאלד-מאַסע אין אמעריקא. אלע זיינען
אונז שולדיג גאָלד. דערווייל צאָלט מען
בליז פראַצענטען און פון אַס די פראַצענ-
טען.

אין אַס צושטאַנד פון האַלב-
באַרויטונג, האַלב-עקספּאַז, האַלב היפּנאָז
ווערט דער נעווערליכער אָרם יסודו
מעפּר אַ זעהער, אַ נביא, וואָס דרינגט
דורך דעם וועלט'ל מיט אַ בליק און אין
אַ רגע זעהט ער דעם טייווענטיאָהריגען
מאַרש פון די אומצעהליגע מענשליכע
דורות.

זינט האַמער האָט געזונגען.
פון דעם ספר הזכרונות פון דער
מענשליכער געשיכטע קומען אַרויס און
ווערען לעבעדיג די געשטאַלטען און גע-
שענעסטער פון אלטערטום, פון מיטעל-
אַלטער ביז צו אונזערע טעג. דער וויל-
דער, שעהנער, מערדערישער, ליבליכער,
וואַסכאַנאַלישער, מאַרטירערישער כאַטש
פון דעם געשיכטליכען ווייבעל וויקעלעם
זיך פאַנאָדער פאַר די אויגען פון דעם
זעהער, און די מענשהייט מאַכט ווידער
דורך דעם פראַצעס פון בליהען, וואַסען,
שטאַרבען, קעמפּען, שטרעבען, ערפינדען,
טרויערן — דעם טייווענטיאָהריגען, גע-
רעהטען און געפלאַכטענעם פראַצעס,
וואָס מע רופט ציוויליזאַציע. גענערע-
לע, שרייבער, ערפינדער, ריכטער, פיר-
מירענדיגער און קונסט-מכשפים, האַמער
און אַלעקסאַנדער מוסקאָ, אַטילאַ און אַנ-
דזשעלאַ, יעזוס און מאַסיאָוועללי, בורא
און אַיוואָן דער שרעקליכער, — אלע וויי-
קעלשטיינער און גענעוואַצען פון דער
וועלט'דיגע שטעלע פאר זיינע אַר-
גען און פיהרען און קירעווען און פיר-
גינען און רופען די מענשהייט אין דער
ריכטונג פון — דעם צוואַנציגסטען יאָר-
הונדערט, דעם יאָהר 1921, וואָס האָט
ענדליך געקרוינט דעם סטיכישען גע-
שיכטליכען פראַצעס, וואָס האָט אַינגע-
מויערט דעם לעצטען ציגעל אין דער פיר-
ראמירע פון דער מענשהייט'ס ערפאַנג-
— אַ געביידע, וואו עס געפינט זיך אַ
צעהנטליק פון דעם גאנצען גאָלד זינט
האַמער האָט געזונגען.

די לעגענדעס, וואָס די מענשהייט
האַט אויסגעפלאַכטען אַרום די עגיפ-
טישע פיראמירען, די געשיכטליכע פאַק-
טען ווענען זיי, די פיראמירען נופא —
דאָס איז דער העכסטער אויסדרוק פון
קאָלאָנאַלער ענערגיע-פאַרשווערונג, דער
אייביגער מאָנומענט פון זינלאָזע, צוועק-
לאָזער פלאַנעניש. מענשען זיינען לעבע-
דיגערהייט פאַרמויערט געוואָרען אין די
פיראמירען, דערצעהלען אונז די לעגענ-
דעס. קליינע קינדער זיינען פאַרשטאַמ-
געוואָרען אין די ציגעל און ליים. "די דאָ-
זיגערען".

מיט גרויס התלהבות דערצעהלט אַל-
א ניו יאָרקער צייטונג, אַז אין אַ געווי-
סער רעגירונגס-געביידע אין וואָל סטריט
געפינט זיך פאַר אַנדערהאַלבען ביליאָן
דאָלאַר גאָלד. עס מאַכט אויף אַיך קיין
איינדרוק נישט? טו זייט'זשע וויסען,
אַז אַנדערהאַלבען ביליאָן איז פיפּצעהן
מאָל הונדערט מיליאָן. און אויב איהר
זענט נאָך אלץ נישט איבערוועלטונג, טאָ
זאָל איהר וויסען זיין, אַז:

"דאָס גאָלד וועגט אַן ערד פון 250
טאָן — איבער 500 טויזענט פונט.
"ס'איז אַרום אַ פינפט חלק פון דעם
גאנצען גאָלד, וואָס געפינט זיך אויף דער
וועלט.

"ס'איז פיליכט אַ צעהנט חלק פון
דעם גאנצען גאָלד וואָס די מענשען האָ-
בען אַרויסגעקראָנען פון דער ערד זינט
האַמער האָט געזונגען.

"אין פאַרגלייך מיט אַס דעם גאָלד
זיינען די עושרות פון מיראָס, שלמה
המלך, פון מלכה שבא, ווי דער פאַרמענען
פון אַ שפּאַרזאָמען קלויק".

"אַס די מאַסע גאָלד וואַססט מיליאָן
געלד'דיגע יעדע וואָך. כמעט יעדע שיף
וואָס קומט פון אייראָפּא ברענגט צו
פיהרען גאָלד און גאָלד און קיינער
ווייסט נישט ווען דער שטראָם וועט
אויפהערען."

איהר שטעהט אַ פאַרגאַפּטער. אַ
קינפט חלק פון דער וועלט'ס רייכטום,
אַ צעהנט חלק פון דער מענשהייט'ס
גאָלד זינט געשיכטע האָט זיך אַנגעהוי-
בען — קאָנצענטרירט אין איין געביידע
ביי אונז אין אמעריקא, אין ניו יאָרק, אין
וואָל סטריט. גרויסע אַמעריקאַ, מעכטי-
גער ניו יאָרק, אַלערהעכסטע וואָל סטריט!
אַלע גוזמות ווערען אַרויס און בלייב, אַלע
גאָלד פאַלצען אין אַלע צויבער-מעשה-
לאַך ווערען קליין און נישטיג ווי אַ גרבה
פון אַ קמץ.

פנים אל פנים מיט אַ גאָלדענעם
רוזעטורעם ווערט איהר אַן דעם באַ-
גריף פון געלט, פון דער ווערט און מאַכט
פון געלט. ווי די ציפּעלען, וואָס דרי-
קען אויס די אַסטראָנאָמישע רוימען פאַר
טעמפּען, פאַרזאָלירען אייער, חוש פון
שטח, אזוי ווערט ביי אַיך אַפּגעטויטעט
דער חוש פון געלט, דער אינסטינקט פון
געלטווערט, און איהר פיהלט בליז אַז
אייך הויבט אַן שווינדלען אין די אויגען
און ס'הויבט זיך אָן דערהערען דער קאָפּ
פון אַס דער איבערמענשליכער, איבער-
נאַטירליכער גוואַלדיגקייט.

איז סתלים בעדרום

(פּעליטעאָן).

פון דוד ברין.

סילינג איז אזוי הויך, אַזש ניט מיט'
בעזים צו דערלאַנגען — מען שלאָפט
אויפ'ן דאָך.
העל'ס בעדרום.
און אַ תענוג איז אין דעם דאָזיגען
בעדרום. קורס זיינען די וויינערע שטענ-
דיג געפוצט, די ווענט, דעם סילינג דאָרף
מען קיינמאָל ניט רייניגען. פאַראַן אַ
סך פרייהייטסליבענער" באַלעבאַסטעס,
וועלכע זיינען זיך מויר, אַז אפילו די
פאַדלאַגע פון דער "לופטיגער" בעדרום
קליינען זיי אויך ניט... בקיצור, ס'איז אַ
רעגעלער פיקטיק.

קומט פאַר נאכט, הויבט זיך אַן אַ
מין "פּעלער-וואַנדערונג" אויף די שטי-
גען. מענער, פרויען און קינדער, באַ-
לאָרען מיט שטרויער, קאָלדעס און
קישענס געהמען וואַנדערען ארויף-צו,
אַלע איילען זיך צו פאַרנעהמען אַ פלאַץ
צווישן הימעל און ערד, און עס ווערט
וויקליך היימלאך אויבען.
אַ גאנץ יאָהר וואוינט מען אינ'ם
טענעמענט הויז, און זעהר אַפט קען מען
אמאָל ניט דעם שכן פון נעקסט-דאָר.
ערשט אין די ווער-וואַנדערען אויפ'ן
דאָך באקענט מען זיך. אינ'ם רוימען
משפּחה שלאָף-צימער שליסט מען
פריינדשאפט, דערצעהלט מען זיך נייעס,
מען טרייבט רכילות, מען וויצעלט זיך,
מען זאכט און עס איז באמת אינטערע-
סאַנט. איבערהויפּט פיהלט מען זיך
"צווישן הימעל און ערד", פריי, ניט
באַשרענקט אין קליידונג, אינ'ם רעדען,
טאַקע ווי אין אַ שלאָף-צימער.

באזונדערשט שפּילט אויפ'ן דאָך אַ
גרויסע ראָלע די "קינסטלערי-קעמפּען".
יעדעס טענעמענט הויז פאַרמאָגט זיינע
פאַעטען, דעקלאַמאַטאָרען, זינגערס און
שפּילערס, וועלכע ווערען דאָס רוב אין
די ווער-וואַנדערען אויפ'ן דאָך. ענט-
דעקט, די דאָזיגע, "דאָר-קעמפּען" און
מערהאַלטען דעם עולם. יעדען אָווער-
אויב אַ רענען שטערט גאָר גיט, ווערט

אַ רויטער דאָבל-בריסטיגער מויער, פיר
שטאָק הויך, באוואוינט בלויז פון אַחינו
בני ישראל, אַ הויז מיט אַלע באקוועמ-
ליכקייטען; געז, באמת, מירגלעקלאך,
לעמערבאַקסעס, אפילו מעלעפאַנס אויך
— און פאַר די אַלע גוטע זאַכען צאָהלעט
זיך אין גאנצען אַ 25-30 דאָלאַר אַ
מאָנאַט רענט.

אמת, יעדע דירה באשטעהט ניט
מעהר ווי פון דרייפיר צימערלאך, צוויי
און אַ האַלבען שפּרייז די לענג און
פונקט אזוי פיל שפּרייז די ברייט; אמת,
די "אימפּראַוואַטעס" זיינען אויך גיט
אזוי אַז אַי; די לעמערבאַקסעס זיינען
גען צובראָכען, די מירגלעקלאך קליינען
גיט און די טעלעפאָן-דראָטען זיינען
פאַרשטאַפּט — פאַרט האָבען זיך די
שכנים גיט צו באַקלאַנגען, וואָרים וואָס
קאָן מען היינטגע צייטען פאַרלאַנגען
פאַר 25-30 דאָלאַר אַ חודש?...

איבערהויפּט האָבען די קלייניגקע
דירה'לאך וואוּשענע מעלות. ערשטענס,
ווינטער דאָרף מען צו זיי קיין סך קויר
לען גיט, און דאָס איז שוין גאָר קיין
קלייניגקייט גיט; צווייטענס, זיינען די
טענענטס פון דעם הויז מעהרסטענטייל
זינגפאַרהייטאָמע ארבייטער — פאַרלאַך,
וועלכע, אויס פאַרשטענדליכע אורזאכען,
מיינען ווי ווייט מעגליך אויס צופיל צו
האַנדלען מיט'ן פּוירטיטשורדיגער — אַ
בעט, אַ מיט, עמליכע טשערס מיט אַ
אייירבאַקס און אַנדערע נויטווענדיגע
שטוב-זאַכען מאַכען פול די דרייפיר גע-
בענטע צימערלאך און מען איז יוצא
לכל הדעות.

זומער, ווידער, ווען די ליבע זון צואַ-
ווארימט זיך, אין יעדען ווינקל שפירט
זיך איהר הייסער אַטעם און, אַנב אורחא,
אינ'ם טענעמענט הויז פיהלט זיך ווי
דערשטיקט צו ווערען — דעמאָלט קרי-
גען די שכנים צו אַ פריש חדר פאַר אַ
בעדרום, און דוקא אַ גרויסע, לופטיגע,
בתרחבה'דיגע בעדרום, פון וועלכער דער

הויבען אַן צו ליארמען. אָבער באלד פאַר-
מאַנדעוועט אַ שטימע:
— שטיל, שטיל זאָל זיין!
אַ צווייטע, "דאָר-קראַפט" געהמט
פראַקלאמירען אַ געדיכט, אַ מין טרייסט
ליד, ווי צונעפאַסט פאַר'ן מאַמענט.

מענש! — פאַנגט ער אַן —
באַקלאַנסט זיך, דיר געהט גיט גוט,
דיין מול איז צו האַרץ,
אויף יעדען שריט און מריט
די האַפנונג דיר גענאָרף?

לעז גאָר די היסטאָריע,
געשיכטע פון דער וועלט
און די וועסט דערזעהן ווי
פון ליידען זי דערצעהלט.

וועסט זעהן ווי געלימען
האַט די גאַנצע מענשהייט,
געקעמפּט, געשטרימען
קעגען שיקאָל און צייט.

לוינען און די וועסט דערזעהן,
ווי גרויזאם און ברוטאַל
שטרעבונגען וואָרט און שעהן
דערשטיקט האָט דאָס שיקאָל;

ווי דיכטער, זשעניען,
קינסטלער מיט גרויס סאַלענט
זיינען פאַר זייער מיינען
גיט געוואָרען אַנערקענט.

לוינען פון מאַרטיר-בלוט
פאַר'ן אמת אומגעבראַכט;
מענער מיט העלדענמוט
ווי פרויען אויסגעלאכט.

געפייניגטע אומשולד
וויינט אויס יעמוועדען בלאַט;
אומזאָנסטע ליידען פאַרפולט
דאָס גאַנצע בוך כמעט —

ווען צום פאַרגלייך דערנעבען
דיין קליין לעבעכבילד מען געהמט
און שווייגט מוז ב'לעבען.
דיין קלאַגע דאָן פאַרשעמט."

דער דעקלאַמאַטאָר קריגט וועניגער
אנערקענונג. פנים דעם עולם, געמט'
גיט די פילאָזאָפּי-טרייסטעריגע פאַקט
(שלוס אויף זייט 12).

די גרויסע דעבאטע ::

(א מעשה אין צוויי טיילען)
פון ד"ר. העללער.

אזוי ארום וועט ער מיט דער צייט ווערן
א פאקטאָר אין דעם אידישן געזעלשאַפֿט
ליבען לעבען. א, וואָס פאר אַ וואונדער-
באָרער טרוים!

וועגן דער מאַטעריעלער לאַגע זיינער
האַט ער נאָר נישט געוואלט טראַכטען. וואָס
רױם וואָס האָט ער געהאַט צו פאַרלירן?
דעם שאַפּ מיט זיין "ביו" און "פּלעק"?
די אַרומע פאַרדינסטען וואָס ער האָט מיט
זיין ליטערען שווייט געמאַכט? די
"דזשאַב" זוכניש? די "העפּליכקייט"
פון די פאַבליקע? זיין טעגליכען שפּאַר
ציר אויף טעטע עוועניו? וואָס? די סאַ-
ניטאַרע באַדינגונגען פון די שפּעטער אין
וועלכער ער האָט געאַרבעט? דער געיענ
נאָך אַ "בירגל" אַרבייט?

היימאן בעאמטער איז געווען צופרידען
מיט זיין לאַגע. וועגען דעם קען קיין
צווייטל נישט זיין. די איינציגע זאך וואָס
האַט איהם אָנפאַנגס געשראָקען איז געווען
זיין אינפאַקטשאַפֿט מיט די פראַקטישע
פליכטען פון זיין אַמט.

ס'איז אַמט אַז טעאָרעטיש וואָלט ער
געקענט געטפערען אלע פראַגען, אָבער
פראַקטיקע איז נאָך ווייט פון טעאָריע.
מעהר ווי זיין שאַפּ האָט ער נישט געקענט.
אויסער ווי מיט זיין האָט האָט ער מיט
קייע אנדערע קיינמאָל קיין געשעפט נישט
געהאַט. ער האָט זיך זעהר שטאַרק גע-
שראַקען פאַר דער גרויסער פאַראַנטוואָרט-
ליכקייט וואָס איז פלוצלונג אַרויסגעוואָר-
פּען געוואָרען אויף איהם. טויזנטער פאַמיל-
ליען וועלען זיין אַהענגיג אָן זיין פּער-
הינגיקייט אויפצוהאַלטען זייערע באַדינ-
גונגען אין די שפּעטער אויף איהם, וואָס
האַט אזוי וועניג פראַקטישע ערפאַהרונג;
אויף איהם וואָס איז אזוי וועניג באַקאַנט
מיט די פאַרשידענע דרייטלאַך פון די אַר-
בייטס געבער; אויף איהם, וואָס איז נישט
מעהר ווי אויבערשטעלליך באַקאַנט מיט
די פאַרשידענע קאַנטראַקטען וואָס די יו-
ניאָן האָט מיט די אַרבייטסגעבער.

נאָר ער האָט גרויס האַפנונג געלייגט
אויף דער האַרצער ליבע וואָס ער האָט
געהאַט פאַר דער אַרבייט וועלכע ער האָט
זיך אונטערגענומען. ער האָט ביי זיך אָפּ-
געמאַכט זיין מיינונג, אַז ער וועט זיין
אויסערגעווענהליך פאַרזיכטיג אין אלע
זיינע האַנדלונגען. ווען ער וועט אַריין
אין אַ שאַפּ וועט ער זיך אָנפאַנגס באַרא-
טען מיט דער קאָמיטע און מיט'ן שאַפּ דע-
לעאַט. ער וועט פון זיי אויסגעפיען
אלע אייגענעלייטען פון דער קלאַסע אָדער
פון זייערע פאַרעוונגען. ווען ער וועט
האַנדלען מיט די אַרבייטס-געבער, וועט
ער וועגען און מעסטען יעדען וואָרט. ער
וועט זעהן אויספאַרשירען אַז ביי יעדע
פאַרהאַנדלונג זאל זיין אַ פאַרשטעהער
פון די אַרבייטער אַנוועזענער אין אַפּים פון
בעל-הבית. דערמיט וועט ער פאַרהיטען
לונגען. סאָמער וועט מען אַמאָל דארפֿען
מאַכען אַ קאָמפּראָמיס, וועט ער זיך פרי-
הער איבער'סורען מיט דעם שאַפּ דעלע-
נאַט און קאָמיטע. ווען נויטיג, וועט ער
רוסען איין שאַפּ מיטג, אַ צווייטען און
אַ דריטען און וויפיל עס וועט זיך פאַדער-
רען. ווען ער וועט האַנדלען אַזאַ
פאַרוויכטיגקייט, האָט ער געהאַפּט, אַז ער
וועט אימער קריגען דאָס בעסטע וואָס וועט
קענען געקראָנען ווערען פאַר די אַרביי-
טער.

מערסווירדיג, ווי עס איז איהם נאָר
קיינמאָל קיין זאך נישט איינגעפאלען ווע-
נען אַ מעגליכער אָפּשוואַכונג פון דער
ליבע און דעם צוטריען וואָס די אַרבייטער
האַבען צו איהם געהאַט בשעת זיי האַבען
איהם ערוועהלט. אויף דעם פונקט איז
ער געווען אזוי זיכער, פונקט ווי אַ יונגער,
נאָרווער פאַרליבטער איז זיכער מיט דער
ליבע פון זיין שעהנעם מלאַך — זיין גע-
ליבטע.

וועגען דעם צוטריען פון די גרויסע
אַרבייטער מאַסען האָט ער געהאַט אַ באַ-
שטימטע פילאָזאָפיע. ער האָט געגלייבט
אַז אַן אַרבייטער'ס אונזעפרידענהייט קען
קומען נאָר פון צוויי זאַכען: אַן אַרבייט-
טער קען זיך אונזעפרידען, ווייל ער האָט
געניגענדע אַרומזעהן דערפאַר, אָדער, אין
צווייטען פאַל, קען די אונזעפרידענהייט
קומען פון אַ מיספאַרשטענדניס. וועגען
דעם ערשטען פאַל האָט ער זיך נאָר נישט
געזאָרגט. ער האָט ביי זיך אָפּגעמאַכט
זיין מיינונג אַז ער וועט קיינמאָל נישט זיין
פון דעם סאָרס, וואָס וועט זיך געגענשטע-
לען גענען אַ גערעכטער טונג פון אַן אַר-
בייטער. ווען ער וועט נאָר זעהן אַז דער
אַרבייטער האָט רעכט וועט ער איהם גע-
בען גערעכט. ער וועט עס טאן ווען ער
זאל זאָגן דאָס רעכטע דארפֿען צוגעבען אַז ער
האַט אַ פּונקט געהאַט אין זיינע האַנדלונג-
גען. ער האָט געהאַט אַ שטאַרקען גלייבען
אין דעם יושר פון די מאַסען און אין
זייער ברייטערענדיקייט. צו פאַרענענען
אַ מענטש, זאָגן פון זייערע אַ פּיטערע.

בען. פאַרנעמט נישט, אַז היימאן בעאמטער
האַט, אָפּגעזעהן פון אלע זיינע לויבנע-
זאָגען צום אַרבייטער קלאַס, מאַכענעם
מאָל זיך נישט געקענט צופאַסען צו די
מאָדירען פון שטאַט. ער האָט, צום ביי-
שפּיל, נישט געגלייבט די "וועלען" פון שטאַט.
איהם האָט איינפאַך געקעלט זיי צו הער-
רען, ווייל לויט זיין באַגריף זיינען זיי גע-
ווען נישט איידעל גענוג פאַר אינטעליגענטע
און קלאַסען-באַוואוסטע אַרבייטער. ער
האַט, צום ביישפּיל, נישט געקענט צוזעהן
די חכמות פון אונטערשטעלען איינעם אַ
"פּאָל" פאַרדעם אויף דעם שטח וואו ער
דארף זיך וועלען, אָדער וואָרפֿען אַ פּעקעל
אויף איינעם, אָדער איבערדרייען איינעם
די נאָדעל אַז זיין מאַשין זאל בייסען די
פאַרדעם, אָדער דעם קניץ פון איבערדרייען
דעם דימענעם פאַס פון רעדעל פון איי-
נעם מאַשין, אזוי אַז די מאַשין זאל לוי-
פּען אויף צוריק. איהם זיינען אַט די אלע
זאַכען, אין וועלכע אַ גרויסער טייל פון
די אַרבייטער האַבען געמונען אַ צופרידענ-
שטעלענדען צייט-פאַרטריר, אויסגעקוקט
ווייל און מאַנטאָל. דאָס איז איין זאך.
איהם איז אויך געווען שווער צו פאַר-
טראַגען די באַהאַנדלונגען פון פאַרמאַן.
צום שליס-מאָל איז ער נישט געווען פון די
בעסטע בעל-מלאַכות, אויך נישט פון די
מיטלע, נישט פאַר קיין אידען געדאַכט,
אַלס אַרבייטער איז ער געווען פאַררע-
כענט, ווי די אַרבייטער אין שאַפּ פּיענען
זיך אויסדריקן אַלס אַ "וויסער" אַקליקע".
ווען ער פלעגט אַרויסגעבען עצהן שטיק
אַרבייט, פלעגט ער האַבען צוואַנג צו
"פּיקסען". דער פאַרמאַן, אָבואַהל ער
האַט איהם זעהר רעספעקטירט, און האָט
איהם נישט געגעבען די זעלבע פאַרציע ווי
אַנדערע פלעגען אַריינצואַפּען פאַר דעם
זעלבען פאַרבערען, האָט אָבער נישט גע-
שוויגען. ער פלעגט איהם אזוי מיט גוטע
ריידלאַך דערגעהן די יאָהרען, ווייל פאַר-
נעמט נישט, אַז היימאן בעאמטער אָדער נאָר
מער 36 יאָר, אַזאַ איז געווען אַן עמפּפּיר-
ליכער גרינגער. זיין נשמה פלעגט דער-
פיהלען דעם קלענסטען אנגריף אויף זיין
גענעליכקייט און אויף זיין אָנפאַהענ-
דיגקייט. ווען דער פאַרמאַן פלעגט איהם
זאָגען, צום ביישפּיל: "נומער 33, איהר
האַט גאָרענע הענט, נאָר אַהן מול",
פלעגט ער אין דיעזען סאַקאָדען דעריפיהלען
דעם גרעסטען שטראָף וואָס אַ מענטש מיט
געפיהלען, מיט פאַרשטאַנד קען קריגען
פאַר זיין אַרומיקייט. ער פלעגט דאן ווע-
רען אַן אויפגערעכטער. ער פלעגט זיך
פיהלען ווי אַ וואָרעם וואָס מוז מאַכען אַ
לעבען פון מענשליכען אָפּפאַל. ער פלעגט
אין זיך דערוועגן אַז ביהמה וואָס מוז זיך
לאָזען מעלקען פאַר די ביסעל קלייען וואָס
זי קריגט. האָט איהר שוין צוויי זאַכען.

און ווידער האָט איהם זעהר געפּרעהט
דער געדאַנק וואָס דורך זיין ערוועהלונג
האַט ער ענדליך געקראָנען אַ געלענענהייט
צו ענטוויילען אלע זיינע פּעריניקייטען.
נאָך אלעמען קען אַן אַרבייטער אין שאַפּ
פיל אַן אויסטאָן נאָך אַ שווערעם טאָג
אַרבייט. ער קומט אַהיים אַ מידער, אַ
דערשלאָגענער און איז געדן ווען זיין
קערפער דעריפיהלט די בעס און נישט אַ
ביסעל רוה זיינע צובראָכענע גלידער. עס
איז דערפאַר זעהר שווער פאַר אַן אַרביי-
טער פון שאַפּ צו געפיען צייט גענוג,
וועלכע ער זאל קענען אָפּגעבען פאַר אַ
סיסעמאַטישער בילדונג. אַלס ביזנעס
אנזעט, האָט ער זיך געטראַכט, וועט ער
אלע שבת נאָכמיטאָג, אלע וואָכנטאָג
אויך אונזע אונטערען פון וואָך אָפּגעבען
פאַר לערנען זיך. ער וועט זיך לערנען דע-
רען ענגליש גוט; ער וועט שטודירן די היס-
טאָריע און דער אַרבייטער באַוועגונג;
ער וועט לערנען צייטונגען און זשורנאַלען;
ער וועט נאָכפאַלגען די אלע וויכטיגע פאַ-
סירונגען אין דער אַרבייטער וועלט; ער
וועט זיך באַקענען מיט דער עקאָנאָמישער
וויסענשאַפֿט און אזוי אַרום וועט ער גע-
בען די נויטיגסטע שפּייז זיין נשמה נאָך
וועלכע זי האָט אלע יאָהרען געלעכצט.
ער האָט זיך אויך פאַרגעשטעלט אַ
הערליך בילד פון דער נייער באַקאַנט-
שאַפֿט וואָס ער וועט זיך מאַכען, און ווע-
נען דער נייער געזעלשאַפֿט אין וועלכער
ער וועט דורך זיין אַמט אַריינקומען. מיט
וועט זיך באַקענען מיט שלעזינגער'ן, מיט
באַראָף'ן, מיט זינמאַנען און מיט נאָך
און נאָך גרויסע גענאָסען. ער וועט תמיד
זיין אין זייער געזעלשאַפֿט. זיינע פרייע
מינוטען וועט ער מיט זיי געברענגען.
אָנמאַנסט וועט ער זיך מיט דער גרעסטער
התמדה איינזעהען צו אלעם וואָס זי ווע-
לען ריידען. ער וועט איינשלינגען יעדען
וואָרט וואָס זי וועלען אַרויסריידען. נאָכ-
הער וועט ער אויך עטוואָס זאָגען, ביז ער
וועט מיט זיי ווערען גוט באַקאַנט און
ער וועט פיל לערנען פון זיי. דאן וועט
ער מיט זיי דעבאַטירען, דיסקוטירען און
אַרומריידען אלע וויכטיגע פראַגען, געזעל-
שאַפֿטליכע, פאָליטישע און עקאָנאָמישע.

ערשטער טייל.

היימאן בעאמטער איז באַוואוסט אין
זיין יוניאָן אַלס אַ גרויסער דעבאַטאַנט.
נישט איינמאָל האָט שוין זיין שאַרפֿער צונג,
זיין קלינגענדע שטימע, און זיין
געקלונע און לאַגישע אַרגומענטען, זיינע
געזענער באַזיגט. האָט דער עולם נאָר גע-
וואוסט, אַז היימאן בעאמטער וועט געהן
האַבען אַ דעבאַטע, האַבען זיי גלייך דעם
זאַל אָנגעפילט; געזוכט די ערשטע שטור-
לען צו פאַרבאָרען און צו האַבען די געלע-
נענהייט זיך אָנצוואַפּען מיט די נאָלדענע,
ערפרישענדע ווערטער פון היימאן בע-
אמטער. עס איז אַן אָפּגענער טור, אַז די
גרעסטע רייכטום וואָס היימאן בעאמטער
פאַרמאָגט, און וואָס האָט איהם צו זיין
יעצטיגער הויכער שטופע אַרויסגעצויגען,
איז זיין צונג. אַי, איז ער אַ רעדנער און
דעבאַטאַנט.

אָבער מיינט נישט, אַז די גרעסטע, אינ-
טערעסאַנטסטע און ערנסטע דעבאַטע וואָס
היימאן בעאמטער האָט ווען אָפּגעהאַל-
טען איז געווען איינע פון די מיט וועל-
כע די מעמבערס זיינען באַקאַנט. זיין
בעסטע דעבאַטע וואָס ער האָט ווען אָפּ-
געהאַלטען און צו וועלכער ער האָט זיין
גרעסטע אויפגעקאָמיקטע געשענקט, איז
געווען די וועלכע קיינער האָט נאָך נישט
געהאַט די זכיה צו הערען און וועלכע, ווי
מיר זאָגט, וועט קיינמאָל נישט געהערט
ווערען.

ווייל ווייסט איהר מיט וועמען ער דע-
באַטירט זעהר אָפּט און זעהר שטאַרק?
מיט זיין אייגענעם ערשטען נשמה.
שוין פאַר מאַנאַטען אַז ער האַלט זיך
אין ראַנגלען מיט איהר. דאָס אידישע
אין איהם צייט איהם אין איין ריכטונג
און זיין נשמה אין אַן אנדער ריכטונג.
ווער עס וועט זינען אַז נאָך ביי היינטי-
גען טאָג געבליבען אונבאַשטימט. עס איז
נאָך מעגליך, אַז די שטימע פון זיין נשמה
זאל מיט דער צייט פאַרשטיקט ווערען
און היימאן בעאמטער זאל אוועק אהין,
וואו פיל אנדערע פאַר איהם זיינען גע-
גאַנגען...

נאָר כדי איהר זאָלט פאַרשטעהן ווע-
נען וואָס דאָ האַנדעלט זיך, וועט נויטיג
זיין איבערצוגעבען אין קורצען די לעבענס
געשיכטע פון היימאן בעאמטער. אין רוס-
לאַנד איז ער געווען אַ רעוואָלוציאָנער, אין
אַמעריקא איז ער געוואָרען אַן אַפּערייאָנער
ביי קלאָוקס. זיין שווערע אַרבייט האָט
אָבער זיין געדאַנקען נישט אַרטייבט.
ער האָט פאַרשטענענען זיין אַרבייט דאָ אין
אַמעריקא. ער איז געוואָרען זעהר טעמני-
אין דער יוניאָן און ביי יעדען מיטונג האָט
איהר איהם געזעהן אויפ'ן פלאַטפאָרמע.
שטאַל האָט ער קריטיקירט, אַמאָל האָט
ער געלויבט, מאַכענעם מאל האָט ער פאַר-
געשלאָגען נייע פאַרבעסערונגען און אזוי
איז ער געוואָרען באַוואוסט צו אלע אַר-
בייטער פון זיין פאַך.

ווען עס האָט זיך מיט אייניגע יאָהר
צוריק געמאַכט אַ וואַקאַסיע צוליב דעם,
וואָס אַן אלטער ביזנעס אַנזעט האָט רע-
זיגנירט, איז דאן געווען נישט מער ווי נא-
טירליך, אַז אלעמען אויגען זאָלען פאַר-
לען אויף איהם. אַ טעטיגער מעמבער
און נאָך אַ נומער רעדנער דערצו, וואָס
דארף מען האַבען מעהר? האַבען איהם
די מעמבערס מיט הויכע שטימען אין אַ
נאָר נאָמינירט; און אלע האַבען מיט
אַ ריכטישען געשריי אונטערשטיצט; און
זאָלען האַבען איינשטימיג אויסגעשריען:
"דאָס" און דאָס איז היימאן בעאמט-
טער ערקלערט געוואָרען אַלס אַ יו-
ניאָן מיטגליד. ער וועלעט ביזנעס אַנזעט
פון לאַקאָל 1813. דערנאָך האַבען אלע
מעמבערס לאַנג געפאַטשט בראַוואָ, און
דערנאָך האָט היימאן געהאַלטען זעהר אַ
געלונגענע רעדע, אין וועלכער ער האָט
צוגעזאָגט צו געבען דאָס בעסטע אין איהם
נען די, וואָס האַבען איהם זייער צוטריען
געשענקט, און אלע האַבען ווייטער אַפּ-
לאָדירט, לאַנג און האַרציג, און דערמיט
האַט זיך דער מיטונג געשלאָסען.

פאַר היימאן בעאמטער איז יענער
אונטעם געבליבען לאַנג איינגעקריצט אין
זיין זכרון. זיין ערוויבונג אַלס בעאמטער
פון זיין יוניאָן האָט ער געהאַלטען פאַר
דעם גרעסטען ערפאָלג אין זיין לעבען,
מעהר, האָט זיך איהם געדאַכט, דארף
נאָר קיין טעגש נישט האַבען.
און, צוריק גערעדט, וואָרעם זאל ער
נישט זיין צופרידען מיט זיין ערוועהלונג?
און אַז ער האָט עס באַטראַכט פון אַ נייע
סיגען שטאַנדפונקט, האָט ער בלויז געקענט
זעהן איין זאך: אַז געלענענהייט אַרויס-
צוריסען זיין נשמה פון דער שאַפּ אַט-
מאָסטערע און איהר אַריינברענגען אין אַן
אומגעבונג פון לויטער רייניקייט און ווי-
בריקייט. דאָס פלייץ האָט ער געהאַלטען
פאַר דעם גרעסטען גליק פון זיין לע-

היימאן בעאמטער איז קיינמאָל נישט גע-
ווען איינפאַרשטאנען מיט מאַנען פיה-
רער, וואָס האַבען געהאַט אַ מאָדעל צו
"פאַרשטייען" זייערע אַ טענות מיט לאַנגע
רעדעס, אויס מורא אַז די מאַסען וועלען
פאַרלירען זייער רעספעקט פאַר די פיה-
רער אויב זיי וועלען זיך דערוויסען אַז
אַ באַמטער קען אויך מאַכען אַ מעהלער.
ער האָט געלויבט אַז אָפּגעהערציגקייט
איז דער בעסטער מיטל פאַר דער אַני-
פאַלטיגונג פון דעם רעספעקט און צוטריען
פון די אַרבייטער מאַסען אין זייערע פיה-
רער. ער איז ביי זיך געווען איבערצייגט,
אַז יעדער יוניאָן מאַן, יעדער עהרליכער
אַרבייטער, איז אינטעליגענט גענוג צו
פאַרשטעהן, אַז מענטשען מוזען אַמאָל טא-
כען אַ מעהלער; אַז קיין מלאַכים זיינען
אויף דער ערד נישט, און אַז אַ מיטפאַר-
זען-פאַרדעקטער מעהלער האָט פונקט דאָס
געענענעזעטע ווירקונג אויף די אַרביי-
טער. דאָס שטערט דעם רעספעקט, דעם
גלויבען אין דאָס צוטריען פון די מאַסען
צו זייערע פאַרטרעטער.

וועגען אַ מעגליכער מיספאַרשטענד-
נישט האָט ער אויך געהאַט אָנגעגרייט אַ
פאַרטיגע פראַגראַם — געדולד. ער וועט
באַהאַנדלען יעדען אַרבייטער מיט דער
העכסטער מאַס פון העפליכקייט און דער
דולד. אין פאַל אַן אַרבייטער וועט קומען
צו לויפֿען אַ פאַרצאָרענטער, שטאַרק אין
כעס אויף דער יוניאָן, אויף איהם, און
וועט מאַכען באַשולדיגונגען, אונבאַגריי-
דעטע באַשולדיגונגען, און וועט זאָגן
נישט זשאַלעווען אַ זידעל-וואָרט, וועט ער
נישט טאן דאָס וואָס אַנדערע טוען: שרייען
צוריק, בייזערען זיך, דערשרעקען איהם
מיט אַ שטראָף וואָס די יוניאָן, ביים גרי-
נעם שיש, וועט אויף איהם אַרויספֿעלען
ביי דער גרויסעם קאָמיטע פאַר באליר-
יגען אַ באַמטער פון דער יוניאָן. אַה,
ניין, דאָס איז נישט דער וועג, אַן אַרביי-
טער בלייבט אַן אייביגער שונא דער יו-
ניאָן וואָס רייסט ביי איהם אַרויס אַ פאַר-
דאָליר אַלס שטראָף. אַן אַרבייטער טראַכט
זיך אַרום מיט אַ שטענדיגער שנאה געגען
אַ באַמטער וואָס באַליידיגט איהם און
שרייט אויף איהם.

ער האָט ביי זיך אויסגעאַרבייט אַ פּעס-
טען באַשלוס קיינמאָל נישט אויסגעקענט צו
ווערען אויף אַן אַרבייטער אָדער אויף אַ
שאַפּ אַרבייטער. ער וועט זיך מיט אָפּט
זע ברידער און שוועסטער אוועקגעזען אין
אַפּים, וועט צו זיי ריידען ווי אַ פאַטער צו
זיינע קינדער, מיט ליבע, מיט אַכטונג,
מיט מיטגעפיהל פאַר זייערע געפיהלען און
פאַר זייערע לאַגע. ער וועט זיי אויספֿלע-
רען, ער וועט פאַנאַרענליכערען די פראַ-
גע, ער וועט פאַרטרירען זייער אומשט,
לייכטער מאַכען זייערע צרות, מילדער טא-
כען זייערע שטערען, אָפּמערקען זייער
צאָרן און אַריינבלאָזען אין זייער נשמה אַ
שמייעל, אַ שטראַהל פון האַפנונג, אַ
געפיהל פון אָפּטייטוס.

האַפנונג אַזאַ קלאַרע, אַזאַ באַשטימ-
טע, שכל'דיגע, יושר'דיגע אַזאַ לאַגישע
פראַגראַם איז קיין וואונדער נישט וואָס
היימאן בעאמטער איז אַריין אין זיין אַמט
מיט דער גרעסטער באַזיגטערונג און
ליבע פאַר די נייע פליכטען וואָס ער האָט
אויף זיך גענומען אָפּט ביי יענעם מיטונג
און אלע האַבען געשריען, "דאָס" ווען
ער איז איינשטימיג ערוועהלט געוואָרען
ביזנעס אַנזעט פון לאַקאָל 1813.

וויס-פּרעזידענט ש. קאלדאווי סקי אָנגעקומען פון רוסלאַנד.

אונזערע לעזער געדיינקען אורא, אַז
מיט אַ געוויסע צייט צוריק איז איינער
פון די וויס-פּרעזידענטען פון אונזער איינ-
טערנעשאַנאַל, ברודער ש. קאלדאוויסקי,
פון טאַראַנטא, קענעדע, אָפּגעפאַהרען נאָך
רוסלאַנד. ער איז געפאַהרען אַלס אַ שליח
דיסטיטוטאָן קאָמיטע" און די "רוסלאַנד
אַרבייט. ברודער ש. קאלדאוויסקי איז
דעם מאָנאַט צוריקגעקומען און ער האָט
נאָר אַ סך צו דערצעהלען פון זיין רייזע,
וואס האָט געדייערט איבער אַכט חדשים,
איידער ער וועט אָפּגעבען זיין באַ-
ריכט צו די קאָמיטעס, וועלכע האַבען
איהם געשיקט אין סאָוועט רוסלאַנד, קען
ער נישט פאַרעפנטליכען קיין זאך און קען
קיין ספּייטמאַס נישט אַרויסגעבען.
אַ פאליקאמענעס באַריכט וועגען דער
לאַגע פון די אידען אין סאָוועט רוסלאַנד
און אַ פאָלן פאַר רעליז, וואָס די אַמט-
ריקאָנער אידען דארפֿען דורכפיהרען אין
רוסלאַנד האָט ער אָפּגעגעבען צו דער
יוזונג פון דער אַדמיניסטראַציע קאָמיטע
פון דער פּיעלעס רעליז קאָמיטע, אויף אַ
מיטונג וואס איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען
דינסטאָג אַבער און דעם הויפט אַפּים
פון דער פּיעלעס רעליז, אין "פאַרווערטס"
בילדינג.

פון זיין רייזע וועט ער געוויס האַבען
אַ סך צו דערצעהלען און ער וועט זיך אַן
הסתם לאזען הערען אין די "דערעכטיג-
קייט".
מיר באַגריפֿען ברודער קאלדאוויסקי צו
זיין צוריקער פון זיין לאַנגער רייזע.

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר
און די לעזער

ל. ה. ס. — דאס איז נישט קיין ענין פאר
ש פלייטשען, און דעמאלט וואונדערן מיר זיך
בשרים, וואס ער איז ארויסגעקומען שוין
שטארק נישט געשטען, וואס שטענדיג דעם
ארגומענט פון קשר שור, טאגט איהר ש
מעות, גלויבענדיג, אז ער איז שוין דעלעט
הויט, פילע, וועלכע גלויבען, אז די אינפאנצ
שרדנאג וואס האלט זיך בלויז אויף געוואלט,
לויט זייער מיינונג, קען נישט שטערן פאר
געשטאט ווערן, ווי בלויז דורך געוואלט,
לויטען פרינציפאלע געזעצן פון דער ענט
וואסונגס-אידעע, שטארקער, ווי ווערן פאר
דעם, אז די שרייבער וועלן זיך באצויגענע
שטארקען מיט וואסען פאר זייער באפרייאונג
קאמף, מיר ווילן דאס נישט שרייבען, מיר
לויט דער פראגע און ווייזן, ווי לשניא,
דער אונטערשייד עס איז זייער גאנצע פאר
באשעפטיגט, שבער פון דעם שליו וועט פאר
אויך קלער ווערן, אז דאס איז ש גאנצער
שטער ענין, און נישט א פלייטשען קען עס
באשטענדיג ווערן, ש הויז דעם שיינט אונז,
פון וועגער פון שלע פאסט איהר זיך פאר
דעם פארט שרייבען, עס עפעלט דער נוי
הויבער, "זשינשער", וואס שוין פארט שרייבען
פון האבען.

ד. ברוין. — אויך פלייטשען איז, לויט
אונזער מיינונג, דאס זעהר דרוקבאר, און
ווערן פארשטענליכט שוין אין דעם נומער,
ער האט נישט געקענט פארשטענליכט ווערן
פריהער, ווייל מיר לעזן זיך אינעם וואונד
גען און די בערג, און דאס אריבערשיקען
דאן און צוריק פון די מאנוסקריפטען געהאט
באפילט צייט, ל. ג. האט אונז נישט געזעהן,
און פאלגליך האט ער אונז גענויט גע
שטאט מיטוואלד, און עס טוט אונז ווירקליך
לויט צו הערן, אז אויך געוונד איז נישט
שם בעסטען, מיר האבען זיך ווירקליך נע
וואונדערט וואס מיר האבען שוין לשנא יא
פארשטען פון אויך, לשמיר האבען, אז אויך
בבואה, דאס מיר וועלן שפען פיל נאח
פון אויך גענויט קינדער און דער צו
קומט וועט טאקע ווערן.

לואיזשע נאנטאני. — מיר האבען אי
בערגערקט שויער שטיקל פון די "קשר"
פונעם מיט אונזערע, "שטאק ארגומענטען",
זי איהר רופט זי, נישט אויס העפליכקייט
צו אויך, נאר ווייל מיר האבען געלויבט,
זי עס איז נויטיג, אז אונזער מעכערשע
שרף וויסען שלעס, וואס מיר געזאגט ווערן
פאר און געגען אין דער לואיזשע-ארגומענט
אנגעלעגענהייט, און אזוי ווי איהר האט
אלעס שרייבערעס און אויך שטיקל, און
מיר אין אונזער באשעפטיגונג, האט נישט קיין
גאן צו פארנעמען נאך מעהר פלען אין זי
געזעכטקייט, דאס, אזוי ווי מיר פיהלען
צו זיין צו שוין באזונדערס, "פער", מאקי ווי
שן אמא-גלויבער קריסט, וועלען מיר אי
בערגעבען די עטליכע פונקטען פון אויך
ברוך אין קורצען: ערשטענס, זיט איהר

זיך מודה צו זיין שלע 37, און איהר פאר
לשם זיך אויף אונזער ווייז, ווי מיר וועלען
פסקענען, אז איהר זיט צו שלע פאר אויך
שטאק, זיט איהר וויליג שטענדיג אויך
פלען ש אינגערע, דאס איז זעהר שערן
פון אויך, ליבער שטענדיג, שבער איהר קענט
זיין דאזיג, מיר וועלען אויך נישט הייסען
שטאק שוין נאכדרייט, מיר דאס געמערט שוין
זיין פקעל יא הערן איז פאר אונז נישט צו
שלע, מיר ווי קענט איהר עס זיין? די פראגע
איז שבער, וואס דענקען ווערן דעם אויך
פאליטש און אויך ווייזן, פאר ווערן די
אונזער איז ש העלפט פון דער פלאטשערס,
זיבער איז דער אונזערשע צווישען 18 און
37 נישט קלענער, ווי צווישען 37 און 74 —
איהר קענט דאס רעכענען, קענט איהר עס
אויס'שטענען, וואס שטענדיג איהר אויך
פונקט דאס געמערט וואלט לויט געקענט
איבערגעבען אוינעם פון ווייזע שקלשען צו
נאכדרייטען ריקערען, צייגט עס, אז איהר
האט נישט גאנץ גוט באגריפען אונזער "שטאק"
ארגומענט און דער אנגעלעגענהייט, שטעק
דאס, וואס געמערט האט מיר געהאט זיך
צו פארשטען אויף אוינעם פון ווייזע, "שקלש"
פון, ווייל ער האט מיר געהאט, אז ווייז
ליבער ריקערען קען נאך דורכשטעלן, בש"כ
ווייזט קלער, אז דער גייסט פון דער א. ס.
און ל. איז ווירקליך ש גאנץ נויט, און דאס,
וואס איהר זאגט, אז מיר האבען געזאגט,
דאס די געשטעקט קאנווענשאן פון דער אינ-
טערנאציאנאל וועט זיין געגען אויך, איז דאס
שטאט נישט אמא, מיר ווייזען נישט, און פאר
נאכדרייט זיך נישט צו ווייזען, וואס די שטע
לונג פון דער קאנווענשאן וועט זיין, וואס
מיר האבען יא געזאגט, אז ווערן דעם וועט
די קאנווענשאן דארפן ענטשטעלן, זי איז
נאך שער געגען אויך און אויך שטענדיג,
נאך שו וואס מיר ווילן דאס אינעם זאגן,
נאכדרייט, ווי מיר האבען איבערגעלייגט, "אוי-
ער" שטיקל אין "ליבערשטער" איבער די-
זער פראגע, איהר פיל שטעלע מיינונגען,
מיט שוין פארבייגעשקייט געגען די א. ס. ל.
האט נישט געזעהן זיך לעזן אויסוועלען
שלע דעלעגאט צו דער קאנווענשאן פון דער א.
ס. שוין ל. עס וואלט געווען זעהר עה-ליך
פון אויך, ווען דאן, ווען מען האט אויך פאר-
געשטענען שלע דעלעגאט צו דער קאנווענשאן,
צו ערקלערען אויך געזעהן אין געדאג-
קען, וואס איהר האט צו דער קערענשטאט,
וועלכע איז, לויט אויך מיינונג, די קער-
שטאט פון אויך טענען, פון אויך ווילען, פון
אויך קאס, וועלכער געהאט אונזער דעם נאכט
נאכדרייט, ווען אויך האט שוין מיינונג ווע-
גען דער א. ס. שוין ל. האט ער דאס קיין
פלען נישט צו שלע דעלעגאט און נישט שלע
טעמבער, וואס אנבאנדענע אויך שטע-
לענדיש פאר ש דעכאטע מיט שלעזינגער',
קענען מיר אויך גענויט זאגן, אדרייט,
ווענדעט זיך צו איהם פערזענליך, און אזוי
ווי אויך ענגליש איז שוין קאנטינענט, שוין
אמא-ליבערשטער, און שלעזינגער'ס ענגליש
שוין אינבאנדער, און אזוי ווי אויך לשנא-
לויט קענען שטענען ש גוטע ענגליש, מיט
וועלכען, ווי עס שיינט, איהר שטענדיג אזוי,
קען דאס שטאק אמאל געשטעל זיין, אז ביי
אויך וואלט איהר שרייבערעס שלע פולע
זאגן, אדרייט, ווענדעט זיך צו איהם, אשכ
וועט ער אויך פארשלאגן געהען אין שני
באשרעכט.

קלאק אפערירטארס יוניאן לאקאל 1

א. ל. ג. ו. י.
אויספערקאמא

רעגערע סעקשאן מיטינגען

וועלען אפגעהאלטען ווערן

מאנטאג אבענד, 8טען אונטער, 7 אחר אבענד

אין פאלגענדע האללס:

דאן מאן: — קלינטאן האל, 151 קלינטאן סטריט.

הארלעם: — 62 איסט 106טע סטריט.

בראנקס — דוואיש סענעטער, פולמאן עוועניו און 151טע סט.

בראנזוויל — לייכער לייסעאום, 229 סעקמאן סטריט.

זעהר וויכטיגע טרייד יוניאן פראגען וועלען ביי דייע מיטינגען אויס-
גענומען און פארהאנדעלט ווערן. עס איז די פליכט פון יעדען מעמבער
בייצואוואהנען דייע מיטינגען.

ספעשעל גאמס:

ברידער, מיר ווילען אייך באקאנט מאכען מיט א פונקט פון אונזער
קאנסטיטושאן וואס וועט יעצט שטרענג דורכגעפיהרט ווערן און דאס
איז אז יעדער מעמבער וואס איז שולדיג 9 מאנאטען דיום ווערט אומא-
מאטיש אויסגעשלאסען פון דער יוניאן. עס איז דארום נויטווענדיג אז
אלע מעמבערס זאלען גוט מאכען זייערע ביכלאך זאנסט וועלען זיי מוען
אריינקומען אלס נייע מעמבערס.

מיט גרום,

די עקזעקוטיוו קאמיטע פון לאקאל 1

ב. קאפלאן טשערמאן. בערנארד שעהן, מענעדזשער-סעק.

קלאק און סקוירט פרעסערס יוניאן

לאקאל 35

רעגערע סעקשאן מיטינגען

וועלען אפגעהאלטען ווערן אין פאלגענדע פלעצער:

סעקשאן, "איי" — מאנטאג, דעם 8טען אונטער, אום 8 אחר
אווענד, אין "פארווערטס" האל.

סעקשאן בראנקס — אין לאנדאן קאסינג, 3875 דריטע עוו.,
מאנטאג, דעם 8טען אונטער.

אלע מעמבערס זיינען אויפגעפאדערט צו קומען צו די מיטינגען.

דזש. ברעסלאוו, מענעדזשער.

האט איהר קרובים אין יוראפ?

אונזערע לעזער ווייסען געוויס, די
שוועריקייטען פון אריבערשיקען געלט
צו די קרובים אין יוראפ. פילע האבען
אדאמי געשיקט געלט נישט דורך פארטרוי-
ליכע פערזאנען. מאנכע ווידער האבען
געהאט שוועריגקייטען, נישט וויסענדיג ווי
אנצונעהן מיט'ן אריבערשיקען דאס געלט,
אדער ווי אנצונעהן מיט'ן אריבערשיקען
צו זייערע פריינד שוועריקייטען אדער אנ-
דערע הילף, און זיי האבען געוויס געהאט
דערביי א סך אומאננעמעליכקייטען. און
א סך פון זייער געלט וואס זיי האבען גע-
שיקט איז געוויס פארלארען געבאנען.
אין דעם קאנען מיר אונזערע לעזער
א סך ארויסהעלפען. די יעניגע וואס ווע-
לען אויספילען זייער נאמען און אדרעס
דא אונטער, און וועלען אונז דאס צושי-
קען, וועלען באקומען צוגעשיקט פריי, א
פאמפלעט אין אידיש, וואס וועט אייך
געבען פולע אינפארמאציע וועגען דער
נאנצער אנגעלעגענהייט. מיר האבען א
באשריינקטע צאהל קאפיעס און די וואס
וועלען גלייך שרייבען, וועלען זיין רי-
ערשטע דעם פאמפלעט צו באקומען.

צו די גערעכטיגקייט:

זייט אזוי גוט און שיקט מיר פריי אפאפיע פון דעם פאמפלעט, ווי אזוי צו
העלפען מינע קרובים אין יוראפ.

נאמען — — — — —

אדרעס — — — — —

קלאק אפערירטארס יוניאן לאקאל 1

אויספערקאמא

לויט דעם באשלוס פון דער עקזעקוטיוו בארד איז יע-
דער מעמבער פארשליכטעט צו זעהן ארויסצוגעבען וואס
מעהר מעמבערס אין די שעפער און אויספאסען אז קיינע
אווערטיים זאלען נישט געארבייט ווערן סידען אלע מאשי-
נען ווערן באזעצט.

די יעניגע, וועלכע וועלען איבערטרעטען דיווען געזעץ
וועלען גערופען ווערן צו אונזער גרווענס קאמיטע און
זעהר שטרענג שטראפירט ווערן.

ביי ארדער די

עקזעקוטיוו בארד פון לאקאל 1

בערנארד שעהן, מענעדזשער-סעקרעטער.

בארנעם ל. בעקער

אפמאמעטריס און אפמאטע

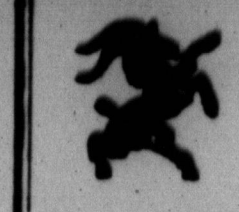
218 East Broadway
1709 Fifth Ave., Brooklyn

100 Lenox Avenue
685 Prospect Ave., Bronx

אין קהל'ס בעד'רים.

(שלוס פון זייט 11.)
ווע. אבער דאך איז מען צופרידען.
וואס ווייטער פארלירט זיך די מרח
שחורה, וואס די פאנעלע האט איבערגע
לאזט... דער עולם ווערט אויסגעוואר
טערט, וואס אמאל אלץ מעהר נאט אויפ
געלענט; מען זעהט באשיינענדיק, פון
אידען ווילען לאכען, מען זוכט א וויי
און עס דארף נישט נאך ווין א רעכטער
וויי, א "לינקער" איז נאך בעסער... און
באלד העלפט נאט, אין א ווינקל ערנעץ
ברענט אים א געלעכטער.
— פון וואס לאכט מען דאס? —
ווערט פון אלע ווייטען געפרענט. פון מען
לאכט, מסתמא איז עס דאך פון א נר
טער זאך, נא וויל טאקע זייערער הערען
און אויך האבען הנאה, געפינט זיך אוי
נער, וועלכער נישט איבער די דאך-פאטש
טען.
— מען לאכט דאס? פון א מיט
טיק.
— וואס פאר א מיטטיק?
— אזוי ווי יעצט איז פאנסטערלאך,
נעהמט יענער מיט ברייטקייט דער
צעהלען, — האט נעבאך א יונגעראמ
ניט נאט געזעהן...
— נא?
— און האט געקיצעלט זיין אייגענע
פלוניט'מע...
ווערט דא אויך א געלעכטער.
דאס איז אבער נאך נישט אלעס —
פאנסטערלאך דער פאנסטערלאך —
זי, די אידענע, האט אויך געלאכט א
טעות נעבאך.
— מיט וואס? — ווערט מען ווי
דער נייער.
— די אידענע, פארשטעהט איהר
מיד, — ציהט דער "פאנסטערלאך" ווין
היסטאריע — האט זיך דערביי חת'ער
דינ צולאכט און איהם, דעם מאן, נער
שענקט א קאקעטישע קללה, אזוי ווי מען
ניט א גורבא...
— נא, איז וואס? — פארשטעהט
דער עולם נאך נישט.
און זי האט, פארשטעהט איהר
נעהמט, א האט, אז זי האט נעבאך
געמינט, אז דאס קיצעלט זי א פרעם
דער... פארטייטשט יענער בעסער —
זי האט געזאגט: "אז דער טייפל זאל
אייך" פאקען, "איהר" סמור איינער...
און מען לאכט ווידער.
און אויבען צווישען די וואלענע
שפאצירט זיך שטיל די לבנה, קוקט גוט
מוטיג ארויסער אויף די ארבעט מענשען
קינדער, וועלכע, ווי די נביים, נב'ענען
אין דער טונקעלהייט עטליכע פרעהליכע
מינוטען פון דעם הארמען, טרוקענעם,
שווערען לעבען — קוקט ארויסער און
שמייכלעט...

ארגאניזאצאנס ארבייט ביי ד
ווייט און דעסמאכער
(שלוס פון זייט 1.)
די טאקיינ, העמסטטישניג און פלימינג
זאל געשיקט ווערן אויף זיין געזעצער צו
זאמען מיט דעם בריק שיקען מיר אייך א
ליסט מיט יוניאן-שעפער פון די אלע דער
מאהומע פאכען, וועט איהר לייכט קאנען
וויסען, צי אייער פירמע שיקט די ארבייט
אין א יוניאן-שאפ אדער נישט. אויב נישט,
זייט אהר געבעטען דאס באלד לאזען וויי
סען אין אפוס פון אונזער יוניאן, וועלען
מיר שוין דאס איבערנעמען, דאס וואס
עס איז נויטיג, אז די פירמע זאל ווייך
שאפ.
פאסט אויך אויף צי אייער פירמע אר
בייט פאר יוניאן-דושיאכערס, און אויב די
ארבייט אין דעם שאפ ווערט געשיקט פון
יוניאן-קאמטערס.
מיט ברודערליכען גרוס,
דושיאכער באטארד פון די ווייט
און דעסמאכער יוניאן,
דוש. האלפערין, דוש. מענערשער,
י. האכמאן, מען. אי. דעפארט.
עס איז צו האפען, אז די טשערלייט און
די טשערלייט פון די ווייט און דעס
שעפער וועלען ווירקליך טאן זייער פליכט
און וועלען מיטהעלען די באשאפטע פון
דער יוניאן אין דער הינזיכט. זאלען די
טשערלייט קאפערירען מיט דער יוניאן,
אז אלע טיילען פון די גארמענטס, וואס
ווערען געמאכט אין די שעפער זאל נישט
מאכט ווערען נאך פון יוניאן-לייט. דאס
וועט שמאקען די רייהען פון יעדען טייל
פון דער יוניאן און וועט מיט דער צייט
זיכער ברענגען גוטע רעזולטאטען די נאנץ
צע מיטגלידערשאפט פון אלע לאקאלס אין
דעם דושיאכער באטארד.

די היסטארישע שטעדטעל פלימוטה

דען מיט די נעמען פון די פאמאזשירען
פון דער "מייפלאוער", ווארפען זיך אין
די אויגען גאנץ אלטע היילענע און צוויי
שטאקען היילער, מיט גאנץ ברייטע און
טיפע, "פארטייטש" און מיט קליינע פענ
סטער און פלייטשען שייבעלאך. די
מייסטע פון דיעזע היילער, וועלכע זיינען
געבויט געווארען מיט צוויי הונדערט
יאָהר אָדער מיט צוויי און פופציג יאָהר
צוריק, זיינען צוליב דעם גרויסען יום
טוב אפגעפארבט געווארען און זעהען
אויס ווי ניי. אבער די אייגענטימער פון
די איבעריגע פארציטיגע היילער, אין
וועלכע עס געפינען זיך רעכטאָנען,
קאפּעס, טהייערלייזער, צוקערניס און
אנדערע נאָשערייִפלעכער, האָבען באַ
שלאָסען צו לאָזען זיי ווי זיי זיינען אונ
געפארבט, אין דער האָפּנונג, ווייזט אויס,
אז די טויזענדער געסט וועלען בעסער
פאטראנירען א ביזנעס, וואס געפינט
זיך אין אן אלטער, טונקעלער "קאלאניא"
לער" הויז איידער אין א ווייס געפארב
טער אדער אין א מאָדערנער געמיינעטער
געביידע.
דאָס ערשטע, וואס יעדער באזוכער
אין פלימוטה געהט זעהן איז, דעם
וועלט באריהמטען "פלימוטה ראק",
פון וועלכען די אמעריקאנער געבאָרענע
יענקים זייערען מיט גרויס עהפּורבט,
און וועלכער ווערט גאנץ אָפּט פון פּאָלי
טישענס אויסגענוצט צו ערוועקען פאט
ריאָטישע געפיהלען ביי די מאסען. דאָס
איז דער פעלדזשיטשין, אויף וועלכען די
פילגרימס פון דער "מייפלאוער" האָבען
דעם 21סטן דעצעמבער, 1620, באטראַ
טען דעם באָרען פון זייער נייע הייב.
דער פּלאַץ, וואו דער שטיין ליגט איצט,
אומגעפער פופציג פוס ווייט פון ים,
איז איצט מעהר ווי אלע מאָל די אמת'ע
כעקא פון די אינטעליגענטערע אמע
ריקאנער און פון סטודענטען פון אמערי
קאנער געשיכטע. לעבען "ראק" זעהט
מען איצט טויזענטער און טויזענדער
מענשען קומען און גיבען א קוק, מאנכע
עטליכע מינוט און מאנכע לענגער אויפ'ן
שטיין, באטראכטען איהם ערנסט און גע
הען אוועק מיט די זעלבע געפיהלען ווי א
רעליגיעזער מענש פארלאזט עפעס א
הייליגען פּלאַץ און אזוי ווי ער וואלט
שוין אָפּגעטאָן זיין פליכט צו נאָט און צו
זיין געוויסען.
דער הייליגער, "פלימוטה ראק" איז
א געוועהנליכער שטיין אומגעפער
הונדערט צאָהל ביי פופציג, אין מיטען
דורכגעשפּאַלטען, מיט מיר איינגעקרייז
טע ציפערען "1620". האָבענדיג באַ
טראכט דעם אמעריקאנעם הייליגסטם
פאר א פאָר מינוט, בין איך צוגעגאנגען
צום ברעג זעהן די שיה, "מייפלאוער" (א
נאכגעמאכטע קאפּיע פון דער אריגינע
לער), קוקענדיג אזוי אויף דער קליינער
געל געפארבטער פארציטיגער זענעל
שיה, האָט זיך מיר פאָרגעשטעלט די
בילד פון די הונדערט פיאָנענער מיט זייע
רע פרויען און קינדער, ווי זיי געהען
ארויס פון שיה אין בייסענדיגען פראַכט,
נעמענדיג זיך צו די העק און האקען אים
בויער צו בויען הייזער פאר זיך; ווי
נאכהער א העלפט פון זיי שטארבען אויס
פון אן עפידעמיע און ווי די איבעריגע
ליידען הונגען און שרעק פאר א האַלב
ווילדע אינדיאנער, אלץ, כדי אויפצו
בריען א לאנד פון פאליטישע פרייהייט
און רעליגיעזע טעלעראנץ; און ווי דיעזע
פארהארגעטע לאנד" איז מיט דריי הונד
דערט יאָהר שפעטער פארוואנדעלט גע
ווארען אין א לאנד פון ראקעפעלעס,
מארגאנס, גערוס און פאלמערס מיט סא
זענטער נאָבעלע נשמות שטאכטענדיג
אין די פינסטערע טורמעס פאר זייערע
פאליטישע איבערצייגונגען, און ווי די
אוראיניקלאך פון די מארטירער פון
קאפּט פאר רעליגיעזע טעלעראנץ פאָר
שפּרייטען נעצען פון מיסיאָנעריסקע היר
זער נישט נאָך אין די "אונציווילירטע"
לענדער נאָך אויך דא אין אמעריקא צווי
שען אידען, אימאליענער, פאליאלען,
בולגאנער, אוקראינער, גריכען, טערקען
און אנדערע נאציאנאליטעטען וועמעס
מיטגלידער זיינען ערצויגען געווארען אין
אן אנדער רעליגיע, ווי די אין וועלכע עס
גלויבען די עכטע אמעריקאנער; און
נאך אנדערע מאָדענע געדאנקען זיינען מיר
אריין אין קאפּ. פלוצלונג האָב איך דער
הערט דעם, "לאנד" וואס פוהרט געסט
וויזען די היסטארישע פלעצער, איינס
שרייען: טו די "באָרדעל הילל", די סע
מעטערע, וואו עס ליגען די קערפערס פון
די פיאָנענער. אויסער דעם וואס די סע
מעטערי איז שוין אלט דריי הונדערט יאָהר
צויכענט זי זיך אויס מיט די זאנערבארע
קאמישע און ריהערדע אויפשריפטען אויף
די אלטע דורכגעשפּאַלטענע מצבות אין
גענישען און העברעאיש. אבער, ווענען
דעם און ווענען דעם "אלימערסטאנטען
פלימוטה מוזעאם — א צווייטען מאָל,

תבואה וואס די קאלאניסטען האָבען מיט
שווערע מיה אָנגעזאמלט און אָהן וועלכע
זיי וואלטען אלע אויסגעגענגען פון הונד
גער, און צו דערזעלבער צייט האָט זיך
ניט ווייט פון פלימוטה צווישען די אינדי
אנער באזעצט איינער א מיר, מאָרטאָן,
וועלכער, אויסער דעם וואס ער האָט נישט
פיהרט אן אויסגעלאָסענעם לעבען, האָט
פארקויפט די אינדיאנער ביקסען, מיט
וועלכע זיי האָבען שטראָרויזערט די פלי
מוטהער און די אלע אנדערע נייע צוגעקור
מענע אימיגראנטען פון ענגלאנד, וועלכע
האָבען זיך באזעצט לעבען פלימוטה.
קורץ, די אינטרוגאנטען, די "פאר",
טיקאדאס" האָבען אויסגעפיהרט זייערס
דער קאמוניסטישער לעבען אין פלימוטה
אין אפגעבראָכען געווארען, יעדער קאָ
לאָניסט האָט געקראנען א שטיקל לאנד,
וועלכע ער האָט אליין מיט זיין פאקט
ליע געמוזט מאַרבייטען און זיך געמוזט
באנוגענען מיט דעם, וואס ער האָט פון
דעם געקאנט ארויסקריגען, און מאנכע
קאלאניסטען האָבען אינגאנצען פאר
לאזען פלימוטה. באלד נאך דעם פאר
גאנצערטלייזונג, דערזעהט דער היסטא
ריקער קארפּענטער, האָט מען שוין גע
זעהן פרויען מיט זייענדיגער לעבען זיך
ארייטענדיג אויף די פעלדער — עט
וואס, וואס אונטערען קאמוניסטישען
רעזשים איז באטראכט געווארען פאר א
גרויסען פארברעכען).
לעזענדיג ווענען די אויבענדערמאָנ
טע פאקטען און ווענען דעם לעבען פון
די "סעפאראטיסטען", ווי מ'האָט גער
פען די וואס האָבען זיך אפגעטיילט פון
דער ענגלישער קירכע, אין דער שטאָרט
ליידען, האָלאַנד, וואו זיי האָבען געקאנט
רעליגיאָנס פרייהייט, און ווענען די גרוי
סע צרות וואס די דערמאָנטע ערשטע
הונדערט פיאָנענער האָבען געליטען, איי
דער זיי האָבען דערנאָכט פלימוטה אין
שטארקען בייסענדיגען פראַכט און ווי אין
א פאָר מאַנאטען ארום טיינען א העלפט
פון זיי אויסגעשטארבען פון טיפּוס און
די איבעריגע זיינען געווען אין געפאהר
אומצוקומען פון הונדערט און קעלט, און
ווענען אנדערע טראַגישע צופעלע, וואס
זיי האָבען געהאט דעם ערשטע יאָהר אין
זייער נייער היים, וואו זיי האָבען געזוכט
פאליטישע און רעליגיעזע פרייהייט, בין
איך שטארק באהערשט געווארען פון
דעם באגעהר צו באזוכען פלימוטה.

די קליינע שטעדטעל פלימוטה, מאסס,
אונגעפער פערציג מייל ווייט פון באָס
טאָן, איז פאר די לעצטע עטליכע וואָכען,
קען מען זאגען, דער לעבעדיגסטער פּלאַץ
אין גאנץ אמעריקא. דעם 21סטן דע
צעמבער פון פארגאנגענעם יאָהר איז נישט
וואָרען דריי הונדערט יאָהר זינט עס איז
דאָרט אָנגעקומען די "מייפלאוער" מיט
די ערשטע הונדערט אימיגראנטען, אדער
די "פילגרימס", ווי מ'האָט זיי דאן גע
רופען, וועלכע זיינען אין ענגלאנד איז
ברחמנו'דיג פארגאנגען געווארען פון
רעגירונג פאר זייער אפרייטען זיך פון
דער שטאָרט קירכע, און וועלכע, מיט
זייער באזעצען זיך אין פלימוטה, האָבען
פראַקטיש אויסגעטראַטען דעם וועג פאר
דער ריזיגער אימיגראציע אין די ניו ענג
לאַנד שטאָטען, און די פערעראלע רע
גירונג, צוזאמען מיט דער סטויס רעגיר
רונג פון מאַסאָטשעטס, האָבען באשלאָ
סען צו פיייערען דיעזע גרויסע היסטארישע
פאסירונג מיט גרויס פאָרד און "פאדו"ש
ענטס", פאר וועלכע זיי האָבען אסיגנירט
גרויסע סומען געלט. אבער אזוי ווי דער
צעמבער פאָרמאָנט איז נישט קיין נינסטיגע
צייט פאר דרויסענדיגע שמחות, האָט
מען די פיייערונג אָפּגעלייגט אויף די צוויי
הייסע זומער מאַנאטען דושיאך און אוי
גוסט. און די שטעדטעל איז בוכשטענליך
געפאקט מיט צעהנדליגע ענטזענדע ליב
האַבער פון אמעריקאנער טראַדיציעס און
סטודענטען פון אמעריקאנער געשיכטע,
וועלכע קומען פון אלע ווינקלעך פון
לאַנד.
צו דער געלענעהייט פון דעם דריי
הונדערט יעהריגען יובילעאום פון דיעזער
וויכטיגער היסטארישער פאסירונג זיינען
לעצטענס ערשינען נייע ווערק איבער דער
געשיכטע פון פלימוטה, פון וועלכע מיר
דערזענען זיך העכסט אינטערעסאנטע
פאקטען פון דעם לעבען פון די פילגרימס
אין פלימוט — פאקטען וועלכע ווערען אב
סאָלט אינגאנצערט פון אלע אמעריקאנער
געשיכטס שרייבער, איינשליסענדיג אויך
דעם באריהמטען אמעריקאנער היסטארי
קער דושיאך פיסק. פון די נאָך וואס ער
שיינעט היסטאריעס פון פלימוטה דער
וויסען מיר זיך, צום ביישפּיל, אז די ערש
טע דריי יאָהר האָבען די פיאָנענער אין
פלימוטה געפיהרט א קאמוניסטישע לע
בען: יעדער מיטגליד פון דער געמיינדע
האָט געארבייט וויפיל ער האָט געקענט
און גענומען וויפיל ער האָט געדארפט;
אלעס האָט געהערט צו דער געמיינדע —
שט געווען ביי זיי קיין "מיי" אין "דיין".
אָבער דער טראַגישער קעניג פון ענג
לאַנד, וועלכער איז געווען גוטאין כעס
אויף די פלימוטהער אימיגראנטען פאר
זייער אפרייטען זיך פון זיין האַלב קאָ
טוויש און האַלב פּיריטאנישע קירכע,
איז נאך מעהר אויפגעבראכט געוואָרען,
ווען ער האָט זיך דערוואוסט, אז זיינע
וויידערשפעניגע אונטערטאנער פיהרען נאָך
א קאמוניסטישען לעבען אין דער נייער
לאַנד. עטוואָס, וואָס האָט איהם נאָך
ניט געשמעקט, און אויך נישט די דאמאָלס
דינע ענגלישע קאפיטאליסטען — און ער
האָט באטירליך באלד אָנגעווענדעט פאר
שידענע מיטלען צו צושטערען דעם קאָ
מוניסטישען סיסטעם אין פלימוטה. צו
ערשט האָט דער קעניג אריינגעשיקט די
פלימוטהער איינוואוינער א גלח, מיט'ן
נאָמען באָרדעל מיט א באפעל צוריק
ארויפצוצווינגען אונטער זייערעם גלויבען פון
דער ענגלישער אפיציעלער קירכע. אָבער
דער גלח, זייענדיג אליין און דריי טויזענד
מייל ווייט פון דער מעכטיגער מוטער
לאַנד, האָט נישט געהאט דעם מוט און די
מאכט אויסצופיהרען דעם קעניג'ס באַ
פעל, און אפזייענדיג מיט די קאלאניס
טען אונטענפעהר א גאנצען יאָהר איז ער
אוועקגעפאָהרען, נישט אנטדעקנדיג די
פלימוטהער דעם צוועק פון זיין קומען.
א קורצע צייט שפעטער זיינען אין
פלימוטה אָנגעקומען א צעהנדליג שלוחים
אונטער דער פיהרערשאפט פון צוויי באַ
ריהמטע אינטריגאנטען לא פאָרד און
גולדעם, וועלכע האָבען זיך באזעצט אין
דער קאלאניע, אָבער זיי האָבען זיך נישט
אָנגעשלאָסען אן דער קאלאניע, און דער
פאר האָט מען זיי גערופען "פארטיקור
לאַרס". דיעזע, "פארטיקורלאַרס" זיינען
גאטירליך געקומען קיין פלימוטה מיט'ן
צוועק צו רואינירען דעם נייסטיגען און
צאָנאָמישען לעבען פון די קאלאניסטען,
אויב מ'וועט זיי מיט גוטען ניט קאנען
איינזיידען אויפגעבען זייער קאמוניס
טישען לעבען. ציערישט האָבען דיעזע
"פארטיקורלאַרס" פארפיהרט מ'אוס'ע אינ
טרינעס צווישען די מיטגלידער פון דער
געמיינדע, וואָס האָבען פארוואנדט ביר
טענע צאנערירען צווישען זיי; נאכהער
האָבען די אינטריגאנטען אונטערגעצונדען
א הויז נישט ווייט פון שיינער, וואָס האָט
שיער, שיער פארניכטעט די גאנצע ביסל

דער געקסטער דושיאכער קאנפערענץ
דער געקסטער דושיאכער קאנפערענץ
פון די עדיקוישטעל קאמיטעט פון אלע
אימערנאציאנאלע לאקאלס איז ניו יארק
וועט אָפּגעהאלטען ווערען דעם 18טן חשוון, 5701

די לאקאלע פון דעה אינטערנעשאנאל און זייערע אדרעסען

צו די סטודענטען פון יוניא
ענטערס און פון ארבייטער
אניווערסיטעט.

אלע אונזערע סטודענטען וועלען
גענוסן פון זייערע וואונדערלעכע
געבעטען אונז צו שיקען זייערע
זייערע. די שטודענטען וועלען
ווערען אין אים פון עדיקאטאריע
פארשטעלען, 31 יוניאן סקווער, ניו יארק.

126. לידיעס טיילארס יוניאן —
העמלשטאט, ניו יארק, קאנ.
127. קלאוממייקערס יוניאן —
פערין סט., סטעטשער, קאנ.
128. ראבער ווארקערס יוניאן —
פלימוט סט., קוויבס, מאס.
129. ריינקאמט מייקערס יוניאן —
בערלין סט., פארשטעלען, קאנ.
130. לידיעס נארמענט קלירקס יוניאן,
228 סטעטשער, ניו י.
131. ריינקאמט נארמענט סטילעס,
לייט יוניאן — 175 אים בראדוויי,
ניו י.
132. קלאוממייקערס יוניאן —
126 ו. 20 סטעטשער, ניו י.

- ליידיעס' ענד מיטעס' אפרייטערס,
1. 288 סטעטשער, ניו יארק.
2. מילאנעזער קלאוממייקערס,
ס. 8 סטעטשער, פילדעלפיה, פא.
3. לידיעס טיילארס און סעמפל-
מייקערס — 726 לעקסינגטאן עוו,
ניו יארק.
4. קלאוממייקערס יוניאן — 1028 א.
באלטימאר סט., באלטימאר, מא.
5. קלאוממייקערס יוניאן — 1815 ו.
דיוויזשן סט., שיקאגא, איל.
6. עמבראידערי ווארקערס — 394 א.
150 סטעטשער, ניו יארק.
7. ריינקאמט מייקערס יוניאן — 38
קאווועי סט., באסטאן, מאס.
8. לידיעס נארמענט ווארקערס —
411 פילען בלדג, סאן פראנציסקא,
קאלי.
9. קלאומ און סוט טיילארס — 228
סטעטשער, ניו יארק.
10. אמאלנאמייטער נארמענט קאמערס,
7 וועסט 21 סטעטשער, ניו יארק.
11. קלאוממייקערס יוניאן — 210 סטע-
טשער, ברוקלין.
12. פערעסערס יוניאן — 724 וואשינג-
טאן סט., באסטאן, מאס.
13. קלאוממייקערס יוניאן — 87 פרינס
סרור סט., א. סטעטשער, קענעדע.
14. קלאוממייקערס יוניאן — 84 בע-
ווערלי סט., פארשטעלען, קענעדע.
15. וויסטמייקערס יוניאן — 88 נ.
11 סטעטשער, פילדעלפיה, פא.
16. קאמערס יוניאן — פראווינאל ביל-
דינג, רום 9, 11 סטעטשער, פערנקלין
עווס, סט. לואיז, מא.
17. ריפערמייקערס יוניאן — 117 סטע-
טשער, ניו יארק.
18. קלאומ און סוט פערעסערס — 1815
ו. דיוויזשן סט., שיקאגא, איל.
19. קלאומ קאמערס יוניאן — 1406
קלאק סט., סטעטשער, קענעדע.
20. וואטערפרוק נארמענט ווארקערס,
22 ו. 17 סטעטשער, ניו יארק.
21. לידיעס טיילארס — 103 סטעטשער-
טשער, ניו יארק, ניו י.
22. סקירטמייקערס יוניאן — 231 א.
14 סטעטשער, ניו יארק.
23. סקירטמייקערס יוניאן — 724 ווא-
שינגטאן סט., באסטאן, מאס.
24. וויסטמייקערס יוניאן — 16 ו.
21 סטעטשער, ניו יארק.
25. קלאוממייקערס יוניאן — 805 סו-
פיריאר בילדינג, קליולאנד, א.
26. סקירט מייקערס יוניאן — 305 סו-
פיריאר בילדינג, קליולאנד, א.
27. לידיעס טיילארס יוניאן — 273
דוועקסאן סט., סטעטשער, ווא.
28. קלאוממייקערס יוניאן — 305
סופיריאר בילדינג, קליולאנד, א.
29. קאמערס יוניאן — 311 אדד פער-
לס בילדינג, סינסניקעט, א.
30. קארטעס ווארקערס יוניאן — 400
ווארנער בילדינג, ברידזשפארט, קאנ.
31. קארטעס קאמערס יוניאן — 237
קעמפל עוו, ברידזשפארט, קאנ.
32. פערעסערס יוניאן — 228 סטעטשער-
טשער, ניו יארק.
33. לידיעס טיילארס ענד דרעס מיר-
קערס — 191 סטעטשער, סט. ראקס
בורי, מאס.
34. פערעסערס יוניאן — 305 סופיריאר
בילדינג, קליולאנד, א.
35. קארטעס קאמערס יוניאן — 285
גרינוויטש עוו, ניו הייווען, קאנ.
36. קימאנא ווארקערס יוניאן — 22
ו. 17 סטעטשער, ניו י.
37. קלאומ און סוט קאמערס יוניאן —
305 סופיריאר בילדינג, קליולאנד, א.
38. וואייט גורם ווארקערס — 40 חער
ריסאן סט., וואוסטער, מאס.
39. קארטעס ווארקערס און נ. י. —
יוניאמער דעזיגנערס און לידיעס
ווער — 36 ו. 33 סטעטשער, ניו י.
40. פערטמייקערס ווארקערס יוניאן —
105 ו. 25 סטעטשער, ניו י.
41. איטאליען קלאוממייקערס — 281
א. 14 סטעטשער, ניו י.
42. וויסטמייקערס יוניאן — 910 ווא-
שינגטאן סט., באסטאן, מאס.
43. מילאנעזער דרעסמייקערס יוניאן,
22 ו. 17 סטעטשער, ניו י.
44. לידיעס נארמענט ווארקערס יוני-
אן — 188 ס. סטעטשער, ניו י.
45. קארטעס טיילארס יוניאן — 3147
נאדעו סט., פילדעלפיה, פא.
46. ריינקאמט מייקערס יוניאן — 1145
בליי אילאנד עוו, רום 12, שיקאגא,
איל.
47. קלאוממייקערס יוניאן — 724 ווא-
שינגטאן סט., באסטאן, מאס.
48. וויסט און באמאנעמאל מייקערס,
80 א. 10 סטעטשער, ניו י.
49. קלאומ און סוט פערעסערס יוניאן —
37 פרינס סרור סט., א. סטעטשער,
קענעדע.

Happiness For Every Home

קויפט אייער וויקטוראל
דירעקט פון
סאול בירנס
נאכשטענדיגע שטעטע אינסטרומענטען,
וועלכע גיבען ארויס א קלארע שון
פרייע שטימע, אויסגעשטעלט פון
די לעצטע פאמאטירטע אויסגעשטעלט
רונדע, פאר דעם פרייע פון 100
אין עס א זעלבע מעיאה. נאך פער
אין עס דורך אונזער שטער

סאפטישעל אפער עזעס!
וויקטוראל, סאנאר
גראמאפאן, פאמעה

סאנאר — \$100.
וויקטוראל — \$100.
אויסוואהל פון רעקארדס \$10
צוזאמען — \$110

\$5
מיט
בלויז

אינצאהלען
דאס איבעריגע אין לייכטע,
מאנאטליכע אבזעהלונגען.
אונזערע סטילס \$25 ביו \$1500
מיר האבען צופרייע צו אייד, מיר
פערלענען קיין נאכשטע שטער רע-
פערעסערס.

VICTROLA — \$100.
P A T H E — \$100.
COLUMBIA — \$100.

SAUL BIRNS
STORES OF SATISFACTION

DOWNTOWN	BRONX	Wash. Heights	BROOKLYN
111 סטעטשער עוועניו, ניער זעט סט.	818 וועסטעסטער ניער פראפעקט עוו, סטעטשער.	805 ו. 181 סטעטשער, ס. נאכשטעטע עוו סאנאר בילדינג.	1720 פייסקי עוועניו, ניער אסנאר סט.

אונזערע סטארס זיינען שטעטע יעדע אבער ביו 20 מאד; וועמאט ביו 6 מאד.

דעזיגנערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר
פיעל פערלאנגט!
לייכט צו לערנען און פיעל
נעלד צו פארדינען!
הונדערטע לייטע האבען שוין אויס-
געלערנט אונזערע מעטאדע און יעצט
פערדינען די פיעל נעלד.
נעהמט איצט א קורס
— אין די —
מיטשעל סקול
אין דעזיגנינג פאר פרויען, מיטעס
און קינדערשע קליידער. א קורס
אין מיטשעל סקול מיט א כאל
דינע פאזישן און גרויסע נע-
חעלע.

די מיטשעל סקול און נארמענט
דעזיגנינג, פערטער מייקערס, ניו יארק
און פיינינג פאר פרויען קליידער.
עמבראידע אבער 50 יאהר מיט דעם
נעסטען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיממעטען. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזולטאטען.
פרייע אונטערזיכט אין אידיש. סאנאר און אבער קלאסען.
נומע בעדינגונגען.
פרייע, סעלעקטאריס אבער קומט פאר א פרייען בוסלעס, רעסאנאנטישען
און פולע אויסגעשטעלט.
אבער קלאסען: סאנאר, סימאר און פרייע.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL
912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK
Phone, Stuyvesant 8383
Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

פאר אונזערע אונזערע אדווערטייזער!

סעקארעמער.

הערבלייט

טרייטער פון טלע
לענדער, פארמיין
נינט אייד, און די
וועלט וועט זיין
איינער

בצדקתי החזקתי
ולא ארפה.
(איוב, כ"ו, 6.)
מן מיון נערבתי
קיום חלש איד זיך
שפארק, און וועל
איהר נישט שולמען.

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. III. No. 33.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 12, 1921.

פרייטאג, דעם 12טן אויגוסט, 1921

PRICE 3 CENTS

די 31סטע קאנווענשאן פון קעמפאכער פארבאנד

וונטאן, דעם 7טן אויגוסט האט זיך
געעפנט די 31סטע צוויי יעהרליכע קאנ-
ווענשאן פון דעם קאמפאכער פאר-
באנד, וועלכער שליסט אויך איין די פיר-
לינגער ארבייטער יוניאן.
די היינטיגע קאנווענשאן פון דעם
פארבאנד האט ארויסגעווען ביי די דער-
לעגטען מעהר ענטווארן, ווי אלע מאל.
דאס איז דערפאר, וואס די קאנווענשאן
ווערט אפגעהאלטן אין דער אייגענער
היים פון פארבאנד.
דאס איז צום ערשטן מאל אין דער
געשיכטע פון דעם פארבאנד, וואס די
קאנווענשאן ווערט אפגעהאלטן אין דער
אייגענער היים און די ערשיינונג האט
נישט פארעלט צו מאכען א טיפערן איי-
דרוק אויף אלע קאנווענציעס.
אלאז, די קאנווענשאן ווערט אפג-
עהאלטן אין ניו יארק, אין "העדער וואר-
קער לייסעאום", 210 איסט 56טע סט.
(געוועזענער בעסעהאוזן האל).
די קאנווענשאן איז געעפנט געוואר-
ען מיט א גרויסער, ענטווארפטיגער
פאראמאלונג. אויסער די הויפט-באשט-
טע פון פארבאנד, פרעזידענט זאריסטיק
און סעקרעטער צוקערמאן, איז די פאר-
זאמלונג ארבעטער געווארען פון ריכטער
דושיקאב פונקין און אלדערמאן וואל-
דעם. צווישן די ערשטע צו ארבעטער
די קאנווענשאן האט געזאגט זיין ש. יא-
נאוסקי, דער רעדאקטאר פון די "גערעכ-
טיגקייט", ער איז אבער אויך זיין וואר-
קייט און ער האט נישט געקאנט קר-
מען. די קאנווענשאן וועט נערווערען א
נאנצע וואך.
אונזער אינטערנעשאנאל האט צוגע-
שיקט דער קאנווענשאן די פאלגנדע בא-
ניסונגס-טעלעגראמע:

די אינטערנעשאנאל ליידים
נארמענט-ווארקערס יוניאן שיקט
איהרע הארציגע גרוסען און די בעס-
טע ווינשע צו דער קאנווענשאן פון
די יונייטעד קלאסס האט און קע-
מייקערס פון אמעריקא. די ארגאני-
זירטע קעמפאכער זיינען אימער גע-
ווען אין די פארעשטע רייען פון די
ארבייטער אין דעם לאנד, אין דעם
קאמף פאר בעסערע, מעהר מענטשלי-
כע ארבייטס-באדינגונגען. וואלען
איערע אנשטערענונגען, אין די אינ-
טערעסן פון די ארבייטער אין אייר-
אנדוסטריע, זיין נאך ערפאלגרייכער,
ווי ביז יעצט.
אינטערנעשאנאל ליידים נארמענט
ווארקערס יוניאן
ב. שלעזינגער, פרעזידענט.
אב. באראק, סעק-טעריעט.

א וויכטיגער קאנפערענץ פון די לאקאל עדיוקיי- שאנאל קאמיטעס דעם דאנערשטאג

וואס דייער דעפארטמענט איז אפגען דעם
נאנצען זומער, און דער דעפארטמענט איז
די נאנצע צייט פארנומען מיט שטענ-
(שלום אויף זייט 14.)

משערייט פון די קלאק סקורט און ריפער שעפער.

איהר זייט אויפגעשטערט נישט צו לעזען
קיינעם זיך וועט ערשיינען שוין א
ווערקונג גאר.
די משערייט פון די שעפער ווערען
געבעטען ארויסצוגעבן שטענדיג אין די
שעפער פון די וואס געזען שוין און
האבען נאך נישט קיין פלעז וואו צו ש-
בייטען. לאזט, וויסען איז שוין פון דער
יוניאן, אויב אין אייער שטאדט דער
האבען נאך שטענדיג.
דושיקאב פונקין, סקורט
און ריפער שטענדיג יוניאן.
י. מייזנבערג, דושיקאב פונקין.

אונזער אינטערנעשאנאל רופט א קאנ- פערענץ צו העלפען מאוועט-רוסלאנד

צו דער קאנפערענץ ווערען גערופען די עקזעקוטיווס פון אלע אונזערע
לאקאלע אין גרויס ניו יארק.

פון הילף פאר די הונגער-ליידער אין
רוסלאנד.
דער קאנפערענץ ווערט אפגעהאלטען
מיטוואך אווענט, דעם 10טן אויגוסט,
אין דער צייט ווען די "גערעכטיגקייט"
געהט צום דרוק און די פלעגער און
באשלוסען וואס דער קאנפערענץ וועט
אנגעהמען ווי צו העלפען רוסלאנד ווע-
לען מיר קאנען באריכטען ערשט און
נעקסטען נומער.
אז איז דער אפיציעלער בריוו וואס
פרעזידענט שלעזינגער האט ארויסגע-
שיקט, אין נאמען פון אונזער אינטערנע-
שאנאל, צו אלע עקזעקוטיווס פון די
לאקאלע אין ניו יארק:
די מיליאנען הונגער-ליידער אין
סאוועט-רוסלאנד האבען שטענדיג צום
אמעריקאנער פאלק, דורך טיטשערין און
מאקסיס נארוסי, פאר הילף. דער געשרי-
פאר הילף איז וועהר הארצברעכער און
מען מוז זיך נאך גלייך אפדעקען. די ארביי-
(שלום אויף זייט 16.)

דער געשריפער פון דער סאטוועט
רעגירונג אין רוסלאנד, פאר די מיליאנען
מענטשען דארט, איבער וועמעס קעפ עס
הענגט דער שרעקליכער הונגער, האט
אויפגעווערט די גאנצע וועלט. איבער
רשעל דעם מען איצט, פון העלפען די הונ-
גער-ליידער אין רוסלאנד. אבער איהר
ווייסט דאך, פון רעדען ביז טאן עפעס איז
נאך גאנץ ווייט. מאכען פון די וואס הא-
בען זיך אפגעוועקט, ווי א שטייגער די
אמעריקאנער רעגירונג, וועלען אפריהער
שטעלען רוסלאנד געוויסע באדינגונגען
און אפשר אויך מאכען דערביי געוויסע
שוועריגקייטען, דאס די הילפס-ארבייט
זאל זיך יעדענפאלס פארציהען ווער ווייט
ווי לאנג.
אונזער אינטערנעשאנאל האט דארי-
בער געטאן גאנץ גוט, גלייך איינצורופען
א קאנפערענץ פון אלע עקזעקוטיווס
באקאנט פון אונזערע לאקאלע אין גרויס
ניו יארק, אויף וועלכען עס וועט באלד
אויפגענומען ווערען די פראגע ווי צו ש-
טעלען דעם רוסלאנד.

א סאטוועט-שורינג פירמע וויל דורך קאורט אומזארגען דעם טרייד אנרימענט אין קליולאנד

די פירמע וויל אן אינדזשאנקשאן קענען דער קלאקמאכער יוניאן צוזאמען
מיט דער מאנופעקטורערס אסא. — א פראצעס, וואס האט פאר-
אויסגעשטעלט זיך קרייזען אין קליולאנד. — עקס-קרייגס סעקרע-
טערי ניומאן ד. בייקער, איז דער לאיער פאר דער יוניאן אין דער
קייס. — די פירמע וויל 12 פוי ענט דאלאר, דעמערדזשעס.

באקאנט וואו רעפערס, מוז עס דאך אויך
טאן די מאנופעקטורערס אסא, צו די
אנטישוינג איז נישט פאר איהר אדער
נישט.
מעהר פון אלעס האט אבער די
אנטישוינג געטראפען די סאטוועט-
טשורע און איין פירמע זעלבע, פון דער
שטעטלע פיינסוועלע, לעבען קליולאנד,
וואס איז באקאנט אונטער'ן נאמען דושאן
מיינער און דיוויד מיינער, האט די נאך גע-
בראכט אין קאורט. די פירמע דענקט, אז
עס איז א געוואלדיגער מארבעכען צו
צווינגען דורך אן אנרימענט די סאטו-
נאפעקטורער אויפגעהאלטען אין זייערע
שעפער די זעלביגע ארבייטס-באדינגונגען
ווי אין די פירמע שפער. וואו, —
פרענט די פירמע דורכ'ן קאורט, —
איז דא דער יושר? ווי באלד, זאגט
(שלום אויף זייט 16.)

אין דער קלאק אינדוסטריע פון קליול-
לאנד וועט אין גיכען פארקומען א פרא-
צעס, וועלכער האט געמאכט א סענסא-
ציע, אין וועלכען אלע קרייזען פון דער
געזעלשאפט האבען זיך פארמיטלעט
און די פרעס פון דארטען גיט אפ פאר
דעם א סך פלעץ. דער פראצעס דארף
פארקומען פאר ריכטער א. ב. ריינאלדס
פון פיינסוועלע, א קליין שטעטלע לעבען
קליולאנד.

די געשיכטע איז א גאנץ אינטערעסאנט-
מע.
די קלאקמאכער יוניאן פון קליולאנד
האט אנגעפיהרט א קאמפ, אז די "אויט-
סייד" שעפער זאלען געשטעלט ווערען
אונטער'ן זעלבען יוניאן-קאנטראל ווי די
"אינסיד" שעפער זיינען, וואס דאס
מיינט אויך, אז אין די "אויטסייד" ש-
עפער זאל זיין די זעלביגע ארבייטס-
דינגונגען ווי אין די "אינסיד" שעפער.
און די יוניאן האט דעם פונקט פאלשטע-
דינג געוואונען. מיט א פאר וואכער צוריק
האט דער "באקאנט וואו רעפערס" פון דער
קלאק אינדוסטריע אין קליולאנד שווי-
געבען זיין אנטישוינג איבער דער
פרעס; די שטענדיג איז, אז די "אינ-
סייד" מאנופעקטורער מוזען זיין פאר-
שטאנדלעך פאר זייער ארבייט, וואס
ווערט געמאכט אין די "אויטסייד" שעפער,
און דאס לויט דעם אנרימענט וואס די
מאנופעקטורערס אסא'ן האט געשלאסען
מיט דער קלאקמאכער יוניאן, דארף אין
די אויטסייד קלאק שעפער עקזיסטירען
די זעלביגע ארבייטס-באדינגונגען, מיט
די זעלביגע ווייזשעקלעס, ווי אין די
אינסיד שעפער. די אנטישוינג פון
באקאנט וואו רעפערס האט אויך געלוי-
פערט דעם די מאנופעקטורער פון דער
אסא'ן פארען גיט שיקען זייער ארבייט
אין זעלביגע אויטסייד שעפער וואו די יו-
ניאן פיהרט א סטרייט, ווייל זיי האלטען
גוט אויף די יוניאן סטאנדארד, לויט
דעם אנרימענט געגעבן אין דער
אויטסייד שטעטלע וואס די פארשטענדט זיך, די
באקאנט וואו רעפערס האט די אנטישוינג
פאר זיך געלייגט. גיט וואס קאן מען
די האלטען פונקט אזוי ווי די
פארשטענדט זיך געלייגט פון

אינטערנעשאנאל פאר- דערט צו באפרייען פאר- ליטישע ארעסטירטע

סעק. באראק, פון אונזער אינטער-
נעשאנאל האט די וואך געשיקט א טעלע-
גראמע אין "וואהיט הויז", צו פרעזידענט
הארדינג, איהם אויפגעדרענדיג צו בא-
פרייען דעם אלטען מארטירער, גענ. יו-
דשין וו. דעם, און אויך די אנדערע פאר-
ליטישע ארעסטירטע, וואס שטאכטען נאך
אין די אמעריקאנער פריזאנס, כאטש די
מלחמה האט זיך שוין לאנג געענדיגט,
און מאכט פון די געזעצן, לויט וועלכע
די ארעסטירטע זיינען פאראורטיילט גע-
ווארען, זיינען שוין אפגעשטעלט.
די טעלעגראמע צום פרעזידענט פון די
פאראייניגטע שטאטען, לעזט זיך ווי
פאלגט:

"פרעזידענט ווארען ג. הארדינג,
"וואהיט הויז,"
"וואשינגטאן, ד. כ.
"אין נאמען פון די הונדערט און
פופציג טויזענט מיטגלידער פון אונ-
זער ארגאניזאציען בעטען מיר אויך
אויסריכטן צו באטראכטען און האנד-
לען אין דער קייס פון יודשין וו.
דעם, וועלכער געפינט זיך איצט אין
פערעל פריזאן פון אלטאנא און
אויך די אנדערע פארליטישע פריזאנער.
"מיר האבען געהערט, אז מאכט
שטאטמערקטער לעמענטען פרוביר-
ען צוזאמענקניפען דעם" נאמען
מיט'ן נאמען פון א געוויסער דעזער-
טירער, בערגדאל, כדי צו באשמוצען
דעם נאמען פון אן אידעשליסט, וואס
האט אפגעגעבען זיין גאנץ לעבען פאר
דער ארבייטער-באוועגונג. מיר האפען
זא איהר וועט קאנען ציינענען די
ביזווייליגקייט פון דעם און איהר וועט
האנדלען לויט די פרינציפען פון
אמת'ער גערעכטיגקייט און אויפריכ-
טיגקייט.

"מיט דרך ארץ,
"אברהם באראק,
"רושענעראל סעק-טעריעטורער,
אינטערנעשאנאל ליידים נאר-
מענט ווארקערס יוניאן, 81 יו-
ניאן סקווער, ניו יארק."

אינהאלט פארצייכנים גערעכטיגקייט נומער 33.

- זייט 2. די וואך — מאקס ד. דעניש.
אונזערע לאקאלע אין פיינסוועלע —
סאטו ווייטאן.
- זייט 3. ענינים פון אונזער אינטערנע-
שאנאל וועט פארעם — א סעק-טע-
ריעט.
- זייט 4. פיינסוועלע פון דושיקאב פונקין
דער קלאקמאכער יוניאן — ל. לאנגער.
רעפערס פון עקזעקוטיווס באקאנט פיינסו-
וועלע 25 — ס. סנדלר.
- זייט 5. אין דער קלאקמאכער יוניאן פון
קליולאנד — ס. סנדלר.
- זייט 6. צוויי פיינסוועלע פון דושיקאב פונקין
און ווייטאן און דעם אינדוסטריע —
ס. סנדלר.
- זייט 7. אין דעם פאן פון רוח (ערענעוואג)
— חיים שטערנ.
- זייט 8. פון רעפערס קאמיטעט.
זייט 9. פאליטיק (פליטש) — ז. וויי-
לע.
- זייט 10. צו מען דארף דעם גאנצן — א.
נעלדן. די שטייט פון פרייזשן פון
יוניאן און דער שטענדיג אינטער-
נעשאנאל.
- זייט 11. לעבענדיגערע — ז. לאנגער.
מיינער אין פיר. (גרויס) — גאנץ י.
זייט 12. ווי צו זיין געווען — ז. ב.
דעוואט.
- זייט 13. אין דער פון פיינסוועלע פאר-
דער אינדוסטריע.
- זייט 14. אין דער פון פיינסוועלע פאר-
דער אינדוסטריע.
- זייט 15. אין דער פון פיינסוועלע פאר-
דער אינדוסטריע.
- זייט 16. אין דער פון פיינסוועלע פאר-
דער אינדוסטריע.

אויפיל מויערער יעדער יאָגלי יוניטי
הויז אויסצושלעסן, — אין די יוניטי
אויך מחויב דאָס צו טאָן פאר זיט קיין
מיטגלידער?

אז נישט מעהר ווי רעכט, אז די וואָס קומען
און זיינען נישט קיין מיטגלידער פון אונז
זע יוניטי, זאלען צאָהלען מיט 5 דאלאר
א וואָך מעהר. לענט דאָך צו די יוניטי

לייבאר דעיאז די יוניטי הויז

בייטש-נאט סיגארעטס

20 for 15¢

א מאן, וואָס האט זיך רעדושיסטיג
אויף א ביכעל פון א מיטגליד פון דער
אינטערנעשיאנאל, איז פאר זיין אפפאָהר
רען פון דאָרט צונעמאנען צום קאנסאָר און
דערקאנט 5 דאלאר. ער האָט ערקלעהרט,
דאָס ער איז נישט קיין מיטגליד פון אונזער
יוניטי, און דאָס ער האָט נישט געוואוסט,
אז דאָרט ווערען אריינגענומען מיטגלידער
פון אנדערע אָרגאניזאציעס. ער האָט
אבער זעהר געוואלט זיין דאָרט פאר זיין
וואקיישאָן און... ער האָט געבאָרגט א ביי-
כעל ביי א פריינט, כדי אריינצוקומען אין
די יוניטי הויז. איצט אָבער, ווען ער האָט
אויסגעפונען ווי די זאך איז, טאָ וויל ער
נישט באַראַבעווען די יוניטי הויז מיט 5
דאלאר! און בפרט נאָך, ווען צו זיין דאָרט
איז ווערט א סך מעהר ווי מען צאָהלעט.
עס פרעגט זיך אלזאָ, איז דאָס געווען
דער איינציגער „פרעמדער“, וואָס איז
אריינגעקומען אין יוניטי הויז מיט אן
אנדערענס יוניטי-ביכעל?

זאלען די מיטגלידער פון אונזערע לאַ-
קאלס נישט אויסבאָרגען זייער יוניטי-ביכעל
אויף צו באַשווינדלען די יוניטי הויז. עס

וולט איהר זיין אין די יוניטי הויז
לייבאר דעיאז?

די מיטגלידער פון די אינטערנעשיאנאל
לאקאלס וואָס ווילען זיין אין די יוניטי
הויז פון די ווייטע און דרעסמאכער, ליי-
באר דעיאז, דאָס מיינט, די פאָר טעג פון
דער ענדע פון יענער וואָך, ווען עס פאלט
אויס לייבאר דעיאז, דארפן זיך שוין רעד-
ושיסטרירען, סך הכל איז דאָרט דאָ פלאץ
פאר נאָך הונדערט מענשען, א חוץ די רע-
געלע וואקיישאָניסטס, וואָס האָבען זיך
שוין רעדושיסטרירט פאר יענער צייט,
און וועלען זיין דאָרט נאָך פון פריהער.
די יוניטי הויז האָט מענטשען באַשלאָ-
סען, אז דעם מאָל זאל מען געבען דעם
פאָרצוג בלויז צו נישט צו העלפן דעם
מיטגלידער פון די אינטערנעשיאנאל לאַ-
קאלס. דער קאָמיטע טוט לייך, וואָס דעם
מאָל וועט מען מוזען זיין נאָנט סטריקט
און די מיטגלידער וואָס וועלען ארויספאָהר
רען אהין וועלען דעם מאָל נישט קאָנען
מיטנעמען ווערען פריינט, ווי דאָס איז
נעמאָן געוואָרען ביי אנדערע געלעגנהיי-
טען.

צו דער געלעגנהייט, וועט אין די יו-
ניטי הויז ווידער אַמאָל געגעבען ווערען
א גרויסארטיגער קאָנצערט, מיט באַרימ-
טע סאלאנגסטען. דערוויילע זיינען שוין דאָ
צוויי באַרימטע סאלאנגסטען וואָס האָבען
באַשטימט פארשפראַכען צו זיין דאָרט,
דאָס איז א באַרימט-יונגער פון דער ווי-
טיאָר און א באַרימט-יונגער פון דער ווי-
נער אפערע. זייערע נעמען וועלען באקאנט
געמאכט ווערען שפעטער. און עס וועלען
זיין אויך דעם קאָנצערט נאָך און נאָך.
איינס איז שוין זיכער, עס וועט זיין א
גרויסארטיגער קאָנצערט, וואָס וועט גע-
וויס ארויסרופען פיל ענטוואָואם ביי די
אנוועזנדע.

אלזאָ, די מיטגלידער וואָס ווילען זיין
אין די יוניטי הויז די ענדע פון יענער
וואָך, זאלען זיך גלייך רעדושיסטרירען אין
אָפּיס פון דער יוניטי, 61 וועסט 21סטע סט.,
רום 6. דער פרוי וועט זיין דריי דאלאר
א טאָג. די מיטגלידער וועלען אויך דאָר-
טען איינצאָהלען אין אָפּיס איין דאלאר
פאר פאָהרען מיטן „באָס“ פון בושקיל
ביז די יוניטי הויז און צוריק. רעדושיס-
טירען קאָן מען זיך אין אָפּיס פון 10:30
אין דער פריה ביז 6:30 פארנאכט.

א פריק צווישען קעשענעו, בעסאראביען, רומעניען, בוקאווינא און נויארק

די גרעסטע פיייל פון די אומגליקליכע אידען, וועלכע ראטעווען
זיך פון די פאָרעמער אין אוקראינע און אין אנדערע טיילען פון דעם
אמאליגען רוסלאַנד, לויפן קיין בעסאראביען, וואָס באַלאַנגט איצט
צו רומעניען. צענדליגע מויערער פון די דאָזיגע קרבנות וואלגערען
זיך איצט אין קעשענעו און אין אנדערע רומענישע שטעטס הונגעריגע,
באָרויסע, האַלב-נאָקעט און אהן א דאָך איבערן קאָפּ. זיי האָבען קרובים
אין אמעריקא, וועלכע ווילען זיי העלפען, אָבער די גרויסע שוועריג-
קייטען פאר איבערשיקען געלט פון אמעריקא נאָך רומעניען האָבען
צוריקגעהאלטען די גרעסטע פיייל פון דער דרינגענד נויטיגער הילף.
איצט זיינען אלע שוועריגקייטען אפגעשאפט געווארען.

די פאבליק נעשאנאל באנק האט אפגעשאפט אלע שוועריגקייטען

מר. סעמועל בערגסאן, אסיסטענט קעשיר פון דער פאבליק
נעשאנאל באנק, וועלכער איז געווען דער ערשטער דורכצוברעכער א
וועג פאר געלט-הילף פאר די אידען אין פוילען, האט איצט געעפנט
אסיסעס פון דער פאבליק נעשאנאל באנק אין קעשענעו און אין
בוקארעסט, און מיר האָבען איצט אלע בעקוועמליכקייטען פאר דער
אריבערשיקונג פון געלדער קיין קעשענעו, בעסאראביע, גאנץ רומעניע
און בוקאווינא.

די געלדער וועלען אויסגעצאָהלט ווערען אין —

רומענישע לעים אָדער אין אמעריקאנער דאללארס
ווי איינער וויל שיקען!

נוצט אויס די גרויסע געלעגענהייט וואָס די פאבליק נעשאנאל באנק
נישט אייך און העלפט אייערע אומגליקליכע קרובים אין רומעניען און
בוקאווינא.

די פאבליק נעשאנאל באנק

און ניו יארק

דעלעגאט קארנער גודלאוו סטריט

ברענטשעס:

מאנהעטען: בראַנקס: בראַנקס:
בראָדוויי און 25טע סטריט נרעקס עוו. און סיגעל סט. 1817 — דריטע עוועניו
הארלעם: פּערדיסאָן עוועניו און 116טע סט. פּיטקין עוועניו און וואַסקינס. 1112

מיטגלידער און נישט-מיטגלידער אין
דער יוניטי הויז.

מיר האָבען שוין פריהער איינגע-
באקאנט געמאכט, דאָס דעם זומער ווערען
אריינגענומען אין די יוניטי הויז יוניטי-
לייט אויך פון אנדערע אָרגאניזאציעס. עס
איז אָבער דאָ אן אונטערשיד אין פרייז.
מיטגלידער פון אינטערנעשיאנאל לאַקאלס
צאָהלען 18 דאלאר א וואָך, מיטגלידער פון
אנדערע יוניטיס צאָהלען 23 דאלאר א
וואָך. אָבער ווי עס שיינט, איז דער פאקט
נאָך נישט גענוג באקאנט און מאַנכע מיינען,
אז וויבאלד זיי זיינען קיין מיטגלידער
אין אונזער אינטערנעשיאנאל און זיי ווי-
לען דוקא זיין אין די יוניטי הויז, טאָ מוזען
זיי זיך אהין אריינגעבן... דאָס איז
געוויס נישט קיין פיינע זאך.

נישט לאנג צוריק האָט פאסירט א פאל
וואָס ווייזט דאָס מאַנכע מענשען האָבען
זיך „פארשטעלט“ פאר מיטגלידער פון
דער אינטערנעשיאנאל אריינצוקומען אין
די יוניטי הויז.

דעזינינג

א לייכטע מעטאָד
אין דראַפטינג, גריידינג, גארמענט
סקעטשינג, פּיסינג און דרייפּינג פון
ליידיס, מיסעס און משילדערענס
גארמענטס.

אָנוועזען: שבת נאָכמיטאָג
פון 7 ביז 9. פון 2 ביז 5.

די מאָדערן פעשאַן אקאדעמי
114 וועסט 74טע סט., רוּם 701.
אָפּענען דעם בעלשעקס טעאָטער.

**מען קאן זיך שוין רעדושיס-
טירען.**

אונזערע מיטגלידער קאָנען זיך שוין
רעדושיסטרירען אָדער די קורסען און קלע-
טען אין אונזער טריניטי און ווערדוועק
אין די יוניטי סענטערס.

פרעגט זיך נאָך ווערען דעם אין עדי-
קוויטעל דעטערמינעט, 81 יוניטי קווער,
רוּם 1008.